

ریحانه فراهانی، خالق
برند ناحیلازداستان
مینیا تورهایش می گوید
**خالق چیزهای
خیلی ریز!**

گفت و گو با نیما قاضی، رئیس انجمن تجارت الکترونیک؛ او معتقد است تجربه کار صنفی لازم در استارت‌آپ‌ها کم است و گذشت زمان می‌تواند به حل این چالش کمک کند

تهدیدی به نام کم‌تجربگی

عکس: حامد کریم‌زاده

نیمه جهانی ۲۰۲۲

در شش ماه گذشته زا کربرگ ۶۵، بزوس ۶۳ و ماسک ۶۲ میلیارد دلار از ثروت خود را از دست داده‌اند؛ روزهای خوش شرکت‌های فناوری تمام شده است؟

طنز و حکمت
HUMOR & WISDOM
تحلیل
ANALYSIS
**کیپ کالم
عزیزم!**
شوخی با سرعت
لج در آراین روزهای
اینترنت
۱۶

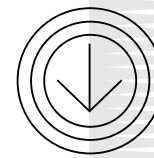
تحلیل
ANALYSIS
**در دفاع از
فم‌تریپ
در دفاع از ایران**
با کدام چوب
یکدیگر را می‌رانیم؟
۷

گزارش
REPORT
**تجارت
اجتماعی، ۶ هزار
میلیارد دلاری
می‌شود**
۱۱

گزارش
REPORT
**سوئیچ بیمه
مرکزی، مانع
بزرگ نوآوری**
فعالان حوزه فین‌تک
مطرح کردند
۳

در نشست خبری بازوی لجستیک گروه سولیکو کاله مطرح شد
**رشد کسب و کارها
در گرو زیرساخت لجستیک**

**تجربه کوچ‌روی
با ایل باصری**
گفت و گو با اهورا ولی شاهی

تعداد کسب و کارهای غیرفعال یا نیمه مرده اکوسیستم استارتاپی در حال افزایش است

پدیده سبزمرگی در استارتاپها

اوضاع اقتصادی کشور نشانه‌هایی از بهبود ندارد. این برای بسیاری از کسب و کارها و فعالان اقتصادی به معنای احتیاط است. اما برای بسیاری کسب و کارها می‌تواند به معنای پایان کار باشد. این روندی است که در سه سال گذشته شاهد آن بوده‌ایم و معلول متغیرهای زیادی است. از کرونا گرفته تا باز نشدن گره مرادوات جهانی که ظرف سرمایه‌گذاری و ایده‌پردازی در اقتصاد نوآوری کشور را کوچک‌تر از همیشه کرده است. اما در این میان هستند کسب و کارهایی که در سال‌های گذشته و پیش از رکود و وضعیت فعلی زیر نام جذاب استارتاپ، راه افتادند و امروز اگرچه نام و نشان‌شان برپاست، اما عملاً زنده نیستند و حیات اقتصادی‌شان تمام شده است؛ پدیده‌ای عجیب که می‌توان از آن به سبزمرگی استارتاپی تعبیر کرد. کسب و کارهای آنلاینی که درست مانند گیاهانی که سبز می‌میرند، از بیرون زنده به نظر می‌رسند، اما در واقعیت دو، سه سالی است که نه رشدی را تجربه کرده‌اند، نه توسعه‌ای در درون کسب و کار خود داده‌اند و حتی در مواردی نه خبری از مدیران و بنیان‌گذاران آن است!

رضا جمیلی
سردبیر
@rezajamili

اگرچه بخشی از دلایل این مرگ‌های خاموش و از دست رفتن ایده‌ها و انگیزه‌ها را می‌توان در عوامل محیطی و بیرونی و شرایط کلی اقتصاد کشور جست‌وجو کرد، اما

در موارد زیادی، مسیر نادرستی که اکوسیستم استارتاپی کشور در برخی حوزه‌ها و در برخی برهه‌های زمانی طی کرد، در این مرگ‌ها بی‌تأثیر نبوده است. کسب و کارهایی که بدون داشتن چشم‌انداز درستی از بازار ایران و مسیر توسعه خود، با هیجان و انگیزه و ادعاهای بزرگ و گاه غیرواقعی بیشتر درگیر مونیات سرمایه‌گذاران و حاشیه شدند و از متن بازماندند، این روزها به اپلیکیشن‌ها و سایت‌های متروکه‌ای تبدیل شده‌اند که حتی اندک کاربران وفادارشان هم نمی‌دانند تکلیف‌شان با آنها چیست.

بیشتر شرکت‌های دنیا معمولاً ۳۰ سالگی را نمی‌بینند. بیشتر استارتاپ‌ها معمولاً ۵ سالگی را نمی‌بینند. اما پایان کسب و کار هم مانند شروع آن و تلاش برای معرفی و برجسته کردن آن در اذهان، آدابی دارد. نمی‌توان برای گریز از تلخی شکست یا برای اینکه سرمایه‌گذاران از دست بنیان‌گذاران شاک و عصبانی نشوند، شکست‌ها را زیر فرش کرد و فقط آمار سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه داد. اکوسیستم‌های بالغ نیاز دارند درباره مرگ‌های کسب و کاری اطلاع‌رسانی و شفاف‌سازی کرده و دلایل آن را واکاوی کنند. در غیر این صورت، با پرونده‌های باز کسب و کارهای مرده‌ای که برای کلیت این فضا دست‌وپاگیرند و پرسش‌انگیز، مواجیم و البته با بنیان‌گذاران سرخورده‌ای باید بقیه راه نوآوری را طی کنیم که جسارت شروع دوباره در آنها کشته شده است.

شماره ۵۶
تیر ۱۴۰۱
سال دوم

عکس: نسیم اعتمادی

ازکی‌وام و دریافت بیمه نامه قسطی در کمتر از پنج دقیقه

سفته الکترونیکی برای فروش بیمه

سال گذشته احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد از فراهم شدن امکان خرید سفته به صورت اینترنتی و ۲۴ ساعته در بانک‌های ملی، قرض‌الحسنه رسالت و آینده خبر داد. با رونمایی از سامانه سفته و برات الکترونیکی مردم می‌توانند بدون نیاز به مراجعه حضوری و به‌طور ۲۴ ساعته به سفته و برات الکترونیکی دسترسی داشته باشند. بعد از گذشت حدود چند ماه از رونمایی از سامانه سفته و برات الکترونیکی برای سه بانک مذکور، حال شرکت ازکی‌وام با همکاری بانک ملی ایران از این امکان برای فروش بیمه به صورت اقساطی استفاده کرده و طی مراسمی از محصول «سفته الکترونیکی برای فروش بیمه» در شعبه ملی پلاس فخر رازی رونمایی کرد. در ابتدای این مراسم، علیرضا ماهیار، معاون فناوری اطلاعات بانک ملی ایران ضمن اشاره به اینکه هدف از افتتاح شعبه ملی پلاس بانک ملی ایران ایجاد یک ارتباط مؤثر میان استارتاپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان و شبکه بانکی کشور بوده است؛ توضیح داد: «یکی از حوزه‌هایی که در بانک ملی روی آن تمرکز داریم، حوزه‌های مختلف فین‌تک است. لندتک‌ها، اینشورنک‌ها و حتی ولت‌تک‌ها ظرفیت بی‌نظیری را ایجاد کرده‌اند و ترکیب این سه نوع پلتفرم است که مفهوم نئوبانک را ایجاد می‌کند و بانکداری سنتی را به چالش می‌کشد.»

ماهیار گفت: «امروز اتفاق خوبی افتاده است. ما می‌توانستیم روال سنتی استفاده از سفته را ادامه دهیم؛ اما جهت همین ارتباط مؤثر میان شبکه بانکی و فین‌تک‌ها به عنوان یک قدم مؤثر به سمت سفته و برات الکترونیکی رفتیم. امروز شاهد این هستیم که پس از آشنایی مجموعه ازکی‌وام با محصول سفته الکترونیکی و با همکاری شرکت‌های سکوک و اعتماد هوشمند آینده، یک محصول نوین بانکی با قابلیت‌های بی‌نظیر در یک پلتفرم فین‌تکی پیاده‌سازی و اجرا شده است.»

در ادامه محمد مهدی مؤمنی، مدیرعامل ازکی‌وام در خصوص این محصول جدید عنوان کرد: «هدف ما در مجموعه ازکی از همان ابتدا این بود که بتوانیم عمق بازار خدمات بیمه را افزایش دهیم و مردم علاوه بر بیمه‌های اجباری از سایر خدمات بیمه نیز استفاده کنند.» مؤمنی عنوان کرد: «نتیجه تلاش‌های ما در ازکی و ازکی‌وام و همچنین مراجعه به شرکت اعتماد هوشمند آینده که تأمین‌کننده خدمت امضای الکترونیکی است و شرکت سکوک که ارائه‌دهنده سفته الکترونیکی است، این است که امروز شاهد آن هستیم که کاربران در کمتر از پنج دقیقه می‌توانند از پلتفرم ازکی‌وام بیمه‌نامه قسطی تهیه کنند. خوشبختانه تا به همین لحظه استقبال خوبی از این محصول شده است.»

حمایت از اکوسیستم اقتصاد دیجیتال در قالب طرح جهش هوشمندسازی

تمرکززدایی از حمایت‌های استارتاپی

دارد.

طبق توضیحات او، تسهیلات مذکور در چهار سطح به استارتاپ‌ها پرداخت می‌شود. سطح یک شامل تسهیلات تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان برای هر استارتاپ است و حداکثر چهار استارتاپ که در مرحله ارزیابی این سطح پذیرفته خواهند شد. برای سطح دو که تسهیلات تا سقف ۸۰ میلیون تومان است، حداکثر سه استارتاپ پذیرفته می‌شوند. سطح سوم نیز شامل تسهیلات تا سقف ۶۰ میلیون تومان است و دو استارتاپ شانس پذیرفته شدن در این سطح را دارند. در نهایت نیز یک استارتاپ در ارزیابی سطح چهارم پذیرفته می‌شود که سقف تسهیلات برای آن ۴۰ میلیون تومان خواهد بود.

ششم تیرماه ستاد اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، از یک طرح حمایتی اکوسیستم اقتصاد دیجیتال موسوم به «جهش هوشمندسازی» رونمایی کرد.

در ابتدای این نشست خبری حسین ملازاده، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی، ضمن تأکید بر لزوم تعیین اولویت میان اهداف سند چشم‌انداز توضیح داد: «مخاطبان طرح، شتاب‌دهنده‌ها، مراکز نوآوری و شرکت‌های نوپا، کوچک و متوسطی خواهند بود که در حوزه‌های هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، بلاکچین، واقعیت مجازی، فین‌تک، سلامت دیجیتال، انرژی و کشاورزی هوشمند فعالیت کنند.»

در ادامه این نشست امیر شریفیان، مدیر مرکز رصد و ترویج اقتصاد دیجیتال با تأکید بر اینکه ارزیابی مراکز نوآوری و شتاب‌دهنده‌ها، آنها را در چهار سطح مختلف طبقه‌بندی کرده و در هر سطح خدمات متنوعی ارائه می‌دهد، توضیح داد: «حمایت‌های ستاد از هر مجموعه به سطح‌بندی مراحل ارزیابی بستگی دارد. در تمام مراحل پس از ارزیابی طرح استارتاپ‌ها و تعیین KPI قابلیت تبدیل تسهیلات به تسهیلات بلاعوض وجود

شماره ۵۶ | تیر ۱۴۰۱ | سال دوم | کارنگ؛ هفته‌نامه اقتصاد نوآوری ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مینا والی
سردبیر: رضا جمیلی

مدیر هنری: روح‌اله گیتی‌نژاد
مدیر فنی: علیرضا کیوان
صفحه‌آرا: بهناز سعیدی
عکس: حامد کریم‌زاده، پریا امیرحاجلو
سایت: راضیه مینایی
چاپ: هنر سرزمین سبز
نشانی: تهران، جنت‌آباد جنوبی، خیابان لاله غربی، خیابان حدیث، کوچه حدیث دوم، پلاک ۸
تلفن تحریریه: ۴۶۰۱۲۲۰۴
وبسایت: karangweekly.ir

دبیر تحریریه: المیرا حسینی
تحریریه: مهران امیری، عبدالله مقدمی
لی‌لی اسلامی، سپیده اشرفی، پارسا خاک‌نژاد
ترانه احمددوست، پریسا امام‌وردیلو
زهره دودانگه، منیره شاه‌حسینی

افتتاح نوین آمپر

مجموعه نوآوری و صنایع خلاق نوین آمپر، با امضای تفاهم‌نامه با معاونت علمی و فناوری و الحاق رسمی به شبکه ملی خلاق کشور، افتتاح شد.

شماره جدید عصر تراکنش

پنجاه و نهمین شماره ماهنامه عصر تراکنش با تصویری از احمد سلمانی آرانی منتشر شد. در این شماره می‌توانید تحلیل‌هایی از مهم‌ترین اتفاقات فین‌تک و رمزارز ماه گذشته، بخوانید.

کمپ دیجی نکست

هفتمین کمپ استارت‌آپی دیجی نکست از ابتدای مردادماه آغاز می‌شود. علاقه‌مندان تا ۲۴ تیرماه فرصت دارند تا برای شرکت در این کمپ ثبت‌نام کنند.

گزارش سالانه آیتول منتشر شد

آیتول، سامانه جامع استعلام و پرداخت آنلاین بدهی خودرو گزارشی سالانه خود را منتشر کرد. در شماره بعد تحلیل کارنگ را از این گزارش بخوانید.

شماره ۵۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

ساختار سنتی خود را به‌مرور اصلاح کند. «بهاره شریفیون، مدیرعامل بیمه دات کام نیز بر تعامل و گفت‌وگو در بستر واقعیت‌ها تأکید کرد و عدم حضور نمایندگان بیمه مرکزی در نشست که می‌توانست ابزاری مهم برای باز شدن درهای تعامل باشد، به نقد کشید. او با انتقاد از موضع‌گیری اخیر بیمه مرکزی در رابطه با این موضوع که استارت‌آپ‌ها درخواست سوئیچ را مطرح کرده‌اند، این مسئله را به‌صراحت روشن کرد که استارت‌آپ‌ها هیچ‌گاه به دنبال اجرای پروژه‌ای نظیر سوئیچ نبوده‌اند، بلکه چیزی که استارت‌آپ‌های بیمه‌ای دنبال می‌کردند در اختیار داشتن سرویس‌هایی برای ساختن تجربه مشتری منحصر بوده است.

حامد ولی‌پوری، مدیرعامل ازکی، ضمن اشاره به ماسبق پروژه سوئیچ عنوان کرد: «آنچه در گذشته به استارت‌آپ‌های بیمه‌ای از این پروژه معرفی و اعلام شده است با چیزی که امروز شاهد آن هستیم، تفاوت‌های زیادی دارد. نفوذ آمیتیس در فرایند قیمت‌دهی و دخالت در مدل همکاری شرکت‌های بیمه آنلاین با سایر کسب‌وکارها مصداق تصدی‌گری است و اعمال تصدی‌گری توسط یک نهاد ناظر دولتی اتفاق خوبی نخواهد بود. بیمه مرکزی از طریق آمیتیس روی گلوگاه‌های کسب‌وکار ما یعنی بخش صدور بیمه‌نامه، قیمت‌دهی، پرداخت، لجستیک و... قرار می‌گیرد که این مسئله نشان از انحصار دارد. در فضای انحصار اتفاقات مثبتی نخواهد افتاد و نوآوری رخ نخواهد داد.»

خلاف روال عادی در دنیا هستیم. امروز در همه جای دنیا فین‌تک‌ها یکی از ارکان اساسی اقتصاد دیجیتال به‌شمار می‌روند ولی در سال گذشته در کشور شاهد رفتارهایی بودیم که عملاً بحران اقتصاد دیجیتال را به همراه داشت که اقدام بیمه مرکزی در اجرای سوئیچ نیز از همین دست است.» دبیر انجمن فین‌تک ابراز امیدواری کرد وزارت اقتصاد و نهادهای ناظر زیرمجموعه آن با تدوین چهارچوب فین‌تک در سالی که به اسم دانش‌بنیانها نام‌گذاری شده است، نه مانعی برای نوآوری که تسهیلگری برای این حرکت باشد.

حرکت دانش بنیان، رگولاتور دانش بنیان می‌خواهد

محمدرضا فرحی، مدیرعامل و هم‌بنیان‌گذار بیمه بازار در ابتدای صحبت‌هایش سیر تکاملی شکل‌گیری پروژه سوئیچ را از زمان تولد کارگزاران برخط در کشور توضیح داد. او در این باره افزود: «ما با اصل نظارت نهاد ناظر مشکلی نداریم، بلکه نهاد ناظر طبق قانون‌های کنونی و در حیطه اختیارات خودش وارد عمل شود؛ اما تصدی‌گری، انحصار و مسائلی مانند ورود نهاد ناظر به کسب‌وکارها و عدم در نظر گرفتن مدل کسب‌وکارها از مسائلی هستند که جلوی اقتصاد دانش‌بنیان را خواهند گرفت. اقتصاد دانش‌بنیان نیازمند حاکمیت دانش بنیان، تعامل‌کننده و یادگیرنده است که بتواند

در نشست مشترک فعالان حوزه فین‌تک مطرح شد

سوئیچ بیمه مرکزی مانع بزرگ نوآوری

اتاق بازرگانی ایران محل گرد هم آمدن شماری از فعالان حوزه فین‌تک کشور بود. بهانه دور هم جمع شدن اهالی حوزه فین‌تک و اینشورتک نیز حواشی پیچیده‌ای بود که روزهای گذشته صنعت بیمه کشور را در تقابل با نهاد ناظر با چالش‌های فراوانی روبه‌رو کرد.

سوئیچ مغایر با اهداف وزارت اقتصاد است

محمدرضا راوند، دبیر کل سازمان ملی کارآفرینی ایران با انتقاد از رویه تازه بیمه مرکزی که بدون جلب نظر استارت‌آپ‌های بیمه‌ای اتفاق افتاده، حرکت اخیر نهاد ناظر در انحصار سوئیچ بیمه را با رویکرد حمایت از فعالیت‌های دانش‌بنیان در وزارت اقتصاد دانست و آن را خدشه‌ای به حرکت رو به رشد نوآوری در عرصه صنعت بیمه و دل‌سردی کارآفرینان دانست. او با انتقاد از موضع‌گیری اخیر مدیران نهاد ناظر در رابطه با واکنش‌های فعالان استارت‌آپ‌های بیمه‌ای، عدم همراهی و هم‌فکری با استارت‌آپ‌های بیمه برای اجرای پروژه سوئیچ را مورد انتقاد قرار داد.

فین‌تک‌ها را جدی بگیرد

مصطفی نقی‌پورفر، دبیر انجمن فین‌تک با اشاره به اهمیت پیدا کردن مقوله فین‌تک‌ها در گستره جهانی به خصوص در دوران همه‌گیری کرونا که به نوعی فین‌تک‌ها بار خلأهای اقتصاد سنتی را به دوش می‌کشیدند، عنوان کرد: «سال‌هاست که در فضای فین‌تک شاهد رفتارهایی

گزارش جامع سلامت دیجیتال رونمایی شد

هدینگ مکس تا چه سقفی روی سلامت دیجیتال سرمایه‌گذاری می‌کند؟

دیجیتال کشور و سرمایه‌گذاران این حوزه را از مهم‌ترین تأثیرات این گزارش بر دیدگاه و رویکرد این هدینگ در زمینه سلامت دیجیتال دانست که به گفته او می‌تواند بر استراتژی‌های آتی این هدینگ در این حوزه تأثیرگذار باشد.

معاون سرمایه‌گذاری هدینگ مکس گفت: «این هدینگ از سال ۱۳۹۹ با سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ دکترتو به عرصه سلامت دیجیتال وارد شد و در سال گذشته، به سرمایه‌گذاری روی هومکا رسیده است. آشنایی با شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این حوزه، این هدینگ را به سرمایه‌گذاری در سلامت دیجیتال ترغیب کرده است.

اکنون هدینگ مکس بودجه‌ای بین ۷ تا ۳۰ میلیارد تومان را برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های حوزه سلامت دیجیتال در نظر گرفته است.»

کیانی تفاوت‌های حوزه سلامت دیجیتال در ایران و جهان را نیز تشریح کرد و گفت: «تطابق مردم سایر

«گزارش جامع سلامت دیجیتال ایران ۱۴۰۰» در نشست رونمایی شد. این گزارش به سعی مرکز رصد و ترویج اقتصاد دیجیتال (سایتک) و با حمایت ستاد اقتصاد دیجیتال معاونت علمی و هدینگ مکس در ۲۰۰ صفحه تهیه شده است. این گزارش حدود ۹۰ درصد از فضای اکوسیستم سلامت دیجیتال کشور را ترسیم کرده و داده‌های مختلفی را درباره ماهیت این اکوسیستم، تعداد استارت‌آپ‌ها، حجم بازار و سایر ویژگی‌های این حوزه در ایران ارائه می‌دهد.

در این نشست، مجتبی کیانی، معاون سرمایه‌گذاری هدینگ مکس، به فعالیت‌های این هدینگ در حوزه سلامت دیجیتال اشاره کرد و درباره حمایت هدینگ مکس از گزارش جامع سلامت دیجیتال ایران ۱۴۰۰ توضیحاتی ارائه داد. به گفته او، یافته‌ها و نتایج این گزارش می‌تواند برای رگولاتور، استارت‌آپ‌ها و فعالان حوزه سلامت دیجیتال کشور مفید و مؤثر باشد.

کیانی آشنایی با تیم‌های فعال در حوزه سلامت

رشد کسب و کارها در گرو زیرساخت لجستیک

در نشست شرکت حمل و نقل کالای شتابان شمال، بازوی لجستیکی گروه سولیکو کاله، وضعیت صنعت لجستیک و اهمیت آن مورد بررسی قرار گرفت

لجستیکی است و اگر لجستیک کامل تری در حمل محصولات غذایی داشته باشیم، این اتفاقات و هدررفت منابع رخ نمی‌دهد. صنعت لجستیک حلقه استراتژیک توسعه ملی کشورهاست و هرچه این صنعت کارآمدتر و اثر بخش تر باشد، قدرت رقابت پذیری بیشتری برای کشور ایجاد می‌کند. «مدیرعامل شرکت شتابان شمال با ذکر این نکته که در کشورهای دنیا در دو تا سه سال گذشته بیشترین توسعه مربوط به حوزه لجستیک بوده است، افزود: «اگر به ۱۰۰ شرکت برتر دنیا نگاه کنیم، شرکت‌های لجستیکی بخش عمده‌ای از این لیست را تشکیل می‌دهند.»

نگاه سنتی به صنعت لجستیک

به گفته دوست حقی با وجود اهمیت صنعت لجستیک در تجارت خرده و کلان، در ایران نگاه سنتی به این صنعت

معنای مدیریت جریان محصول و مواد اولیه، اطلاعات و جریان نقدینگی در کل زنجیره تأمین است و دلیل اهمیت آن نیز این است که هیچ کسب و کاری بدون وجود زیرساخت لجستیکی مناسب رشد نخواهد کرد. وی با بیان اینکه طبق گزارش بانک جهانی، بیش از ۱۰ درصد تولید ناخالص ملی کشورهای اروپایی، سهم لجستیک بوده است و اگر قرار باشد لجستیک را ارتقا دهیم، باید یکسری اقدامات زیرساختی انجام شود، افزود: «در دنیا، کشورهایی که زیرساخت‌ها و عملکرد لجستیکی خوبی داشته‌اند، حداقل یک درصد تولید ناخالص ملی خود را بالا برده‌اند و دو درصد هم در تجارت رشد داشته‌اند.»

دوست حقی در ادامه گفت: «می‌دانیم که بخش زیادی از محصولات غذایی ما به مصرف نمی‌رسند یا در مزرعه خراب می‌شوند. دلیل این موضوع نداشتن زیرساخت‌های

هفتم تیرماه، همزمان با روز جهانی لجستیک، شرکت حمل و نقل کالای شتابان شمال، میزبان جمعی از اصحاب رسانه در هتل های تهران بود و در یک نشست، خبرنگاران رسانه‌های مختلف، پرسش‌های خود را با حسن دوست حقی، مدیرعامل شرکت حمل و نقل شتابان شمال؛ سهراب کارگر، رئیس هیئت‌مدیره انجمن ملی شرکت‌های صنعت پخش ایران و محسن شیخ سجادی، دبیر علمی جایزه ملی لجستیک و زنجیره تأمین مطرح کردند.

صنعت لجستیک، حلقه استراتژیک توسعه ملی کشورها

در ابتدای نشست، حسن دوست حقی، مدیرعامل شرکت شتابان شمال به تعریف کلی از صنعت لجستیک پرداخت. وی در تعریف معنای لجستیک گفت: «لجستیک به

عبدالله منصور الشوایر، مدیر ارشد بازرگانی این شرکت گفت: «با شبکه بزرگ و تجربه فین تک خود، می‌توانیم قابلیت‌های خود را هم‌افزایی کنیم و رشد پرداخت‌های دیجیتال را در سراسر عربستان افزایش دهیم تا پرداخت‌ها و فناوری تجارت برای همه در دسترس تر، ایمن تر و یکپارچه‌تر شود. مهم‌تر از همه، این مشارکتی است که به غنی‌سازی اکوسیستم عربستان سعودی و گسترش دسترسی به اقتصاد دیجیتال برای مشاغل و کارآفرینان در سراسر این کشور کمک می‌کند.»

محمد المروانی، مدیر ارشد توسعه این کسب و کار هم گفت: «ما از امضای این مشارکت استراتژیک خوشحال هستیم

Geidea با راه‌اندازی اپلیکیشن سرویس تحویل «برق» (Barq) برای فعال کردن پرداخت‌های دیجیتال در محل تحویل کالا با عربستان سعودی شریک می‌شود. یک شرکت فین تک پیشرو در عربستان سعودی به نام Geidea، با استارت‌آپ تحویل به‌عنوان یک سرویس (DAAS) مستقر در عربستان، مشارکت کرده است تا از طریق اپلیکیشن فعال و تحویل در محل، پرداخت‌های دیجیتالی را برای مشتریان تسهیل کند. این شرکت از زمان تأسیس در سال ۲۰۲۰، خدمات تحویل سریع را برای مشاغل در هر اندازه و در چندین بخش تجارت الکترونیک در کمتر از دو ساعت ارائه داده است.

«برق» وارد می‌شود

کمک گرفتن از فناوری برای پرداخت در محل

هوش مصنوعی به کمک لجستیک می‌آید

تحول در حمل و نقل

در حالی که هوش مصنوعی مفهوم تازه‌های در دنیا نیست، پیشرفت‌های سریع در این زمینه در حال هدایت کردن آینده توسعه نرم‌افزاری به حوزه حمل و نقل است.

فروشنده‌گان فناوری برای کارایی بیشتر، از هوش مصنوعی و یادگیری ماشین به طور فزاینده در اکوسیستم دیجیتالی که به صنعت حمل و نقل مربوط می‌شود، استفاده می‌کنند که شامل سیستم مدیریت حمل و نقل، پنل‌های بار الکترونیکی و ابزارهای مدیریت ظرفیت می‌شود.

نگین نظری

Neghinazari29@gmail.com

یکی از محققان حوزه نرم‌افزاری می‌گوید: «هوش مصنوعی و یادگیری ماشین به فهمیدن اطلاعات زیادی که از طریق باربری‌ها، شرکت‌های لجستیک و تأمین‌کنندگان فناوری جمع‌آوری شده، کمک شایانی می‌کند.»

این محقق اضافه می‌کند: «درک و اولویت‌بندی همزمان تعداد زیادی از اطلاعات برای انسان به دلیل محدودیت توانایی‌های انسانی امکان‌پذیر نیست.» او می‌گوید: «هوش مصنوعی و یادگیری ماشین می‌توانند سیگنال‌های متفاوت را برای ما تشخیص دهند و اولویت‌بندی کنند و برای آنالیز کردن اطلاعات ایمیل‌ها از طریق هوش مصنوعی از نرم‌افزار NLP استفاده می‌کنند. کاربرد دیگر هوش مصنوعی، تأمین قیمت پویای حمل و نقل است.»

بازارهای بهبود یافته باید به تمام عوامل صنعت حمل و نقل برای ساخت رابطه‌های تجاری بهتر و همکاری کردن با کمترین اختلاف کمک کنند. پذیرش فناوری به شرکت‌های مدرن حمل و نقل اجازه دسترسی به حجم زیادی از اطلاعات را بنا بر فعالیت‌هایشان می‌دهد و همین‌طور شناخت بهتری از شرایط بازارهای گسترده‌تر و در قدم بعدی درک مسیرهای بهتر برای استفاده مطمئن از تمام اطلاعات در اختیارشان می‌گذارد.

شماره ۵۶
تیر ۱۴۰۱
سال دوم

رویداد «فصل برداشت خودکار» و ندادار برگزار شد پیش بینی افزایش سهم برداشت خودکار از تراکنش های بانکی

رشد نت فلیکس، استریم کردن بود اما اولین جهش رشد نت فلیکس زمانی اتفاق افتاد که با دریافت حق اشتراک به کاربران خود DVD اجاره داد. مهم ترین اصل در برداشت خودکار، امکان برداشت مستقیم از حساب بانکی است. فقط در این صورت است که برداشت خودکار می تواند در یک کشور رایج شود. فقدان برداشت خودکار یکی از دلایلی است که کسب و کارهای اشتراکی را در ایران با چالش مواجه کرده است.

در ادامه نامداری به ارائه آمارهای مربوط به این حوزه پرداخت و گفت: «۵۰ درصد از کسانی که در آمریکای شمالی خرید آنلاین انجام می دهند، حداقل در یک جا پرداخت اشتراکی دایرکت دبیت دارند که از این ۵۰ درصد، ۱۵ درصد اشتراک آنها متعلق به کالاست و موضوع فقط سرویس نیست. رشد کسب و کارهایی که اساس آن با اشتراک شکل گرفته است، در پنج سال اخیر سالانه ۱۸/۲ درصد بوده، در حالی که رشد سالانه ۵۰۰ شرکت بزرگ بورس آمریکا حدود ۳/۳ درصد بوده است.»

نامداری معتقد است، بدون برداشت خودکار، خرید اشتراکی هم نمی تواند وجود داشته باشد و بدون خرید اشتراکی بخش های مهمی از تجارت الکترونیکی را در ایران نخواهیم داشت.

آیدین گل پروری نیز با اشاره به همکاری و ندادار و نموآ توضیح داد: «ما سال ۹۹ با و ندادار آشنا شدیم. در ابتدای فعالیت ما، VODها بر اساس یک تراکنش به ازای هر ویدئو کار می کردند که روندش برای مشتری آزاردهنده بود. در نهایت تصمیم گرفتیم سرویس ها را اشتراکی کنیم. در حال حاضر نرخ نگهداشت ما برای کاربران برداشت خودکار هشت ماه است. یعنی کاربر هشت ماه در این سرویس می ماند، بدون اینکه نیاز باشد به سمت درگاه پرداخت برود.»

رویداد «فصل برداشت خودکار» توسط و ندادار و با حضور فعالان حوزه فناوری مالی برگزار شد. در این رویداد که در گالری باروک برگزار شد، و ندادار سرویس برداشت خودکار خود را معرفی کرد. همچنین در پنلی تخصصی به ابعاد مختلف برداشت خودکار پرداخته شد. در این پنل که رضا قربانی، رئیس کمیسیون فین تک نصر تهران گرداننده آن بود، مهدی عبادی، بنیان گذار و مدیرعامل و ندادار؛ نیما نامداری، مدیرعامل پلتفرم کارنامه و آیدین گل پروری، مدیر اجرایی نموآ حضور داشتند.

الگوبرداری و ندادار از تجربه های جهانی
رضا قربانی، با توضیحی کوتاه درخصوص تعریف فعالیت و ندادار، از عبادی درباره برداشت خودکار پرسید و اینکه چه شد که و ندادار به این سمت رفت.

بنیان گذار و مدیرعامل و ندادار توضیح داد: «زمانی که ما وارد این کار شدیم و و ندادار را بنیان گذاشتیم، می دانستیم که درگاه پرداخت به تنهایی پاسخگوی کسب و کارها نخواهد بود. در اولین قدم سعی کردیم مسیر برداشت خودکار را برای کسب و کارها باز کنیم و همچنین به BNPL فکر می کردیم. از آنجا که یکی از مهم ترین روش هایی که در دنیا مورد استفاده قرار می گیرد، همین برداشت خودکار است، ما هم سعی کردیم با توجه به تجربه های جهانی برداشت خودکار را پیش ببریم. هدف اصلی ما این است که به کسب و کارها کمک کنیم تعداد دریافت پول از کاربران خود را افزایش دهند و جریان منظم و قابل پیش بینی از این پرداخت ها برای آنها ایجاد شود.»

برداشت خودکار بدون دایرکت دبیت ممکن نیست

نیما نامداری نیز با اشاره به نوع فعالیت و ندادار توضیح داد: «بسیاری تصور می کنند دلیل

توسط شرکت شتابان انجام می شود و با توجه به اهمیت بالای حفظ زنجیره سرد در کیفیت محصولات، ما باید دمای کلیه ناوگان شرکت را کنترل کنیم و برای اطمینان از تحقق این موضوع، بخشی از حقوق و دستمزد حدود ۳۰۰۰ نفر از پرسنل گروه به رعایت اصول دمایی گره خورده است.»
وی افزود: «همچنین به دلیل نبود زیرساخت، مجبور به تأسیس تعمیرگاه تخصصی خودروبی و سرویس دهی به ناوگان سازمان شده ایم. برای کمک گرفتن از استعداد های کشور نیز از شرکت های دانش بنیان استفاده می شود. امروز بخش های مختلف این حوزه قصد هم افزایی دارند و برای کاهش حمل هوا باید چاره ای بیندیشیم. چراکه ارکان مختلف لجستیک به صورت جزیره ای کار کرده و تکنولوژی لازم را نداریم. روز ملی لجستیک می تواند یک قدم خوب باشد تا بتوانیم شاهد توسعه مناسبی در کشور باشیم.»

به دنبال معجزه نیستیم

سهراب کارگر، رئیس هیئت مدیره انجمن ملی شرکت های صنعت پخش ایران به عنوان یکی دیگر از اعضای پنل، نظر خود را درباره اهمیت صنعت لجستیک این گونه بیان کرد: «تعریف لجستیک در دنیا متفاوت از تصور ماست. لجستیک در کلیه عرصه های زندگی حضور دارد. هیچ چیزی را نمی توان بدون نیاز به حمل و نقل تصور کرد. ما در ایران و بازار ایران به دنبال معجزه نیستیم. هدف ما سبزی و همکاری است تا بتوانیم در لجستیک به پارامترهای جهانی یا حتی منطقه ای برسیم. مثلث تولید، توزیع و دانشگاه باید راه حل هایی ارائه دهند.»

سهم لجستیک در قیمت تمام شده کالا

محسن شیخ سجاده، دبیر علمی جایزه ملی لجستیک و زنجیره تأمین و عضو هیئت علمی دانشگاه امیرکبیر نیز در این باره افزود: «همان طور که گفته شد، حوزه لجستیک نقش زیادی در عملکرد کشورها دارد. جایگاه این صنعت به قدری مهم است که هزینه لجستیک کشورها را به صورت درصدی از تولید ناخالص داخلی مطرح می کنند. کلیه حمل و نقل های کالا و مسافر، کلیه بنادر، توزیع ها، انبارها در کل کشور مربوط به هر نوع کالا بر مجموعه لجستیک هستند. بنابراین ما با صنعت عظیمی روبه رو هستیم که اگر کارکرد درستی نداشته باشد، عملاً تولید را فلج می کند. لجستیک بحث تأمین و رساندن مواد اولیه به کارخانه ها، بخش حمل و نقل و جابه جایی های داخل کارخانه و سپس توزیع محصول را شامل می شود. بنابراین لجستیک سهم مهمی در قیمت تمام شده کالا دارد.» او در پایان تأکید کرد که با توجه به تغییر و تحولات اخیر، لجستیک می تواند با ارتقای بهره وری و کاهش هزینه ها، تا حدودی قیمت تمام شده کالا را مدیریت کند.

وجود دارد و زیر ساخت ها و تجهیزات لجستیکی ما قدیمی است. همچنین هیچ رویکرد یکپارچه ای در ایران نسبت به لجستیک وجود ندارد. هر سازمان و هر ارگانی برای خود شبکه لجستیکی ایجاد می کند. برای مثال شرکت های حمل و نقل، زیرمجموعه وزارت راه هستند و در عین حال شرکت های پخش که قسمتی از این زنجیره هستند، زیرمجموعه وزارت صمت محسوب می شوند. جهاد کشاورزی و سایر سازمان ها نیز زیرمجموعه های لجستیک دارند و همه این نهادها و سازمان ها به صورت مستقل عمل می کنند. وی هدف از این گردهمایی را این گونه بیان کرد: «ما امروز برای اولین بار به مناسبت روز جهانی لجستیک کنار هم قرار گرفته ایم تا بستر هماهنگی و همکاری نزدیک تری را بین این ارکان فراهم کنیم.» دوست حقی گفت: «مسئله مهم دیگر این است که ما توسعه زیرساخت برای لجستیک خود نداشته ایم. مثلاً کل ناوگان ریلی ایران تعداد محدودی ناوگان یخچالی دارد و امکان استفاده از ناوگان ریلی برای حمل محصولات فاسدشدنی وجود ندارد. برای توسعه ملی کشور، نیاز به لجستیک چابک و بهره ور داریم که لازمه آن، هم اندیشی و حل کردن قدم به قدم این مسائل است. شاید لجستیک تنها یک لغت برای بسیاری از مردم باشد اما خلاصه ای از فعالیت های شرکت شتابان می تواند تا حدودی اهمیت این حوزه را روشن کند.»

منیره شاه حسینی

M_shah1358@yahoo.com

چهار هاب لجستیکی در اختیار سولیکو کاله

دوست حقی در این نشست درباره شتابان شمال گفت: «شرکت شتابان شمال بازاری لجستیکی گروه سولیکو کاله است که بیش از ۱۵۰۰ خودروی ملکی دارد. این شرکت در سال ۱۳۸۷ تأسیس و از یک واحد به شرکتی بزرگ تبدیل شد و در حال حاضر علاوه بر فعالیت لجستیکی در گروه سولیکو کاله، در بسیاری از شرکت های دیگر هم سهمی از حمل را به خود اختصاص داده است.» او با بیان اینکه شرکت شتابان شمال مواد اولیه و ملزومات واحدهای تولیدی مختلف گروه سولیکو کاله را از بیش از دو هزار تأمین کننده به کارخانه های مختلف منتقل می کند، افزود: «سپس محصولات تولید شده به چهار هاب لجستیکی و نیز ۳۶ سایت، پخش و ارسال می شوند. این محصولات در فرایند توزیع و پخش توسط ناوگان مویرگی تادرب مغازه ها منتقل و تحویل مشتری می شود. روزانه ۲۰ تا ۳۰ درصد حجم شیر ایران توسط ناوگان شیر شتابان شمال حمل می شود. این شیر از ۲۴ استان کشور به کارخانه های شرکت سولیکو کاله منتقل می شود. در واقع ورودی مواد اولیه کارخانه ها یکی از مهم ترین بخش های فعالیت این شرکت است.»

روز ملی لجستیک؛ گامی برای توسعه ایران

دوست حقی خاطر نشان کرد: «راهبری ناوگان یخچالی

که به ما این امکان را می دهد که پرداخت ها را برای بازرگانان خود بهتر انجام دهیم و تجربه ای راحت، ایمن و کاربر پسند را برای مشتریان فراهم کنیم. این امر استاندارد

صنعت را برای تسهیل فرایند جمع آوری وجوه نقد و به حداقل رساندن استفاده از پول نقد در راستای استراتژی دولت افزایش می دهد. به عنوان مشارکت کننده در هدف چشم انداز ۲۰۳۰ عربستان برای حمایت از استارت آپ ها و شرکت های کوچک و متوسط و افزایش تراکنش های دیجیتال در این کشور از طریق فناوری های نوآورانه اش، مجموعه کاملی

ملیکا نظری

melikanazari1919@gmail.com

از ابزارهای پرداخت، تجارت الکترونیک و مدیریت کسب و کار را برای کمک به رشد و توسعه کسب و کارهای محلی ارائه می دهیم.»
این شرکت بیش از ۷۰۰ هزار پایانه پرداخت در سراسر منطقه دارد و با ۱۵۰ هزار تاجر از برندهای منطقه ای و بین المللی، شرکت های کوچک و متوسط و فعالان تجارت الکترونیکی همکاری می کند.

برنامه درسی دانشگاه آریزونا برای گردشگری پایدار و قبیله‌ای

دانایی عمیق

شاید تا به حال به این نکته توجه نکرده باشید که کار کسب و کارهای حوزه گردشگری چقدر سخت است. کار آنها حتی گاهی از فعالان حوزه‌های دیگر مثل خرده‌فروشی هم سخت‌تر است؛ زیرا نه تنها باید کاری کنند که مردم از محصول آنها خوششان بیاید، بلکه باید متقاعدشان کنند برای آن محصول یک مسافت طولانی را طی کنند.

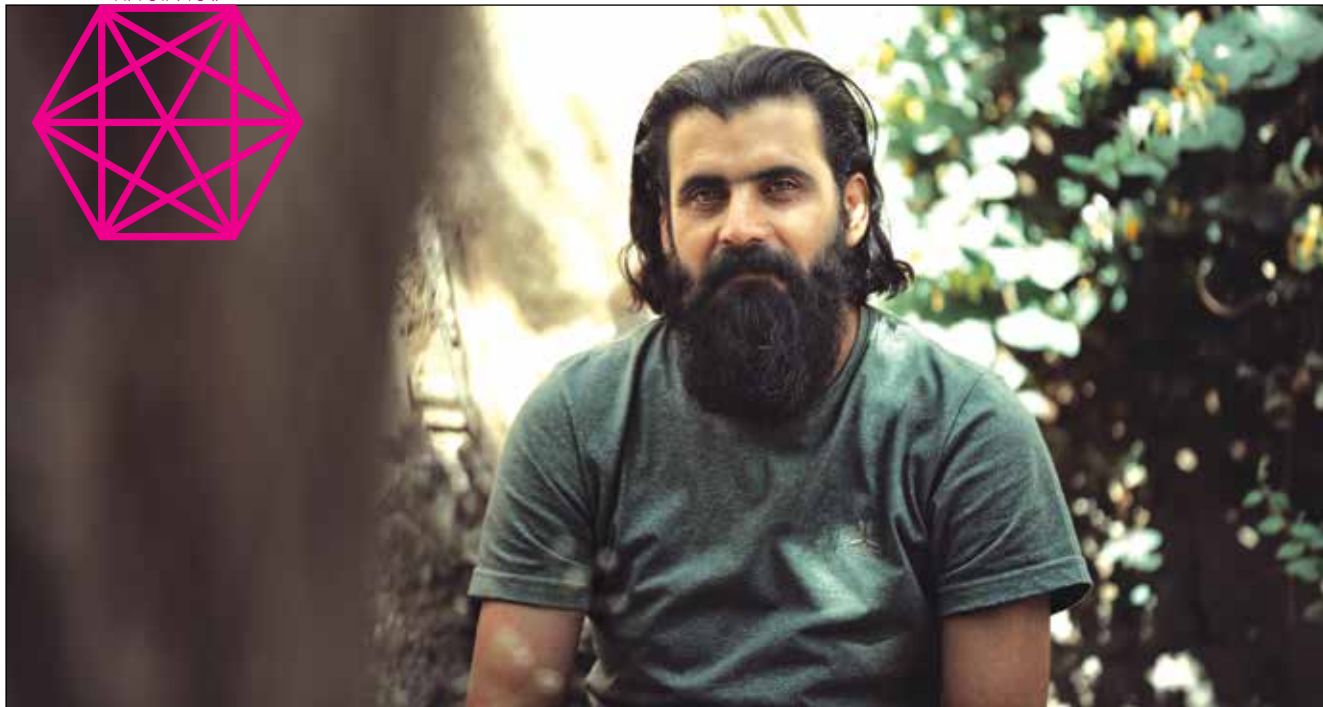
تازه اگر این افراد مردمی بومی باشند و بخواهند قوم و منطقه زندگی خود را به بازدیدکنندگان نشان دهند، این سختی دوچندان می‌شود؛ زیرا دسترسی به مناطق بکر سخت‌تر و حمل و نقل در این مسیر دشوارتر است. اگر از این مشکلات هم بگذریم و گردشگرانی را پیدا کنیم که عاشق سفر به مناطق بکر و دورافتاده هستند، ممکن است این گردشگران به خوبی با سنت‌ها و آداب و رسوم قوم ساکن در آن منطقه آشنا نباشند و فقط درباره این آداب و رسوم در کتاب‌ها خوانده باشند.

برای آشنایی بهتر و تجربه زندگی واقعی اقوام ساکن در منطقه و درک بهتر آنها، انجمن گردشگری بومی آلاسکا سرخپوستان آمریکا (AIANTA) از اساتید دانشکده منابع و توسعه جامعه دانشگاه ایالتی آریزونا خواست تا یک برنامه درسی در مورد گردشگری پایدار و بازدید از سرزمین‌های قبیله‌ای تهیه و تنظیم کنند. شری روپرت، مدیر اجرایی این انجمن گفته است که اغلب گردشگران با اینکه از جاذبه‌های منطقه بازدید می‌کنند، اما اغلب در مورد غنای فرهنگی منطقه چیزی یاد نمی‌گیرند و از آن می‌گذرند. او می‌گوید که گردشگران به مکان‌هایی چون گرند کانیون می‌روند اما واقعاً این مکان را حس و تجربه نمی‌کنند.

پروفیسور کاتلین اندرک در این مورد اظهار داشت که در حال تهیه یک برنامه درسی برای این نوع گردشگری است و این برنامه درسی از بهار سال ۲۰۲۳ ارائه خواهد شد. این برنامه درسی هفت ماژول اصلی دارد که هر کدام از این ماژول‌ها بر یکی از اقوام منطقه و مطالعه آنها متمرکز است.

شماره ۵۶
تیرماه ۱۴۰۱
سال دوم

تجربه کوچ روی با ایل باصری

گفت و گو با اهورا ولی شاهی که قصد دارد با توسعه خانه عشایر در ایل باصری به کودکان این ایل کمک کند تا استعدادهای خود را بارور کنند

ایل‌های پنج‌گانه شامل ایل‌های بهارلو، ایل اینانلو، نفر، عرب و باصری هستند. ایل باصری شامل دوازده طایفه است به نام‌های ظهراپی، لب موسی، عبدالیوسفی و... ایل باصری تنها ایلی است که به زبان فارسی صحبت می‌کند و لهجه یا گویش خاصی ندارد. در جنوب استان فارس ایل قشقایی ساکن هستند که به زبان ترکی سخن می‌گویند. ایل دیگر در این استان، ایل بختیاری است که به زبان لری سخن می‌گویند. کردهای منطقه هم به زبان کردی صحبت می‌کنند. این ایل هنوز هم کوچ‌رویی می‌کند و بیلاق و قشلاق دارد. از فروردین تا آبان‌ماه در منطقه پاسارگاد ساکن هستند که یک منطقه بیلاقی و سردسیر است. برای قشلاق هم از اواخر آبان تا اواخر اسفند به سمت جهرم و لار می‌روند. امروزه، بسیاری از این مردم با توجه به گستردگی راه‌ها با ماشین کوچ می‌کنند. البته مسیر برگشت از لار یا جهرم به سمت پاسارگاد را معمولاً

می‌کند. خودش می‌گوید حدود چهار سال است که در زمینه گردشگری فعالیت دارد. سه سال پیش به شهر کاشان می‌رود و در یک اقامتگاه بوم‌گردی مشغول به کار می‌شود، اما شش ماه پیش کاشان را ترک می‌کند و به یکی از شهرهای بیلاقی اطراف کاشان به نام برزک می‌رود و در اقامتگاه بوم‌گردی آنجا کارش را ادامه می‌دهد. او علاوه بر گردشگری، به صنایع دستی نیز علاقه‌مند است و یک فروشگاه صنایع دستی دارد.

◀ راجع به منطقه پاسارگاد و ایل ساکن در این منطقه بگویید.

در منطقه پاسارگاد یک ایل به نام ایل باصری ساکن هستند. کلمه باصری برگرفته از کلمه پاسارگاد است. به این ترتیب که پاسارگادی در لفظ به پاساری و سپس باصری تبدیل شده است. ایل باصری از ایلات خمسه است. ایلات خمسه یا

ایل باصری، یک ایل قدیمی با آداب و رسوم و ویژگی‌های منحصر به فرد است که برای بسیاری از افراد شناخته شده نیست. این ایل در شهر پاسارگاد در استان فارس ساکن هستند و هنوز ویژگی‌هایی یک زندگی عشایری را حفظ کرده‌اند. این مردم در استان فارس بین پاسارگاد و جهرم و لار کوچ‌روی و بیلاق و قشلاق می‌کنند. آنها برخلاف سایر ایلات زبان یا گویش متفاوتی ندارند و به زبان فارسی صحبت می‌کنند. اهورا ولی شاهی، یک جوان علاقه‌مند به گردشگری و اهل همین خطه، به واسطه دوستان و اقوام خود در عشایر شهر پاسارگاد، کسب و کار نوپایی را راه‌اندازی کرده است. او گردشگران علاقه‌مند را به شهر پاسارگاد می‌برد تا علاوه بر بازدید از منطقه با ایل‌های آنجا آشنا شوند و زندگی عشایری در آن منطقه را تجربه کنند. ولی شاهی متولد سال ۱۳۶۸ در منطقه پاسارگاد است و در رشته گردشگری تحصیل

استرالیا به دنبال توسعه گردشگری بومی

مقدمه چینی برای فم تور جهانی

گذشته میلادی به ۹۶۳ هزار نفر رسیده است. این عدد در نگاه اول بسیار بزرگ به نظر می‌رسد اما باید توجه داشت که در برابر کل بازار گردشگری استرالیا چندان بزرگ نیست. لازم به ذکر است که سالانه ۹/۲ میلیون گردشگر به استرالیا سفر می‌کنند. آژانس گردشگری استرالیا یک بنیاد ملی است که برای تبلیغ و معرفی بخش‌های مختلف گردشگری این کشور در بازار جهانی تلاش می‌کند. ۴۳ کسب و کار گردشگری در این آژانس مشغول به کار هستند. این کسب و کارها سعی دارند بخش‌های مختلف گردشگری استرالیا را به گردشگران سراسر دنیا نشان دهند. این کسب و کارها می‌توانند ۱۳۰ تجربه و فعالیت متفاوت گردشگری را برای گردشگران رقم

روزانه افراد بیشتری به فرهنگ بومی استرالیا علاقه‌مند می‌شوند و می‌خواهند این فرهنگ را از نزدیک لمس کنند. از طرف دیگر، شرکت‌های گردشگری هم به‌تازگی این نوع گردشگری را بیشتر تبلیغ می‌کنند. ترویج گردشگری در استرالیا به عهده آژانس ملی گردشگری این کشور است. این کشور به‌تازگی گزارشی منتشر کرده و در آن اعلام کرده است که گردشگری بومی می‌تواند به یک مزیت رقابتی برای استرالیا در بازار جهانی تبدیل شود. بر اساس گفته‌های سازمان آمار استرالیا، تعداد گردشگرانی که برای دیدن فرهنگ بومیان و ساکنان اولیه استرالیا به این کشور سفر کرده‌اند، از سال ۲۰۱۳ سالانه ۹ درصد رشد داشته و سال

چرا با همان چوبی که رانده شده‌ایم، نباید یکدیگر را برانیم؟ در دفاع از فم‌تریپ؛ در دفاع از ایران

بانی یا تثبیت‌کننده وضع موجود هستیید که دست به چنین حرکتی زده‌اید. برای بسیاری هر حرکتی و هر قدمی برای ایران امروز، همدستی با بانیان وضع فعلی است. کسی به این سؤال پاسخ نمی‌دهد که چه باید کرد؟ برای جذب گردشگر خارجی و بالطبع جذب یورو و دلار (کاری که دولت نتوانسته انجام دهد) ما مردم چه باید بکنیم؟ یک پاسخ می‌تواند این باشد: هیچ! ما مردم نباید کاری بکنیم. بگذاریم دولت در ناتوانی اش آن قدر غوطه‌ور شود تا خسته شود و بروی کاریش و کار را بسپارد دست کاردان. وقتی از واضعان این تئوری هم بپرسید که یک مثال بیاورید که نتیجه این تز می‌شود یک ایران آباد، نه یک ویرانه، سکوت می‌کنند.

یک پاسخ دیگر این است بروید جایی کاری کنید که قرار نباشد از ایران و قشنگی‌ها و خوبی‌هایش چیزی بگویید. از ایران امروز گفتن جز با زبان و واژه‌هایی چون «فاجعه»، «سیاهی»، «نکبت» و... ممکن نیست. گویی اگر بگویید گنبد مسجد شیخ لطف‌الله یک شاهکار هنری - مهندسی است، دارید منکر این می‌شوید که اوضاع اقتصادی کشور خراب است. دارید نفی می‌کنید که در جامعه فقر و نداری و جرم و آسیب‌های اجتماعی سر به فلک کشیده... واقعاً سخت است فهمیدن اینکه چطور اینها مترادف یکدیگرند!

فم‌تریپ یک راهکار بازار یابی برای صنعت گردشگری است. گردشگری یک صنعت جذاب برای کسب درآمد آدم‌ها و خانواده‌ها و شرکت‌های بخش خصوصی است. کشورها اگر قرار است بمانند، باید درهای خود را به روی همه باز کنند. باید آدم‌ها بیایند و از زیبایی‌ها و جاذبه‌های آنها دیدن و پول خرج کنند و این چرخه مدام و مدام تکرار شود. اگر قرار و تلاش ما بر نماندن ایران است که دیگر حرفی باقی نمی‌ماند. اما اگر ماجرا بر سر توسعه و بهتر کردن اوضاع ایران بدحال این روزهاست، لطفاً با طناب پوسیده آنها که از ایران و ایرانی جز ویرانی و فلاکت نمی‌پسندند، به ته چاه نروید.

حال ایران خوب نیست. حال مردمش نیز. راهکار درمان یا بهبود آن، بستن دهان و راه آنها که به اندازه خود می‌توانند کاری کنند و قدمی بردارند، نیست. اتهام‌زدن و پرونده‌سازی کاری است که سال‌هاست رمق خیلی‌ها از جمله کسب‌وکارها را گرفته است؛ با تکرار و اصرار ورزیدن بر آن، ایران را از چیزی که هست ناخوش‌تر نکنیم و نخواهیم. باور کنید سرزمین سوخته، مهم نیست دست چه کسی باشد.

برای توسعه ایران امروز چه باید کرد؟ برای اینکه ایران و مردمش از وضعیت فعلی خلاص شوند، چه باید کرد؟ وضعیتی که از دولتی‌ها گرفته تا آنها که چشم دیدن دولتی‌ها را ندارند، همه متفق‌القولند که وضعیت بسیار بدی است. اصولاً وظیفه مردم و دولت و حاکمیت در برابر وضعیت آچمز این روزها چیست؟

این سؤالی است که در این دو، سه سال مدام کسب‌وکارها و چهره‌های کسب‌وکاری از خود پرسیده‌اند. هر یک هم تلاش کرده‌اند به فراخور حوزه فعالیت و تخصص خود برای «کاری کردن» حرکتی کنند، قدمی بردارند، تلاشی کنند... اما معادله کار و تلاش و «حرکت» در ایران امروز خیلی پیچیده شده است. ماجرا دیگر به سادگی گام برداشتن در راهی که فکر می‌کنیم درست است، نیست.

بباید موقعیتی را فرض بگیریم. شما در حوزه گردشگری کسب‌وکاری دارید؛ کسب‌وکاری استارت‌آپی یا حتی سنتی. می‌خواهید هم کارتان توسعه پیدا کند، هم از رهگذر این توسعه، اشتغال‌زایی و ثروت‌آفرینی جمعی هم اتفاق بیفتد. چه می‌کنید؟ احتمالاً پاسخ بسیار ساده است. تلاش می‌کنید توریست خارجی وارد کشور کنید و دلار و یورو از آنها بگیرید؛ به این طریق هم سهم و درآمد خود و شرکت و کارمندان‌تان را برمی‌دارید و هم خوشحال خواهید بود که بخش زیادی از این ارزش‌ها به جیب بقیه ایرانی‌ها می‌رود؛ از راننده تاکسی فرودگاه گرفته تا چلوکبابی محله‌تان که ممکن است غذایی جلوی توریست‌ها بگذارد.

چطور باید این توریست‌ها را جذب کنید؟ بروید بازار یابی کنید، برای تبلیغات هزینه کنید و تصاویر و محتوای خوب از مقاصد مختلف ایران تولید و منتشر کنید. اینها را چطور باید انجام دهید؟ از آنها که تخصص دارند یا کانال دسترسی و انتشار قدرتمند بهره بگیرید. پس یکی از راهکارهای شما فم‌تریپ است. استفاده از چهره‌های شناخته‌شده فضای واقعی و مجازی برای اینکه مقصدهای مختلف ایران را به خارجی‌ها معرفی کنید.

جالب و غم‌انگیز است که اگر شما یک کسب‌وکار یا فعال گردشگری باشید و این راه را قدم به قدم بروید تا قدمی برای گردشگری و اقتصاد کشورتان برداشته باشید، نتیجه می‌شود یک حمله سراسری در شبکه‌های اجتماعی علیه این حرکتی که کرده‌اید. نتیجه می‌شود اتهام‌زنی و فحاشی و به گوشه‌رینگ بردن شما آن هم با این استدلال که شما حامی یا

بیبوند. البته شاید این اتفاق هم نیفتد و به صورت مجازی کار خود را پیش ببرم. یعنی قبل از راه‌اندازی اقامتگاه، از طریق فضای مجازی این امکان را در اختیار علاقه‌مندان بگذاریم که بروند و زندگی در این فضا را تجربه کنند. فعلاً به واسطه آشنائیهایی که دارم، کار خود را با ایل باصری شروع کرده‌ام، اما ممکن است در آینده کار خود را به ایل قشقایی و ایل بختیاری هم توسعه دهم.

منطقه پاسارگاد چه ظرفیت‌هایی برای گردشگری دارد؟

در منطقه پاسارگاد، آرامگاه کوروش، کاخ‌های دوران هخامنشی و باغ‌های ایرانی واقع هستند که همگی در سایت میراث فرهنگی قرار دارند و ثبت جهانی شده‌اند. اما این یک قسمت گردشگری منطقه پاسارگاد است. تقریباً ۹۰ درصد گردشگران صرفاً برای دیدن آرامگاه کوروش و کاخ‌ها به پاسارگاد می‌روند، در حالی که علاوه بر این مجموعه، داستان زندگی ایل باصری هم بسیار جالب است؛ ایلی که همچنان در حال کوچ‌روی هستند و آشنایی با خانواده‌های عشایری و تجربه سبک زندگی آنها واقعاً ارزش وقت گذاشتن را دارد. به جرئت می‌توانم بگویم بسیاری از افراد اسم ایل باصری را نشنیده‌اند و چیزی در مورد این ایل نمی‌دانند. تجربه زندگی در این ایل می‌تواند به بهتر شناخته شدن سبک زندگی، مسیر کوچ، نحوه زندگی و تحصیل کودکان ایل باصری کمک کند. علاوه بر سایت میراث فرهنگی و زندگی عشایری، پاسارگاد خوشبختانه هنوز طبیعت بسیار بکری دارد که شامل جنگل‌ها و کوه‌ها می‌شود. نزدیک به آرامگاه کوروش، تنگه‌ای به نام تنگه بلاغی وجود دارد که سد سیوند در آن احداث شده است. این تنگه بسیار دیدنی است. آثار باقی‌مانده راه شاهی در این تنگه وجود دارد؛ راهی که پاسارگاد را به تخت جمشید وصل می‌کرد. از دوستان و توریست‌های خارجی که به آن منطقه فرستاده‌ایم، بازخورد خوبی گرفته‌ایم.

هدف شما از انجام این کار و بردن گردشگران به این منطقه در وهله اول چه بود؟

یکی از دلایل اصلی این بود که می‌دیدم برخلاف ایل‌های دیگر، ایل باصری ناشناخته‌باقی مانده است. با وجود قدمت تاریخی و آداب و رسوم جذاب این ایل، بسیاری از افراد آن را نمی‌شناسند. بسیاری از اوقات وقتی از ایل باصری صحبت می‌کنم، مردم می‌پرسند این ایل چیست و کجاست؟

همچنین امیدوارم با این کاری که می‌خواهم انجام دهم بتوانم به کودکان ایل باصری کمک کنم تا باور کنند آنها هم می‌توانند به اهداف خود برسند و در مسیر خود موفق باشند. بچه‌های ایل بسیار با استعداد هستند اما بسیاری از این استعدادها به ثمر نمی‌نشینند.

امیدوارم با این کار و با حمایت دوستان دیگر، برای بچه‌های ایل باصری اتفاقات خوبی بیفتد.

به صورت پیاده کوچ می‌کنند. برگشت حدود ۳۵ تا ۴۰ روز زمان می‌برد. چون زمان برگشت مصادف با اوایل بهار است، این مسیر را پیاده طی می‌کنند تا گوسفندان بتوانند چرای خوبی داشته باشند. این فرصت خوبی برای آنهاست تا بعد از زمانی طولانی بتوانند به دام‌های خود رسیدگی کنند، زیرا در طول ماه‌هایی که در مناطق گرمسیر به سر می‌برند، آذوقه مناسبی برای دام‌ها در اختیار ندارند. ایل باصری به چند طایفه، هر طایفه به چند اولاد و هر اولاد به چند خانواده تقسیم می‌شود. در کوه‌های منطقه پاسارگاد، هر دره یا دشت متعلق به یک اولاد یا چند خانواده است. کودکان عشایر پاسارگاد یا عشایر ایل باصری مقطع ابتدایی را در مدرسه عشایری می‌گذرانند. کلاس‌ها در چادر تشکیل می‌شوند. چادر هم بنا به تصمیم اهالی در جایی برپا می‌شود که همه خانواده‌ها به آن دسترسی داشته باشند. در منطقه قشلاق، لار و جهرم هم کلاس‌ها به همین شکل تشکیل می‌شوند. در مسیر برگشت معلم همراه کودکان است. برای گذراندن مقطع دبیرستان، بچه‌ها به روستاها می‌روند و در آنجا ادامه تحصیل می‌دهند.

کسب‌وکار شما چگونه است؟ فرایند جذب گردشگر به چه شکل است و گردشگران در این سفر چه تجربیاتی کسب می‌کنند؟

چند تن از دوستان و اقوام نزدیک ما در منطقه پاسارگاد و در عشایر ایل باصری زندگی می‌کنند. در کنار چادرهای آنها، چادرهایی برای میزبانی گردشگران برپا کرده‌ایم. وسایلی را هم برای پذیرایی از این مهمانان فراهم کرده‌ایم. با توجه به اینکه کسب‌وکار ما هنوز گسترده نیست و به طور جدی در مورد آن فکر و برنامه‌ریزی نکرده و زیرساختی هم آماده نکرده‌ایم، جذب گردشگر از طریق پیشنهاد به دوستان و مهمانان انجام می‌پذیرد. به این افراد پیشنهاد می‌دهیم که شما می‌توانید زندگی عشایری را تجربه کنید و زمانی را در منطقه سپری کنید. بنا به درخواست مهمان، رفت‌وآمد و جابه‌جایی هم با ماشین شخصی خودمان انجام می‌شود و می‌توانیم از پاسارگاد تا خانه عشایری مهمان را جابه‌جا کنیم. در آنجا یک لیدر محلی، زندگی عشایری را برای مهمانان توضیح می‌دهد و آنها را در بازدید از سایت آرامگاه کوروش و بقایای کاخ‌های دوران هخامنشی راهنمایی و کمک می‌کند. علاوه بر سایت میراث جهانی، مکان‌های دیدگری هم از زمان هخامنشیان وجود دارد که در آن سایت واقع نیستند و یافتن آنها برای گردشگران کار راحتی نیست. لیدر محلی در پیدا کردن این مکان‌ها به گردشگران کمک می‌کند.

قصد توسعه این کسب‌وکار را دارید؟

متأسفانه هنوز کار خود را توسعه نداده‌ایم و هنوز به نقطه‌ای نرسیده‌ام که بتوانم برای آن اپلیکیشن یا سایتی داشته باشم. اما با توجه‌ها به برنامه‌ریزی‌هایی که دارم فکر می‌کنم در آینده‌ای نزدیک این کار را انجام بدهیم. به نظرم این اتفاق با راه‌اندازی یک اقامتگاه بوم‌گردی در پاسارگاد به تحقق

تا در یک فم‌تور جهانی، گردشگری بومی استرالیایی بهتر و بیشتر در دنیا شناخته شود. آنها با ارائه راهکارهای بازار یابی مختلف می‌خواهند گردشگران علاقه‌مند را به این مناطق جذب کنند. این شرکت‌ها با تولید محتوای متنوع سعی در شناساندن گردشگری بومی استرالیایی دارند.

شماره ۵۶
۱۳۰۱
سال دوم

دریاب اهمیت
فعالیت صنفی

بینیم و بیاموزیم

← اکوسیستم نوآوری از جمله فضاهایی است که بیش از هر حوزه دیگری، اهمیت وجود صنف را درک می‌کند؛ زیرا هنوز تنظیم‌گری برای بخش‌های مختلف این اکوسیستم در ابتدای راه است. به علاوه به دلیل پویایی مداوم آن، لازم است دائماً قوانین خود را به‌روز کنند و هر روز نیاز به قوانین جدیدتر خلق می‌شوند. به همین دلیل، وجود تشکلی که بتواند در ارتباط با حاکمیت اجازه ندهد قوانین، منافع بحق بخش خصوصی را تضییع کند، لازم و ضروری است. این مسئله نه تنها در ایران، بلکه در تمام جهان مطرح است و نهادهای صنفی به شکلی فعال نقش خود را ایفا می‌کنند.

← نیما قاضی، رئیس انجمن تجارت الکترونیک و هم‌بنیان‌گذار علی‌بابا معتقد است که جامعه کسب و کارهای نوآور این ضرورت را درک کرده و به همگرایی رسیده است. نمونه‌اش هم مخالفت کسب و کارهای آنلایین با چندپاره شدن اتحادیه کسب و کارهای مجازی توسط وزارت صمت است. دفاعی که نشان می‌دهد نهادها ضرورت هم‌صدایی با یکدیگر را درک کرده‌اند.

← رئیس انجمن تجارت الکترونیک معتقد است بزرگ‌ترین مسئله‌ای که اصناف را تهدید می‌کند و پاشنه آشیل فعالیت‌های صنفی است، کم‌تجربگی افراد است. مدیرانی که از یک سو تجربه چندانی از کار صنفی ندارند و از سویی دیگر کسب و کارشان به ثبات نرسیده و درگیر رفع مشکلات روزمره‌اند، ممکن است راه رقابت ناسالم را در پیش بگیرند یا از فعالیت‌های صنفی کناره‌گیری کنند. او معتقد است در کنار تجربه‌ای که در اثر گذشت زمان به دست می‌آید، همنشینی و مجالست با مدیران پا به سن گذاشته که در نهادهای صنفی قدیمی چون اتاق بازرگانی فعالیت دارند، می‌تواند برای فعالان این اکوسیستم آموزنده باشد. در روزهایی که کسب و کارهای نوآور در حوزه‌های مختلف نیازمند تنظیم‌گری و وضع مقررات جامع و شفاف هستند، کارنگ به‌عنوان رسانه این فضا، وظیفه خود می‌داند که مسائل صنفی را در گفت‌وگو با فعالان مورد واکاوی قرار دهد.

شماره ۵۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

تهدیدی به نام کم‌تجربگی

گفت‌وگو با نیما قاضی، رئیس انجمن تجارت الکترونیک؛ او معتقد است ما هنوز در کار صنفی تجربه لازم را نداریم و گذشت زمان و بودن در کنار افراد باتجربه می‌تواند به رشد فعالیت‌های صنفی در اکوسیستم نوآوری کمک کند

نهادهای صنفی، یکی از مهم‌ترین نهادها در تمامی جوامع‌اند. این نهادها هستند که به‌عنوان واسطی میان اعضای خود و حاکمیت، مسائل و مشکلات اعضا را رتق و فتق می‌کنند و منافع صنف خود را محفوظ می‌دارند. نیما قاضی، هم‌بنیان‌گذار علی‌بابا و رئیس انجمن تجارت الکترونیک، وظیفه نهادهای صنفی در اکوسیستم نوآوری را به جز ارتباط با حاکمیت، زمینه‌سازی همکاری میان کسب و کارهای این حوزه می‌داند. به علاوه او معتقد است از آنجا که سایر بخش‌های اقتصادی، هنوز به شناخت و درک درستی از اکوسیستم نوآوری نرسیده‌اند، این وظیفه تشکل هاست که امکان همکاری میان حوزه‌ای را نیز فراهم سازند که یکی از نمودهایش سرمایه‌گذاری بخش سنتی در استارت‌آپ‌هاست. آنچه در پی می‌آید، واکاوی فرصت‌ها و تهدیدهای فعالیت صنفی در گفت‌وگو با قاضی است.

◀◀ به نظر می‌رسد پس از کش و قوس‌های فراوان، اهمیت همگرایی صنفی برای بسیاری در اکوسیستم نوآوری روشن شده است. شما با این گزاره موافق هستید؟ این اتحاد و همگرایی چه کمکی به رشد کسب و کارهای اکوسیستم نوآوری خواهد کرد؟

بله، به نظر من هم در مجموع در تشکل‌های صنفی، اعم از اتحادیه کسب و کارهای مجازی، سازمان نظام صنفی رایانه‌ای و سایر نهادهای مرتبط این همگرایی دیده می‌شود. از آنجا که دغدغه‌ها و مسائل مشترک داریم، طبیعی است که هم‌صدایی را شاهد باشیم. این را باید اضافه کنم که در این اکوسیستم، دغدغه‌های بسیاری وجود دارد که فقط هم‌مختص کشور ما نیست و در همه‌جای دنیا به این شکل

است، اما هنوز تشکل‌ها نقش‌های بزرگ و مهمی را بر عهده نگرفته‌اند و در ابتدای راه هستند. سازمان نظام صنفی که از سایرین قدیمی‌تر است، در حوزه دیگری کار می‌کرده و بخش کوچکی از آن با اکوسیستم نوآوری ارتباط داشته است. عمر زیادی از تشکیل اتحادیه کسب و کارهای مجازی نمی‌گذرد و این در مورد ما، انجمن تجارت الکترونیک نیز صادق است. این تشکل‌ها بسیار جوان هستند و هنوز نتوانسته‌اند کار بزرگی انجام دهند. برای همین به نظرم طبیعی است که دغدغه‌های مشترک، ما را به هم نزدیک کند. دامنه فعالیت‌هایی که می‌تواند به رشد کسب و کارها کمک کند، بسیار گسترده است. بخشی از کار نهادهای صنفی این است که بتوانند رابطه خود را با حاکمیت تنظیم

کنند. البته این دغدغه‌ای است که در همه جای دنیا وجود دارد و مسئله حل‌شده‌ای نیست که بگوییم از کشورهای دیگر الگوبرداری می‌کنیم. این موضوع هنوز در کشورهای دیگر پیش‌رفته هستند نیز به‌عنوان یک دغدغه مطرح است. مسئله دیگر این است که شرکت‌ها و کسب و کارها بتوانند با یکدیگر همکاری بیشتر و بهتری داشته باشند. البته همکاری کسب و کارها را در دو حوزه می‌توانیم شاهد باشیم؛ یکی کسب و کارهایی که در اکوسیستم نوآوری فعال هستند و دیگری همکاری این کسب و کارها با کسب و کارهای حوزه‌های دیگر است. برای مثال، یکی از مشکلات مادر در حال حاضر این است که سرمایه‌گذاری در این بخش بسیار کوچک و ناچیز است. بخشی از این اتفاق به این دلیل است که بخش‌های

تکس: حامد کریم زاده

دیگر، هنوز درک جامعی از اکوسیستم نوآوری ندارند و کسب و کارهای این حوزه را به عنوان فرصت سرمایه گذاری به درستی نمی شناسند. از آنجا که ارتباط نزدیکی با اتاق بازرگانی داریم، یکی از برنامه‌های ما در انجمن تجارت الکترونیک این است که فرصت‌های سرمایه‌گذاری را به بخش‌های دیگر اقتصاد معرفی کنیم. همکاری بین بخش‌های مختلف اقتصادی می‌تواند باعث جان گرفتن و رشد چند برابری این اکوسیستم شود.

گاهی این انتقاد به نهادهای صنفی وارد می‌شود که تعدد نهادها می‌تواند به چندصدایی و اختلاف نظر بینجامد که در نهایت همین امر باعث می‌شود قانون‌گذار و رگولاتور هم نتوانند تنظیم‌گری درستی داشته باشد و کسب و کارها آسیب ببینند. نظر شما در این باره چیست؟

باید ببینیم ریشه این تعدد نهادها در کجاست. در برخی موارد به نظر می‌رسد قانون‌گذار تکلیف را مشخص نکرده و مسائلی نهایی نشده است و دو تشکل مختلف، ادعای انجام یک کار مشابه را دارند؛ از جمله آنجا که اتحادیه کسب و کارهای مجازی و سازمان نظام صنفی رایانه‌ای با هم اختلاف نظر پیدا کردند. اما در مواردی، مانند انجمن تجارت الکترونیک که ما در اتاق بازرگانی تشکیل دادیم، از ابتدا هیچ رقابتی با تشکل‌های دیگر نداشتیم. اساساً این انجمن بر اساس فلسفه دیگری بنا شده و اهداف متفاوتی را پیگیری می‌کند. برای همین هم همکاری خوبی با تشکل‌های دیگر داریم و می‌توانیم بدهی‌ها را درست و بدون اختلافی داشته باشیم. اما روی این هم تأکید کنم که با وجود اختلاف نظر اتحادیه و نظام صنفی بر سر مواردی، جایی که لازم باشد، پشت یکدیگر می‌ایستند. در مجموع پتانسیل همکاری بین نهادهای صنفی بسیار بالاست، اما از آنجا که تجربه

کار تشکلی ما کم است، طبیعتاً اثربخشی فعالیت‌هایمان پایین‌تر نیز هست. من تعدد نهادها را تهدید پررنگی نمی‌دانم و فرصت‌هایش را بیشتر می‌بینم.

شما گفتید اهداف و فلسفه وجودی انجمن تجارت الکترونیک متفاوت بوده است. درباره‌شان توضیح می‌دهید؟

در مقام مقایسه، باید بگویم ما روی چند نکته از همان ابتدا تأکید داشتیم. یکی اینکه ما نمی‌خواهیم چندان وارد فضای تنظیم‌گری و مقررات گذاشتن و ارائه مجوز شویم و بیشتر روی همکاری تأکید داریم. مثلاً نظام صنفی به کارهای اجرایی‌تر علاقه دارد و اتحادیه نیز به تمایل به رگولیشن از خود نشان می‌دهد، اما ما می‌خواستیم شرکت‌ها در این انجمن با یکدیگر همکاری کنند و مسائل خود را از این طریق پی بگیرند. از طرفی دیدیم در همه تشکل‌ها سیستم رأی‌دهی وجود دارد و همه می‌توانند در آن شرکت کنند. بنابراین خودبه‌خود در این نهادها تعداد زیادی شرکت وجود دارد که بیشترشان کسب و کارهای کوچک و متوسط

هستند. اما با تمهیداتی که برای انجمن اندیشیده بودیم، بیشتر شرکت‌های بزرگ عضو شدند. با توجه به اینکه اتاق بازرگانی نیز جایی برای جمع شدن شرکت‌های بزرگ است، نماینده‌های شرکت‌های بزرگ این اکوسیستم نیز در انجمن تجارت الکترونیک عضو شدند و دغدغه‌های آنها پیگیری می‌شود. در حالی که برخی تشکل‌ها، بیشتر دغدغه شرکت‌های کوچک و استارت‌آپی را دنبال می‌کنند و در پی حل مشکلات این دسته از کسب و کارها هستند.

گویا شما بیشتر تمرکزتان روی همکاری شرکت‌های اکوسیستم نوآوری و همکاری آنها با اکوسیستم‌های دیگر است.

بله، البته ما روی موضوع تعامل با حاکمیت هم کار می‌کنیم، اما شاید نوع کار و روش مان مقداری متفاوت باشد. مسئله‌ای که وجود دارد این است که وقتی درباره کسب و کارهای کوچک‌تر این حوزه حرف می‌زنیم، مشکلاتی از جنس فضای رقابت در کسب و کار و منابع مالی خرد و آسان شدن ورود به بازارهای مختلف و... اهمیت دارند؛ ولی زمانی که درباره پلتفرم‌های بزرگ حرف می‌زنیم، مسائل دیگری مطرح می‌شود که دغدغه کسب و کارهای کوچک نیست؛ مثل حاکمیت دیتا. وقتی پلتفرم بزرگی داریم که چند میلیون نفر در آن عضو هستند و از خدمات آن استفاده می‌کنند، دیتایی که آنجا جمع می‌شود، متعلق به کیست؟ چگونه باید از آن استفاده کرد؟ چطور باید از آن محافظت کرد؟ اگر در کشور نیاز به دیتایی بود، با چه پروتکلی باید به آن دسترسی پیدا کرد؟ اینها مسائلی است که در پلتفرمی که تازه شروع به کار کرده و هزار نفر کاربر دارد، مطرح نیست.

فکر می‌کنید با توجه به ارتباطاتی که با شرکت‌های مختلف دارید، چه حوزه‌هایی در سال‌های آتی رشد بیشتری داشته باشند؟

واقعیت این است که ما در حال حاضر در همه حوزه‌های تجارت الکترونیک رشد داریم. نفوذ اینترنت و بالطبع آن خرید اینترنتی در کشور بیشتر شده و همین به رشد فروش اینترنتی و رونق کسب و کارهای مربوطه منجر می‌شود. حتی ممکن است در اقتصاد کشور شاهد رکود باشیم، اما تجارت الکترونیک با توجه به مواردی که گفتم، به رشد خود ادامه خواهد داد و بیش از پیش جای‌پیش را در زندگی مردم محکم خواهد کرد. در این میان حوزه‌ای که به اعتقاد من در آستانه رشد بیشتر و شکوفایی است، فین‌تک است که به‌زودی این اتفاق را شاهد خواهیم بود. به‌خصوص در بخش‌هایی که خدماتی ارائه می‌دهند که مردم می‌توانند تأثیر آن را به طور مستقیم در زندگی خود حس کنند، مثل وام‌دهی یا خدمات مالی خردی که در زندگی روزمره مردم اثر

می‌گذارد. اینها در آینده نزدیک بسیار جدی می‌شوند و در فضای کسب و کار تغییرات ایجاد می‌کنند. اما اگر خواهیم افق دورتری را در نظر بگیریم، در یک بازه چند ساله شاهد رشد سلامت الکترونیک خواهیم بود؛ زیرا حوزه‌ای است که می‌تواند کیفیت زندگی مردم را متحول کند. متأسفانه در کشور ما خدمات سلامت به این معناست که خدایی نکرده بلایی سرمان آمده یا دچار بیماری شده‌ایم و از این خدمات برای درمان استفاده می‌کنیم، در حالی که سلامت الکترونیک و خدمات آن می‌تواند در قسمت پیشگیری فعال‌تر باشد و با تغییر سبک زندگی ناسالم، از برخی مشکلات جلوگیری به عمل آورد. حضور سلامت الکترونیک برای تغییر روش زندگی ما، اتفاق بزرگی است که در آینده نه‌چندان نزدیک اما نه خیلی دور، اتفاق خواهد افتاد. اما در بازه زمانی طولانی‌تر، تحولات را در حوزه آموزش شاهد خواهیم بود که این اتفاق به تغییر فضای مهارت‌آموزی در کشور می‌انجامد. این یعنی جوانان به روش‌های دیگری برای تصاحب فرصت‌های شغلی آماده می‌شوند و ترکیب مهارت‌ها و توانمندی‌های آنها نیز متفاوت خواهد بود.

المیرا حسینی

مهم‌ترین تغییرات و نقاط عطف این اکوسیستم را چه می‌دانید؟

یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی که عامل اصلی رونق تجارت الکترونیک در کشور شد، آماده شدن زیرساخت‌های پرداخت الکترونیک و ظهور شاپرک بود. این اقدامات توانست ما را صاحب یک نظام پرداخت الکترونیک نسبتاً قابل اعتماد و امن کند و بالطبع اعتماد مردم را نیز به خود جلب کرد. این اولین تکانه‌ای بود که در اثر آن، امکان بازی در زمین تجارت الکترونیک برای کسب و کارها آغاز شد. از طرفی دیگر، ورود سرمایه خارجی به کشور در دوره‌ای تغییراتی را ایجاد کرد که به اعتقاد من، می‌توان از آن به عنوان نقطه عطف اکوسیستم یاد کرد. هم سرآوا توانست سرمایه‌گذار خارجی جذب کند و به بازار ایران بیاورد، هم به شکلی گروه اسنپ این کار را کردند. معتقدم که همین امر تحولات جدی و بزرگی را ایجاد کرد. به علاوه، در دو، سه سال اخیر که بیماری کرونا شیوع پیدا کرد، موجی از استقبال از خرید اینترنتی را به وجود آورد که به سبب آن، کسب و کارهای اینترنتی توانستند بزرگ‌تر شوند.

در مورد دوره

همه‌گیری، گفته می‌شود که این دوره بیشتر از آنکه به رونق کسب و کارهای بزرگ منجر شود، تأثیر شگرفی روی کسب و کارهای کوچک، مثل کسب و کارهای اینستاگرامی گذاشت و بازار تجارت اجتماعی را شکل داد. نظر شما در این باره چیست؟

من فکر نمی‌کنم این اتفاق ارتباط چندانی به شیوع کرونا داشته

باشد. این بیماری، حجم فروش اینترنتی و سهم آن از کل اقتصاد را افزایش داد. این امر همزمان شد با اتفاقی که در شبکه‌های اجتماعی در حال وقوع بود و آن را بزرگ کرد و در نهایت شبکه‌های اجتماعی به بازار بزرگی تبدیل شدند و طبیعتاً سهمی از فروش اینترنتی در دنیای تجارت الکترونیک را به خود اختصاص دادند. البته این روند کاملاً طبیعی است و در همه‌جای دنیا در حال وقوع است. همان‌طور که شبکه‌های اجتماعی به سمت فروش محصولات می‌روند، مارکت پلیس‌های تجارت الکترونیک هم به سمت شبکه شدن حرکت می‌کنند و ارتباط افراد در آنها بیشتر می‌شود.

این یک روند جهانی است که در ایران هم اتفاق افتاده است. اگر سؤال‌تان این است که آیا سهم تجارت اجتماعی از تجارت الکترونیک بیشتر شده، باید بگویم که بله، بیشتر شده است.

پاشنه آشیل کار صنفی در ایران و نهادهای صنفی حال حاضر را چه می‌دانید؟ چه خطراتی این نهادها را تهدید می‌کنند که ممکن است در نهایت به ناکارآمدی نهادهای صنفی بینجامد؟

اگر به طور کلی بخواهم بگویم، به کم‌تجربگی ما در کار تشکلی و صنفی می‌توانم اشاره کنم که مشکلاتی را برای ما به وجود خواهد آورد، زیرا عمدتاً در کار تشکلی کم‌تجربه‌ایم.

این کم‌تجربگی می‌تواند عامل چه اتفاقاتی می‌شود؟ یک فرد با تجربه در نهاد صنفی چه خطاهایی را مرتکب نمی‌شود که فرد کم‌تجربه انجام می‌دهد؟ در چه حوزه‌هایی خطر ساز است؟

از آنجا که خودم هم کم‌تجربه هستم، شاید نتوانم همه موارد را بگویم، ولی می‌توانم به بخش‌هایی که در چند وقت اخیر شاهد آن بوده‌ام، اشاره کنم. برای مثال یکی از این موارد، رقابت‌های ناسالمی است که در کار صنفی می‌بینیم. واقعیت این است که در کار صنفی رقابت‌هایی وجود دارد، زیرا همه امور صنفی مبتنی بر سیستم رأی‌گیری و انتخابات و اینهاست، رقابت خواهد بود و وجود دارد. اما بعضی اوقات چون بلد نیستیم این رقابت را درست انجام دهیم، رقابت ناسالم ایجاد می‌کنیم و مرتکب اعمالی می‌شویم که به زیر سؤال رفتن یا وارد شدن خدشه به اصل تشکل منجر می‌شود. این بسیار آفت بزرگی است. حتی به نظر می‌آید در موضوع انتخابات اتحادیه و اینکه وزارت صمت در آن دخالت کرد و می‌خواست تقسیم‌بندی انجام دهد، افرادی به دنبال چنین سناریوهایی بودند، ولی خوشبختانه صنف در مجموع همگرا ظاهر شد و صدای مخالف چندان شنیده نشد و همه با هم با وجود اختلاف‌های گذشته، در برابر این تصمیم ایستادند. به علاوه، از آنجا که چند سال است در اتاق بازرگانی صنف‌های قدیمی‌تر را می‌بینم، متوجه نکات و تفاوت‌هایی شده‌ام. در باقی حوزه‌ها شاهد کسب و کارهای جافتاده‌ای هستیم که مدیران ارشد آنها فراغت و آرامشی دارند و می‌توانند در فضای کار صنفی مشارکت جدی داشته باشند و با خیال بسیار راحت‌تری همکاری کنند. اما مدیران کسب و کارهای این اکوسیستم هنوز بیش

از اندازه درگیر مسائل روزمره کسب و کارهای خود هستند و آن فراغت و آینده‌نگری ایجاد نشده است. بنابراین کمتر می‌بینیم مدیری در کار صنفی مشارکت فعالانه داشته باشد و در کنار سایر اعضا، موضوعی را با جدیت دنبال کند و به نتیجه برساند.

لازمه اصلاح این روند چیست؟ آیا تنها گذشت زمان و یادگیری قدم‌به‌قدم راه‌حل آن است یا کاتالیزوری وجود دارد که بتواند مدیران کسب و کارها را زودتر به این پختگی و تجربه برساند؟

می‌توان با کارهایی این روند را سرعت بخشید، مثل بودن در فضایی که افراد با تجربه حضور دارند، مانند اتاق بازرگانی. مشاهده رفتار افراد با تجربه در جایی که یکی از جافتاده‌ترین تشکل‌هایی است که در کشور وجود دارد، قطعاً کمک می‌کند از تجربیات دیگران بیاموزیم، رفتارشان را الگو قرار دهیم و پیش برویم. به‌نظم رسیدن به پختگی در کار صنفی، بخشی به گذشت زمان و تجربه برمی‌گردد و بخشی هم به اینکه با حواس جمع و چشمان باز، ببینیم و یاد بگیریم.

پتانسیل همکاری بین نهادهای صنفی بسیار بالاست، اما از آنجا که تجربه کار تشکلی ما کم است، طبیعتاً اثربخشی فعالیت‌هایمان پایین‌تر نیز هست

در شش ماه گذشته
زاکریگ ۶۵، بزوس ۶۳
و ماسک ۶۲ میلیارد دلار
از ثروت خود را از دست
داده‌اند

نیمه جهانی ۲۰۲۲

بازارهای مالی و سهام در آمریکا به شدت در چند ماه گذشته نزولی بوده‌اند. می‌گویند یکی از دلایل عمده این روند هم از دست رفتن بخش قابل توجهی از ارزش شرکت‌های فناوری است. تک‌کمپانی‌هایی مانند تسلا و آمازون و فیس‌بوک که در چند سال گذشته سهام آنها رشد‌های نجومی را شاهد بوده، این روزها وضعیت خوبی در بازار سرمایه ندارند. از یک سو تورم و وضعیت مالی اقتصاد آمریکا باعث شده بسیاری از سرمایه‌گذاران به سمت بازارهای مطمئن‌تری چون طلا بروند و از سوی دیگر کاهش جذابیت این شرکت‌ها نزد سرمایه‌گذاران خرد دو دلیل اصلی این ماجرا بوده است.

اوضاع آن قدر بدخیم شده که گزارش اخیر روزنامه واشنگتن‌پست نشان می‌دهد سه چهره میلیاردی دنیای فناوری یعنی مارک زاکریگ (بنیان‌گذار فیس‌بوک)، جف بزوس (بنیان‌گذار آمازون) و ایلان ماسک (بنیان‌گذار تسلا) در همین شش ماهی که از سال ۲۰۲۲ گذشته، در مجموع حدود ۱۹۰ میلیارد دلار از دارایی‌های خود را از دست داده‌اند. به نظر می‌رسد بخشی از ثروتی که آنها در دوران کرونا اندوخته بوده‌اند، فعلاً دود شده رفته هوا.

بازار سهام شرکت‌های فناوری بعد از رکود سال ۲۰۰۸ همیشه از بازارهای روبه‌رشد بوده و حالا وضعیت فعلی، بسیاری را در دنیای فناوری نگران آینده آن کرده است. حوزه‌ای که همیشه با وفور سرمایه و فرصت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر همراه بوده، وارد دوره رکود شده و شاید بتوان گفت محتمل خواهد بود که برخی شرکت‌ها و ایده‌هایی که تاب‌آوری کمتری دارند، در این رکود کارشان به ورشکستگی و تعطیلی بکشد.

شماره ۵۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

تکمن، نسیم اعتمادی

خالق چیزهای ریز!

ریحانه فراهانی، خالق برند ناحیلا از داستان مینیاتورهایش و چرایی روی آوردن به این هنر و کسب و کار می‌گوید

دهه شصتی‌ها بهتر یادشان است؛ زمانی کارتونی تماشا می‌کردیم به نام خالهریزه که قاشق کوچکی همیشه همراهش بود. تکانش می‌داد و خالهریزه را یکبار کوچک و کوچک‌تر می‌کرد. اولین بار که نگاهم به محصولات ناحیلا افتاد، یاد خالهریزه افتادم. محصولات این برند اما دنیایی از چیزهای کوچک بود. چیزهایی کوچک با جزئیاتی کامل و دقیق. خانه‌هایی که گاهی در خیال مان فکر می‌کنیم اگر داشتیم، می‌توانستیم به هرکجا بکشیم، بکشیم. ناحیلا یکی از همین رؤیاهایمان را واقعی کرده است. ناحیلا برند ساخت چیزهای کوچک یا همان مینیاتوری است. خالق آن ریحانه فراهانی ۲۶ ساله است که مهندسی پزشکی خوانده و از بچگی به دنبال خلق کردن بوده است. می‌گوید از کودکی به دنبال زمان خالی می‌گشت تا کار دستی درست کند و از زمانی به بعد، به چیزهای کوچک علاقه‌مند شد. ۱۵ سالش بود که کم‌دش را جایی برای خلق چیزهای کوچک کرد. اتاقی که همه چیزهای مینیاتوری را در خود داشت. به مرور برای این اتاق کوچک، چیزهایی را درست می‌کرد. در درس حرفه‌وفن باید با ازمویی تخت درست می‌کردند و ریحانه از همانجا تختی کوچک برای اتاق کمدی درست کرد. طی دو سال بعدش، وسایل دیگری را به آن مجموعه اضافه کرد. از همان‌جا علاقه به چیزهای کوچک در او قوت بیشتری گرفت.

کم‌کم یاد گرفت جست‌وجوی بیشتری در اینترنت کند و با نمونه خانه‌های مینیاتوری آشنا شود. متوجه شد که ژاپنی‌ها خالق چیزهای کوچک و مینیاتوری هستند. دوست داشت همه چیزش را می‌فروخت، سفری به ژاپن می‌کرد و یکی از آن خانه‌ها را برای خودش به ایران می‌آورد. البته با هنر بیگانه نبود و تا زمان دانشجویی به واسطه نواختن ویولون، تدریس می‌کرد. از همان ابتدا دل در گروی سبک کلاسیک داشت و مینیاتور، این علاقه‌اش را تقویت می‌کرد. ریحانه دخترخاله‌ای داشت که روی زندگی و علاقه او تأثیرگذار بود. می‌گوید علاقه این دوست دوران بچگی‌اش به چیزهای کوچک، روی شکل‌گیری ناحیلا اثر گذاشت. چند سال بعد هم همین دخترخاله تصویری از عروسک‌های پارچه‌ای به نام تیلدا که فقط دو چشم داشتند، برایش فرستاد تا دوباره عشق به چیزهای کوچک در او قوت بگیرد. ریحانه پیچ این عروسک‌ها را بالا و پایین می‌کرد و خیال و رؤیای خودش را در آنها می‌دید.

خلق برند با آزمون و خطا

تصمیم گرفت دست به چرخ‌خیاطی شود. رفت بازار تا پارچه بخرد اما هنوز ایده‌ای برای کارش نداشت. پارچه خرید و تلاش کرد اولین عروسک مینیاتوری را بسازد. اولین

عروسکی که ساخت، به دلیل انتخاب اشتباه پارچه، خیلی ترسناک شده بود. تازه متوجه شد چه باید کند و دوباره به قصد خرید پارچه به بازار رفت. او هیچ وقت آموزش ندیده و با آزمون و خطا مسیرش را پیدا کرده است. ریحانه با سیم‌مفتول اسکلت بدنی برای عروسک‌ها ساخت. به مرور از آشنایان سفارش گرفت و سفارش‌هایش بیشتر و بیشتر شد. تصمیم گرفت صفحه‌ای در اینستاگرام ایجاد کند و کارهایش را به نمایش بگذارد. تیرماه ۱۳۹۶ ناحیلا رسماً وارد اینستاگرام شد. اول فقط تصویر عروسک‌های مینیاتوری‌اش را می‌گذاشت اما پس از مدتی تصمیم گرفت دست این عروسک‌ها، وسایل مینیاتوری مثل یک دوربین قرار دهد. اولین دوربین مینیاتوری را با خمیر گل چینی درست کرد. ابتدا سبک فانتزی در کارهایش داشت و کم‌کم این کارها به واقعیت و سبک رئال نزدیک‌تر شدند.

تصویرسازی مشتری!

ابتدای کار مشتری چندان نداشت. قیمت محصولاتش هم بالا بود، زیرا معتقد بود این هزینه‌زحمتی است که برای هر قسمت از ساخت وسایل کشیده است. دلش نمی‌آمد قیمت کمتری روی محصولاتش بگذارد. به مرور شروع کرد به بسته‌بندی محصولات برای مشتری‌هایی که نداشت!

پیش بینی های جدید نشان می دهد ارزش بازار تجارت اجتماعی تا سال ۲۰۳۰ رشد بسیار زیادی را تجربه خواهد کرد

تجارت اجتماعی، ۶ هزار میلیارد دلاری می شود

در نهایت این مسئله، شیوه های بازاریابی را هم دگرگون کرده است. با استفاده از این شیوه های تبلیغاتی، برندها می توانند کمپین های تبلیغاتی شخصی سازی شده تری ایجاد کنند و در نتیجه تجربه مشتری و روابط تجاری را افزایش دهند.

نتایج یک نظرسنجی نشان می دهد بیش از ۴۰ درصد از پاسخ دهندگان حداقل یک بار در ماه به دلیل محتوای تأثیرگذار از رسانه های اجتماعی خرید می کنند. این مسئله نشان دهنده اهمیت بالای اینفلوئنسر مارکتینگ است، چرا که تأثیرگذاران می توانند از برندها برای دستیابی به اهداف بازاریابی خود مانند تعامل، فروش، محتوای با کیفیت بالا و آگاهی از برند، حمایت کنند.

در عین حال، تجربه خرید با محتوای پخش زنده، بیشتر شبیه خرید حضوری است. خریداران از این طریق می توانند به تماشای افرادی بنشینند که محصولات را در زمان واقعی امتحان می کنند و با این شیوه، بازخورد آنی برای برند خود دریافت می کنند.

از جمله نکات مهمی که در این گزارش بیان شده این است که بخش B2C در سال ۲۰۲۱ بر بازار مسلط شد و انتظار می رود با تغییر در ذهنیت مصرف کننده و افزایش روند دیجیتال به تسلط خود ادامه دهد. همه گیری کرونا در این مدت، احتمالاً تأثیرات طولانی مدتی بر بازار تجارت اجتماعی خواهد گذاشت. بحران این بیماری کاربران را مجبور کرد که زمان بیشتری را در پلتفرم های اجتماعی صرف کنند. از طرفی صرف این زمان، به خرده فروشان اجازه داد تا سرمایه گذاری خود را روی تبلیغات بیشتر کنند. این مسئله باعث شد تا برندها دسترسی خود به مشتریان، شرکت ها و انواع محصولات جدید را گسترش دهند.

روزگاری تصور می شد شبکه های اجتماعی صرفاً اپلیکیشن های سرگرمی هستند و برای پر کردن اوقات خالی کاربران کاربرد دارند. اما رشد تجارت در شبکه های اجتماعی این مسئله را به خوبی روشن کرده است که این پلتفرم ها می توانند شکل جدی تری به خود بگیرند و ابزاری برای دسترسی راحت تر برندها به مخاطبان باشند.

در همین میان جدیدترین گزارش ها، پیش بینی های خوش بینانه ای از رشد تجارت در شبکه های اجتماعی ارائه می دهند. طبق این گزارش ها، پیش بینی می شود حجم بازار تجارت در شبکه های اجتماعی تا سال ۲۰۳۰ به ۶/۲ هزار میلیارد دلار برسد که یعنی این بازار یک رشد ۳۰/۸ درصدی را از سال ۲۰۲۲ تا ۲۰۳۰ تجربه خواهد کرد. در این میان، افزایش سهولت خرید آنلاین عامل مهمی در افزایش تقاضا در بخش تجارت اجتماعی است. این نوع تجارت با ترکیب سرگرمی با خرید فوری، باعث می شود تا برندها، خرده فروشان و پلتفرم های دیجیتال، رسانه ای جدید با دامنه وسیعی از امکانات و مشتری برای ایجاد ارزش در اختیار داشته باشند.

بر اساس این گزارش، در حال حاضر یعنی در سال ۲۰۲۲، بازار تجارت در شبکه های اجتماعی چیزی در حدود ۶/۷۲۷ میلیارد دلار ارزش دارد. پیش بینی این رشد شگفت انگیز ظرف هشت سال، نشان از اهمیت این نوع از تجارت در شبکه های اجتماعی دارد. استفاده روزافزون از اینترنت برای تبلیغ، مدل های تجاری شرکت ها را متحول و جریان های درآمدی جایگزینی را ایجاد کرده است. دسترسی آسان به خدمات اینترنتی پرسرعت و مقرون به صرفه برای مشتریان، کانال جدیدی را برای بازاریابان ایجاد می کند تا به مخاطبان هدف خود دسترسی داشته باشند و

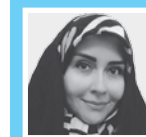

شماره ۵۶
۱۳۰۱
سال دوم

آن خانه، تجربیات جدیدی به دست آورد. بعد از این پروژه تصمیم گرفت کارش را توسعه دهد و مقدمات برگزاری یک کارگاه آموزشی را فراهم کند.

مینیاتور، یک کار جدی است

ریحانه همکاری های تبلیغاتی هم داشته و تاکنون با شرکت هایی مثل سن ایچ کار کرده است. او معتقد است کارهای مینیاتوری امکان استفاده در تبلیغات و استاپ موشن را دارند و نباید به دید یک کار صرفاً تفریحی یا فانتری به آن نگاه کرد. به اعتقاد خالق ناحیلا، هنوز هم این هنر برای بسیاری ناشناخته است، در حالی که از این هنر برای ساخت بسیاری انیمیشن ها از جمله عروس مردگان و فرار مرگی استفاده شده و فریم به فریم از این مینیاتورها تصویر گرفته اند.

سپیده اشرفی

Sepideh.ashrafi64@gmail.com

سختی های کار

او قسمت سخت کارش را نبود آموزش درست ساخت چیزهای مینیاتوری در ایران می داند. می گوید در سه سال اول هیچ ابزاری نداشت و همه کارهایش را با دست درست می کرد. همین هم در آهسته شدن سرعت پیشرفت ناحیلا تأثیر داشت. مهم ترین سختی اما، چالش هایی است که بیشتر کسب و کارهای اینستاگرامی با آن مواجه هستند و از عدم اطمینان شان به پایداری این پلتفرم در ایران حرف می زنند. خالق ناحیلا مثل بسیاری از کسب و کارهای اینستاگرامی دیگر، از محدودی با بسته شدن این پلتفرم در ایران هراس دارد. معتقد است که این عدم اطمینان باعث ترس برندها می شود و آینده را برایشان غیرشفاف می کند. با این حال، ناحیلا هم مثل بسیاری دیگر، هنوز امیدوار است و خلاقانه ادامه می دهد. ادامه دادنی که مثل قدم گذاشتن در یک فضای غبار آلود است.

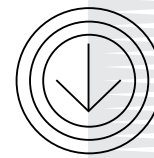
تصور می کرد مشتری دارد و عکسی از این بسته ها در اینستاگرام می گذاشت. تصویرسازی کار خودش را کرد و کمی بعد اولین سفارش جدی را از اینستاگرام دریافت کرد. از همان زمان سفارش ها بیشتر شد. پس از چندی کنار عروسک ها، برخی چیزهای کوچک مثل لیوان و گربه اضافه کرد و مجموعه اش بزرگ تر شد. ریحانه در سال ۱۳۹۷ تصمیم گرفت چوب را هم وارد کارهایش کند. یک پیانوی مینیاتوری چوبی ساخت و توانمندی خودش را در حوزه مینیاتور بیشتر باور کرد. زمانی که از قصه برداش می گفت، دو ماه بود که سفارشی نگرفته بود و خودش را برای اولین کارگاه آموزشی آماده می کرد.

حمایت خانواده

اولادهای صحبت از کارهای قدیمی اش، می گوید باوری که پدر و مادرش به کار او داشتند، قدرت زیادی به او داد تا جلو برود و ناامید نشود. سال ۱۳۹۹ تصمیم گرفت کارگاه بگیرد. سفارش ها بیشتر شده بود و برخی هم سفارش یک مجموعه به او می دادند. سرمایه ای نداشت و قیمت جاهایی که برای کارگاه می دید، بسیار بالا بود. می گوید در توییت متن نوشت و از خواسته اش برای کارگاه گفت. به یکباره یک پیشنهاد با قیمت مناسب برای کارگاه در همان توییت دریافت کرد. میز و تجهیزات برای کارگاه گرفت، زیرا همیشه آرزو داشت کارگاهی پر از ابزار داشته باشد. همین که وارد کارگاه شد، یک سفارش بزرگ برای ساخت گرفت؛ آزمایشگاهی مینیاتوری با جزئیات بسیار. همیشه می خواست به خودش ثابت کند از هنرمندان ژاپنی چیزی کم ندارد و این فرصت مناسبی بود.

سفارش بعدی، بزرگ تر بود؛ خانه ای مینیاتوری با جزئیات کامل. چیزی که همواره آرزوی ساختنش را داشت. نه ماه تمام روی این خانه مینیاتوری کار کرد و در خلال ساخت

پریمارک همچنان روی خرید حضوری متمرکز است استراتژی عجیب، اما درست

دادند که معمولاً خرده‌فروشان با آن قیمت پاسخ نمی‌دادند. پریمارک تا به امروز توانسته کیفیت معقولی را با قیمت بسیار مناسب حفظ کند.»

شاناهان معتقد است که تمرکز بر تجربه خرید در فروشگاه فیزیکی به جای دنباله‌روی از کسب‌وکار آنلاین، منطقی است. او می‌افزاید: «شنیده‌ام که می‌گویند دلیل این کار هزینه تحویل است. هزینه پنهان دیگری در خرید آنلاین وجود دارد که بسیاری از مردم در مورد آن صحبت نمی‌کنند و آن هزینه کالاهای مرجوعی است. اعداد و ارقام نشان می‌دهند که از هر پنج محصولی که ارسال می‌شود، چهار محصول بازگردانده می‌شود. به همین دلیل است که جایی مثل بوهو اعلام می‌کند نتوانسته به اهداف مالی خود برسد. بنابراین پریمارک در این زمینه بسیار هوشمندانه عمل کرده است.»

او می‌گوید برنامه «کلیک و جمع‌آوری کنید» نیز به دنبال آن است که تجربه خرید از فروشگاه فیزیکی را بهبود دهد. خریداران از این طریق، پیش از آنکه به فروشگاه مراجعه کنند، مطمئن می‌شوند چیزی که می‌خواهند خریداری کنند، موجود است. شاناهان می‌گوید: «مردم، پس از همه‌گیری برای لمس تجربه خرید حضوری اشتیاق دارند. آنها می‌توانند در زمان خرید، محصول را لمس کنند، جنس‌شان را از نزدیک ببینند و لباس‌های مورد علاقه‌شان را امتحان کنند. اینها چیزهایی است که خرید آنلاین به مشتری نمی‌دهد.»

کتی اوکانر، مشاور و استایل‌بست مد، می‌گوید هر زمان که او در یکی از فروشگاه‌های پنیز باشد، متوجه تمرکز روی فروشگاه‌ها می‌شود. او می‌گوید: «همیشه تعداد زیادی کارمند در مغازه وجود دارد که به مشتریان کمک می‌کنند. در حالی که در فروشگاه‌های رقیب آنها این‌طور نیست و خدمات مشتریان بسیار ضعیف است. انگار می‌خواهند به‌زور مردم را به سمت خرید آنلاین سوق دهند.»

«پریمارک» که مقرر اصلی آن در ایرلند است و در آنجا با نام «پنیز» شناخته می‌شود، همچنان از فروش آنلاین خودداری می‌کند. حتی زمانی که اکثر فروشگاه‌هایش در سراسر جهان به دلیل همه‌گیری تعطیل شدند، این خرده‌فروش در برابر وسوسه فروش موجودی بزرگ محصولات خود به صورت آنلاین مقاومت کرد. مدت‌هاست که استدلال می‌کند مدل کسب‌وکارش - ارائه لباس‌ها و لوازم خانگی با قیمت استثنایی - خرید اینترنت‌تری را دوام نمی‌آورد.

برای همین هم چند روز پیش که پریمارک طرح آزمایشی «کلیک و جمع‌آوری کنید» را به ۲۵ فروشگاه در شمال انگلستان معرفی کرد، همه تعجب کردند. آیا این اولین قدم آزمایشی به سمت یک تجربه کامل خرید آنلاین است؟ با وجود اینکه برخی از تحلیلگران معتقدند که ممکن است چنین باشد، پریمارک قاطعانه می‌گوید موضع بلندمدت آن در مورد خرده‌فروشی الکترونیکی تغییر نخواهد کرد. سخنگوی شرکت چنین توضیح می‌دهد: «ما واقعاً در مورد امکان ارائه انتخاب بسیار گسترده‌تر به مشتریان که مکمل فروشگاه‌های ماست، هیجان‌زده هستیم. تمرکز ما در حال حاضر بر راه‌اندازی وب‌سایت برای مشتریان جدید خود در تمام بازارهای مان از جمله ایرلند است که اولین گام حیاتی خواهد بود.» برای پریمارک، تمرکز همیشه روی تجربه خرید در فروشگاه بوده است. در بزرگ‌ترین فروشگاه‌های پنیز در ایرلند، می‌توانید از بستنی فروش تا میخ‌فروشی و طیف وسیعی از لوازم آرایشی و همچنین لباس‌هایی برای هر سن، جنسیت و طبقه‌بندی پیدا کنید.

ادی شاناهان، یکی از مهم‌ترین مشاوران خرده‌فروشی است که با نام‌های معروفی از جمله آرئاتس، براون توماس و پنیز کار کرده است. او با علاقه زیادی تماشا کرده که چگونه پریمارک به یک غول خرده‌فروشی تبدیل شده است. شاناهان می‌گوید: «همه چیز به زمان‌بندی و شناخت بازار آنها بستگی دارد. آنها به گونه‌ای به بازار خود پاسخ

هوشمند، سریع و ایمن

نگاهی به چالش‌ها و روندهای بازار خرده‌فروشی آنلاین در سال ۲۰۲۲

تجربه می‌کردند که مبتنی بر اتصال تلفن، تلویزیون و رایانه بود؛ اما این مفهوم تا زمان فراگیری اینترنت آن‌طور که باید و شاید شکل نگرفت و قابل اجرا نبود. البته در همان زمان نیز پیش‌بینی می‌شد دیری نمی‌گذرد که همه خریده‌ها به صورت آنلاین انجام شود و این نقطه آغاز انقلاب بود. پس از آن، پی‌پل در سال ۱۹۹۸ به وجود آمد. پیشرفت در فناوری کارت‌های پرداخت، رمزگذاری و سایر پروتکل‌های امنیتی، اعتماد مردم به کانال‌های آنلاین را افزایش داد و دنیای جدیدی را پیش روی افرادی قرار داد که دور از مراکز خرید یا نمایندگی برندها زندگی می‌کردند. بر این اساس، خرده‌فروشان آنلاین مخاطبان جهانی جدیدی پیدا کردند و تغییرات را پذیرفتند، در حالی که برخی دیگر از مدل سنتی کسب‌وکار حضوری حمایت می‌کردند. با گذشت زمان، به نظر می‌رسید که

سال ۲۰۲۲ است و اکنون زمان بررسی عواملی است که به دنیای تجارت در سال آینده شکل می‌دهند. اگر شما بازیگر صنعت تجارت الکترونیک باشید، پس از گذشت دو سال از تغییر بی‌سابقه‌ای که همه‌گیری کرونا در این صنعت به وجود آورد، با اختلال در این بازار و نیاز به پویایی در این بازار در حال تغییر، غریبه نیستید. آنچه در پی می‌آید، مروری بر برخی از تغییرات بزرگی است که دنیای تجارت الکترونیک اخیراً تجربه کرده است. همچنین به پنج مورد از مهم‌ترین روندهایی که بازار را در سال ۲۰۲۲ شکل داده‌اند، می‌پردازیم. اما قبل از پرداختن به جزئیات، نگاهی به مسیری طولانی که برای رسیدن به این نقطه طی کرده‌ایم، بیندازیم. همان‌طور که می‌دانیم، تجارت الکترونیک از سال ۱۹۹۵ شروع شد؛ در آن زمان مردم نوعی از خرید از راه دور را

در طول سال اول همه‌گیری ویروس کرونا، تجارت الکترونیک افزایش یافت. اگرچه پیش از آن هم شاهد یک تغییر اساسی بودیم و خرده‌فروشی‌های سنتی بزرگ کم‌کم به تأمین‌کنندگان آنلاین تبدیل می‌شدند، اما همه‌گیری کاری کرد که این روند با سرعت رعد و برق پیش برود. یکی از موفق‌ترین خرده‌فروشی‌های آنلاین «ویفر» بود که در سال ۲۰۲۱ توانست ۱۳/۷ میلیارد دلار درآمد خالص داشته باشد. ویفر در سال ۲۰۰۲ توسط نیراج شاه و استیو کانین راه‌اندازی شد. این غول خرده‌فروشی آنلاین که مقرر آن در بوستون است و در سرتاسر آمریکای شمالی و اروپا فعالیت می‌کند، در دو دهه گذشته به دلیل تمرکز بر خدمات

چرخه‌های اقتصادی سنتی از بین رفته‌اند

درس‌های نیراج شاه
بنیان‌گذار ویفر

شماره ۵۴
تیرماه ۱۴۰۱
سال دوم

فرودگاه دوسلدورف در اختیار هاینمن شراکت سازنده

خرده‌فروش هامبورگی، «هایمن» چند روز پیش خوشحال بود، زیرا توانسته بود با برنده شدن در مناقصه، اداره خرده‌فروشی فرودگاه دوسلدورف را به دست آورد؛ چیزی که پیش از این در اختیار «دافری» بود. فرودگاه دوسلدورف، چهارمین دروازه هوایی شلوغ آلمان پس از فرانکفورت، مونیخ و برلین است. هایمن با درآمد ۲/۲ میلیارد دلاری (۲/۱ میلیارد یورو) در سال ۲۰۲۱ از امتیاز ده ساله جدیدش برای راه‌اندازی چهار فروشگاه خرده‌فروشی معاف از مالیات و مسافرتی در هر سه پایانه فرودگاه دوسلدورف از ۱۰ ژانویه سال آینده استفاده خواهد کرد.

رائول اسپانگر، مدیرعامل هایمن در بیانیه‌ای اعلام کرد: «ما مشتاقانه منتظر تجدید همکاری خود با فرودگاه دوسلدورف و از سرگیری فعالیت‌های خرده‌فروشی در آنجا هستیم. من مطمئنم که این همکاری از نظر مفاهیم خرید منحصر به فرد و آینده‌محور بسیار موفق خواهد بود.»

آنچه داورس، رئیس بازرگانی فرودگاه دوسلدورف گفت: «ما شریکی به دست آورده‌ایم که به همان اندازه که دوست داشتنی است، حرفه‌ای نیز هست. ما مشتاقانه منتظر یک مشارکت سازنده‌ایم.» مدیرعامل هایمن گفت: «ما در مناقصه شرکت کردیم، زیرا متقاعد شده‌ایم که می‌توانیم این مکان را به طور سودآور اداره کنیم. دو دلیل برنده شدن ما در مناقصه، اعتبار پایداری آن

و رویکرد محلی بود.» طراحی فروشگاه به شکلی است که بازتاب‌دهنده عناصر محلی است. هر مغازه طیف وسیعی از محصولات منطقه‌ای را ارائه می‌دهد و هنر، فرهنگ و تاریخ این شهر قدیمی را به عنوان پایتخت مد آلمان به نمایش می‌گذارد. فرودگاه دوسلدورف در سال گذشته کمتر از هشت میلیون مسافر داشت که ۲۱ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته است، اما این فرودگاه مشتاق است تا به ترافیک ۲۵/۵ میلیون مسافری که قبل از کووید و در سال ۲۰۱۹ داشت، بازگردد؛ زمانی که سومین فرودگاه شلوغ آلمان و بالاتر از برلین بود.

خود را به اشتراک بگذارند. آن دسته از خرده‌فروشان تجارت الکترونیک که با آینده‌نگری، داده‌های خود را تجزیه و تحلیل می‌کنند و تمام تلاش خود را برای شخصی‌سازی تجربه خرید مشتری انجام می‌دهند، در حلقه برندگان در سال ۲۰۲۲ خواهند بود.

◀ **دو؛ ظهور چت بات‌ها:** مردم در هنگام خرید آنلاین، توجه و صبر محدودی دارند. اگر مصرف‌کنندگان به اطلاعات بیشتری در مورد محصولی که به آن علاقه دارند نیاز داشته باشند، یعنی شما یک فرصت طلایی دارید تا با پاسخ به سؤال آنها، فروش خود را تضمین کنید. اینجاست که نقش چت بات‌ها تقویت می‌شود. در حالی که این امکانات مجازی کاملاً جدید نیستند، پیشرفت‌های فناوری در هوش مصنوعی آنها را به یک ابزار قدرتمند مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) در سال‌های اخیر تبدیل کرده است.

◀ **سه؛ واقعیت افزوده و مجازی:** فقط این آمار اخیر را در نظر بگیرید: ۷۱ درصد از مصرف‌کنندگان گفته‌اند که تمایل دارند بیشتر از برندهای تجارت الکترونیک که از واقعیت مجازی استفاده می‌کنند، خرید کنند. به همین دلیل است که بیش از ۱۲۰ هزار فروشگاه در سال ۲۰۲۲ از واقعیت افزوده (AR) استفاده کردند تا تجربه خرید آنلاینی را که به خریداران خود ارائه می‌دهند، غنی کنند.

واقعیت افزوده و واقعیت مجازی واضح‌ترین مشکلات خرید آنلاین را حل می‌کند. داشتن یک پیش‌نمایش سه‌بعدی غیراستاتیک از محصولات، سطح بیشتری از اطمینان را به خریداران می‌دهد که وقتی بالاخره کالاهای شان به دست‌شان می‌رسد، خوشحال شوند.

◀ **چهار؛ صدا هنوز هم جذاب است:** مانند چت بات‌ها، دستیاران مجازی صوتی مانند الکسای آمازون و سیری اپل سال‌هاست که وجود دارند. اما دستیاران مجازی با قابلیت صوتی در تجارت الکترونیک قرار است در آینده بیشتر به کار گرفته شوند. اگر صاحب کسب و کار در حوزه تجارت الکترونیک هستید، به راه‌هایی برای ادغام این کانال در CRM و استراتژی‌های بازاریابی خود نگاه کنید. این کار را با استفاده از یک استراتژی بهینه‌سازی جست‌وجوی صوتی انجام دهید تا اطمینان حاصل کنید محصولات و خدمات شما برای کلمات کلیدی و عبارات مناسب در جست‌وجوهای صوتی خریداران، رتبه‌بندی می‌شوند.

◀ **پنج؛ تشکیلات سبز:** بر اساس بررسی هاروارد، ۶۵ درصد از مصرف‌کنندگان می‌خواهند محصولاتشان را از برندهایی بخرند که تعهد واقعی به شیوه‌های تجاری پایدار نشان می‌دهند. پیش‌بینی می‌شود باز بزرگان تجارت الکترونیک نیز تمرکز بیشتری بر شیوه‌های سازگار با محیط زیست داشته باشند تا بتوانند دل دسته از مشتریان را که کم‌تعداد نیستند، به دست آورند.

در شماره‌های بعدی پنج روند برتر دیگر تجارت الکترونیک را بررسی می‌کنیم و به روندهایی که به رشد تجارت الکترونیک در سال جاری کمک خواهند کرد، می‌پردازیم.

تجربه تجارت الکترونیک از آنها تقلید کند. مصرف‌کنندگان مدرن خواهان امکان پس دادن محصول، حمل و نقل رایگان، انواع روش‌های پرداخت، وب‌سایت‌های بصری و پاسخگو و خدمات عالی به مشتریان در هر زمان هستند. حفظ و ایجاد تجربه مشتری مورد نظر آنها، به خصوص برای استارت‌آپ‌ها، دشوار است.

◀ **سه؛ حریم خصوصی و تهدیدات امنیتی:** حجم هنگفت پولی که به صورت آنلاین خرج می‌شود، به روند نگران‌کننده دیگری در تجارت الکترونیک دامن می‌زند؛ حریم سایبری. هکرها توجه خود را به فروشگاه‌های کوچک‌تر تجارت الکترونیک معطوف کرده‌اند که هنوز مسئول اطلاعات شخصی و مالی مشتریان خود هستند. شرکت‌های کوچک و متوسط در سال ۲۰۲۱ افزایش قابل توجهی از حملات سایبری ثبت شده را تجربه کردند و دلیلی وجود ندارد که باور کنیم این روند ادامه نخواهد داشت. مصرف‌کنندگان مدرن و آگاه به فناوری همچنین در مورد حفظ حریم خصوصی داده‌ها، اصرار و آموزش بیشتری دارند و خواهان بهترین محافظت ممکن از فروشگاه‌های تجارت الکترونیک هستند.

◀ **چهار؛ وفاداری مشتری:** خریداران آنلاین اکنون انتخاب‌های بیشتری نسبت به قبل دارند. این برای مشتریان خبر بسیار خوبی است، اما اگر صاحب یک فروشگاه آنلاین باشید، به معنای چالش‌های بیشتر است. رقابت سخت است و حفظ وفاداری مشتریان (و تکرار خرید مشتری) بسیار سخت‌تر از گذشته خواهد بود.

◀ **۱۰ روند برتر تجارت الکترونیک**
قابل توجه‌ترین تغییری که در سال گذشته بر بازار تجارت الکترونیک تأثیر گذاشت، تغییر اساسی در الگوها و رفتارهای خرید مصرف‌کننده بود.

◀ **یک؛ شخصی‌سازی شاه‌کلید است:** با توجه به اینکه بسیاری از خرده‌فروشان در پاسخ به همه‌گیری، پیشنهادهای تجارت الکترونیک خود تغییر با آن را افزایش دادند، بازار رقابتی تر و شلوغ‌تر از همیشه است. در سال ۲۰۲۲، مصرف‌کنندگان می‌توانند انتخاب کنند که با چه کسی تعامل داشته باشند و از چه کسی به صورت آنلاین خرید کنند. علاوه بر این، قرنطینه‌های طولانی مدت به تغییر اساسی در جمعیت‌شناسی افرادی که آنلاین خرید می‌کنند، منجر شد. پیش از همه‌گیری، در درجه اول جوان‌ها بودند که به فروشگاه‌های آنلاین مراجعه می‌کردند، اما اکنون افراد مسن‌تر نیز با این مدل همراه‌تر شده‌اند. در نتیجه خرده‌فروشان تجارت الکترونیک لازم است در بخش شخصی‌سازی، برند خود را ارتقا دهند. جالب اینجاست که از آنجا که بسیاری از مصرف‌کنندگان عادت به خرید از طریق این مدل دارند، تعداد بیشتری از آنها مایل اند داده‌های

نسل‌های جوان‌تر، خرید از فروشگاه‌های تجارت الکترونیک را به فروشگاه‌های حضوری ترجیح می‌دادند. خرید در فروشگاه‌های فیزیکی متحول شد و بسیاری از خرده‌فروشان برای یافتن تعادل تلاش کردند. در حقیقت آنچه اکنون اتفاق می‌افتد، مشکل ساز نیست. خرده‌فروشی مدت‌هاست که در این مسیر حرکت می‌کند. تنها شگفتی از آن است که این روند به سرعت اتفاق افتاد. ما شاهد بروز روندهایی در تجارت الکترونیک هستیم که کارشناسان صنعت قبلاً پیش‌بینی کرده بودند در ده سال آینده ظاهر خواهند شد. طبق آمار استیستا، انتظار می‌رود حجم تجارت آنلاین در سال ۲۰۲۲ به بیش از ۵/۴ تریلیون دلار برسد که نشان‌دهنده رشد بیش از ۵۰۰ درصدی از سال ۲۰۱۴ است.

آینده تجارت الکترونیک

خرید آنلاین در سطح جهانی به رشد خود ادامه می‌دهد و تا سال ۲۰۲۴، سایت‌های تجارت الکترونیک بیش از ۲۱ درصد از بازار خرده‌فروشی جهانی را در اختیار خواهند داشت. فناوری‌های جدید از جمله تحویل توسط پهپادها، جست‌وجوی صوتی و خرید از شبکه‌های اجتماعی، علاقه به این فضا را بیشتر می‌کند.

چالش‌های اولیه خرید آنلاین، از جمله عدم تعامل شخصی، مشکل در تست محصولات و بازه‌های زمانی طولانی تحویل مرسوله به گذشته پیوسته‌اند. سایت‌های تجارت الکترونیک نوآور، مواردی چون پیش‌نمایش ویدئویی، واقعیت افزوده و نقد و بررسی را به پلتفرم‌های خود افزوده‌اند و از یادگیری ماشین برای تعیین اولویت‌ها و شخصی‌سازی تجربه خرید آنلاین استفاده می‌کنند. انبارهای بزرگ امکان تحویل سریع و در دسترس بودن انبار تضمین شده را فراهم می‌آورند. در نتیجه خرید آنلاین هوشمندتر، سریع‌تر و ایمن‌تر است و تجربه‌ای شخصی‌تر از همیشه را برای مشتری خلق می‌کند.

چالش‌های برتر سال ۲۰۲۱

در حالی که حجم بازار تجارت الکترونیک همچنان در حال افزایش است، سال ۲۰۲۱ بدون چالش هم نبوده است. بسیاری از برندهای تجارت الکترونیک مشکلاتی را تجربه کردند که در ادامه به برخی از آنها می‌پردازیم.

◀ **یک؛ عدم قطعیت مالی:** در حالی که همه‌گیری نیاز به خرید آنلاین را تقویت کرد، بر درآمد بسیاری از خانه‌ها نیز تأثیر گذاشت. مصرف‌کنندگان تمایلی به خریدهای بزرگ نداشتند و منتظر بودند تا بازار به ثبات برسد، زیرا خطر رکود جهانی در سال ۲۰۲۱ بزرگ شده بود.

◀ **دو؛ تغییر انتظارات:** مصرف‌کنندگان دیگر سیب را با سیب مقایسه نمی‌کنند. برندهای بزرگی مانند آمازون استانداردهایی را برای حمل و نقل، سرعت، کاربر پسندی و تنوع تعیین کرده‌اند که مصرف‌کنندگان انتظار دارند هر

استثنایی و طیف محصولات گسترده، به سرعت رشد کرد. این شرکت در حال حاضر حدود ۱۸ هزار کارمند دارد. نیراج شاه، موفقیت خود در رهبری این خرده‌فروشی را در ده اصل بیان می‌کند.

◀ **یک؛ اعتماد عنصر کلیدی برای بنیان‌گذاران**
است. اعتماد برای کارکرد این رابطه ضروری است، زیرا امنیت مورد نیاز برای قضاوت‌های عمیق تجاری را تأمین می‌کند.

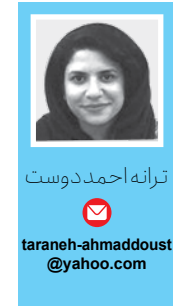
◀ **دو؛ فقط به این دلیل که ۲۵ سال از چرخه‌ای الهام‌گرفته از اینترنت گذشته و همه ما ابررایانه‌های قدرتمندی در جیب خود داریم، به این معنا نیست که**

چرخه‌های اقتصادی سنتی دیگر وجود ندارند.

◀ **سه؛ در دوران سخت اقتصادی است که شرکت‌ها می‌توانند خود را از رقبا متمایز کنند.**

◀ **چهار؛ خرده‌فروشی یک حرفه قدیمی با استانداردهای بسیار است، بنابراین باید بدانید در لحظه چه چیزی مهم است و چه چیزی مهم نیست.**

◀ **پنج؛ اگر چه زمانی خرید آنلاین جدید و راحت بود و یک جهش اولیه وجود داشت، ۵۰ درصد خریداران به ترجیحات سابق خود بازگشته‌اند.**

ترانه احمد دوست
taraneh-ahmaddoust@yahoo.com

شماره ۵۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

◀ **شش؛ بهترین رهبران همیشه در حال یادگیری هستند و ادعایمی‌کنند از قبل همه چیز را می‌دانند.**

◀ **هفت؛ اگر استخدام اشتباهی انجام دادید، با مهربانی و صداقت تلاش کنید آن کارمند را به مکان درستی منتقل کنید.**

◀ **هشت؛ یادگیری نحوه مدیریت زمان برای زندگی شما حیاتی است.**

◀ **نه؛ هر چند وقت یک بار در برنامه جلسات خود تجدید نظر کنید.**

◀ **ده؛ اگر به عناصر خاصی از فرهنگ محل کار خود اهمیت ندهید، به شکل طبیعی، حین رشد از آنها دور خواهید شد.**

چرا نباید از پذیرش تغییر بترسیم؟

فراگشت فناوری؛ گذشته، حال و آینده

زندگی امروزی ما را فناوری‌ها اداره می‌کنند. به نظر می‌رسد گوشی‌های هوشمند، تبلت‌ها و رایانه‌ها ابزارهایی هستند که ما بدون آنها واقعاً قادر به کار نیستیم. حضور انفجاری فناوری در بازار در بازه بسیار کوتاه زمان چنان بوده که بسیاری از مردم نمی‌توانند زندگی بدون آن را تصور کنند. برای درک اینکه چگونه دوران تاریکی (که خیلی وقت پیش نبود) را رها کرده و به جایی رسیدیم که امروز هستیم، باید بدانیم که فراگشت (تکامل) فناوری چگونه رخ می‌دهد و چرا اهمیت دارد؟

هدف، فناوری را به پیش می‌برد و فناوری‌ها بر اساس اهداف خلق می‌شوند. مثلاً موتورهای جست‌وجو برای مرتب‌سازی حجم عظیمی از داده‌های آنلاین ایجاد شده‌اند. با هر بهبود فناوری جدید، فناوری‌های موجود را ترکیب می‌کند تا چیزی ایجاد کند که بهتر از آنچه باشد که قبلاً استفاده می‌شده؛ و این داستان ادامه دارد.

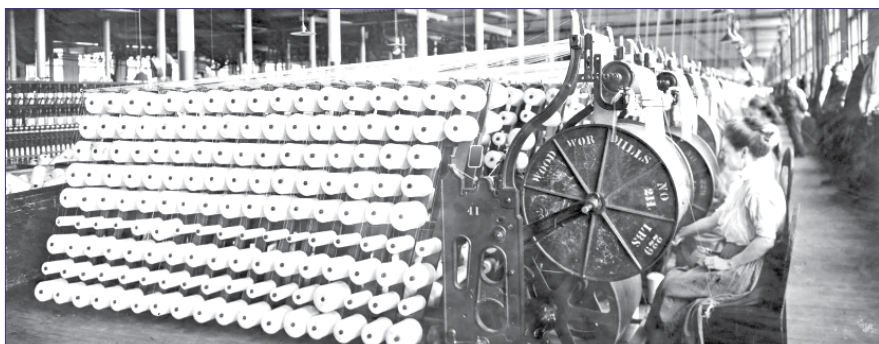
دسترسی به اینترنت تقریباً در همه جا فراهم است. به‌ندرت پیش می‌آید که مصرف‌کنندگان در کافی شاپ، کتابخانه یا هر مکان تجاری به وی‌فای دسترسی نداشته باشند. بیشتر مردم در نبود وی‌فای همچنان به وسیله تلفن‌های هوشمند به اینترنت دسترسی دارند. کسب‌وکارها بر اساس دسترسی به اینترنت در هر مکان و هر زمان، برنامه‌های کاربردی وب را در پاسخ به نیازهای رایج مصرف‌کنندگان ایجاد کرده‌اند که همه چیز، از ردیابی تغذیه گرفته تا ارسال حجم عظیمی از اطلاعات را با یک کلیک انجام دهند.

← **آینده؛ پدیدار شدن روندهای نوظهور**
همانگونه که فناوری‌های موجود بیشتری روی یکدیگر چیده می‌شوند تا به چیزی بزرگ‌تر تبدیل شوند، مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها به طور یکسان می‌توانند انتظار داشته باشند که در فناوری آینده فرصت‌های بیشتری را ببینند. فناوری سریع‌تر خواهد بود، توانایی انجام کارهای بیشتر را خواهد داشت و همه چیز برای انجام کار آسان‌تر می‌شود. گرچه ما توانایی پیش‌بینی آینده را نداریم، اما قادر به ارائه حدس و گمان‌هایی درباره تکامل فناوری هستیم.

← **گذشته؛ آشنایی جهان با اینترنت**
در دهه ۱۹۹۰ اینترنت کالایی جدید بود و دسترسی به آن برای خانوارها و مشاغل، گرچه نه همه آنها، شروع شد. برای آنان که در آن دوره زندگی می‌کردند، صدای سیگنال شماره‌گیری آهسته و دردناک برای اتصال به اینترنت خاطره‌ای نه‌چندان دوست‌داشتنی است. خوشبختانه از آنجا که افراد بیشتری ارزش اینترنت را دریافتند، فناوری به میدان آمد و نیاز به خط تلفن برای ارتباط را حذف کرد و به جای آن اتصالات سریع‌تر به شبکه جهانی وب ارائه شد.

← **چرا زحمت همگام شدن با فناوری را به خود بدهیم؟**
فناوری پیوسته در حال تغییر است و گاهی اوقات به نظر می‌رسد برای هم‌پا شدن با این هدف متحرک به تلاشی بیش از اندازه نیاز است. تنها به یاد داشته باشیم همگام بودن با فناوری به کسب‌وکار ارزش می‌بخشد. به‌روز ماندن کمک می‌کند فرصت‌ها را از دست ندهیم یا از رقبای خود عقب نمانیم. بنابراین از پذیرش تغییر نترسیم.

← **حال؛ اینترنت، همه‌جا و همه‌وقت**
یک دهه را با سرعت به جلو بروید. از زمان ارتباط روی خطوط شماره‌گیری تلفنی،

نیروی پیشران فناوری چه بود؟

دفترچه‌های لئوناردو داوینچی مملو از طرح‌هایی برای هلی‌کوپتر، زیردریایی و هواپیماست، اما تعداد کمی از آنها حتی به مرحله ساخت نمونه رسیده‌اند، زیرا برخی منابع در اختیار نبود

تولید ابزار و محصولات جدید است و ظرفیت ایجاد چنین ساخته‌هایی، از ویژگی‌های تعیین‌کننده گونه انسان است. گونه‌های دیگر موجودات، سازه‌هایی را خلق می‌کنند؛ زنبورها کندوهای پیچیده می‌سازند تا عسل خود را ذخیره کنند، پرندگان لانه می‌سازند و سگ‌های آبی به سدسازی مشغول‌اند. اما اینها در نتیجه الگوهای رفتار غریزی بروز می‌کند و نمی‌توان آنها را متناسب با شرایط متغیر سازگار کرد. انسان‌ها برخلاف گونه‌های دیگر، دارای واکنش‌های غریزی بسیار توسعه‌یافته نیستند، اما از ظرفیت تفکر سازمان‌یافته و خلاقانه در مورد فنون برخوردارند.

تاریخ فناوری بیانگر داستان توسعه سازمان‌یافته فنون ساخت و انجام کارها در طول زمان است. واژه فناوری ترکیبی

از واژه یونانی technē به معنای «هنر، صنعت» با «واژه گفتار» است که در یونان برای اشاره به گفت‌وگو در مورد هنرها، چه تزئینی و چه کاربردی، به کار می‌رفته است. نخستین بار که در قرن هفدهم این واژه در زبان انگلیسی به کار رفت، تنها در معنای گفت‌وگو درباره هنرهای کاربردی مورد استفاده قرار گرفت، اما کم‌کم خود «هنرها» موضوع نام‌گذاری شدند.

اوایل قرن بیستم اصطلاح فناوری طیف رو به رشدی از ابزارها، فرایندها و طرح‌ها را در کنار

ابزارها و ماشین‌آلات در بر گرفت. در اواسط قرن، فناوری این‌گونه تعریف می‌شد: «وسیله یا فعالیتی که انسان به دنبال آن است تا محیط خود را دگرگون کرده یا در آن دستکاری کند.» اما حتی چنین تعاریف گسترده‌ای نیز از سوی ناظرانی مورد انتقاد قرار گرفته که به دشواری فزاینده تمایز بین جستار علمی و فعالیت فناورانه اشاره می‌کنند.

← **انسان؛ فراتر از غریزه**

آنچه را فن (روش، تکنیک) می‌نامیم که روش‌های خلق و

مهران امیری

mehranamiri@gmail.com

بنابراین انسان‌ها چنان توانایی در نوآوری و اصلاح آگاهانه محیط زیست دارند که برای سایر گونه‌ها دست‌نیافتنی است. یک میمون ممکن است گاهی اوقات از چوبی برای ضربه زدن به موز روی درخت استفاده کند، اما یک انسان می‌تواند چوب را به ابزار برش تبدیل کند تا یک دسته کامل موز را جدا کند. جایی در گذار بین این دو گونه است که انسان‌ها، نخستین گونه شبیه به انسان، ظهور می‌کند. بر پایه ماهیت بشریت به عنوان یک ابزارساز، انسان‌ها از همان ابتدا فن‌شناس بوده‌اند و به این ترتیب تاریخ فناوری بیانگر

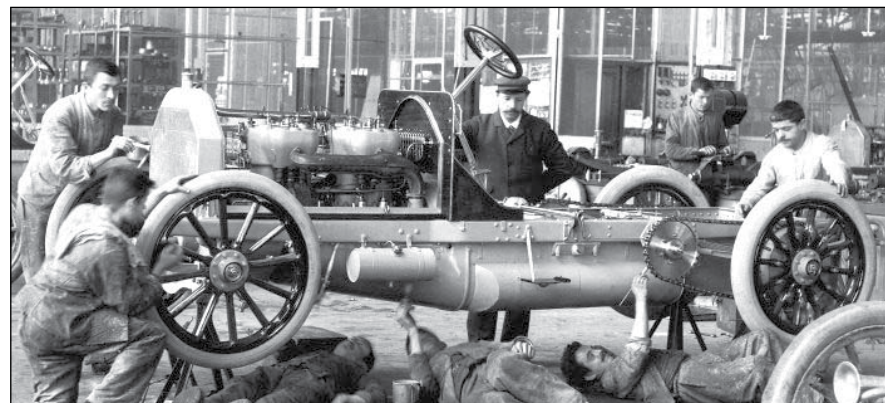

شماره ۵۶
تیرماه ۱۴۰۱
سال دوم

عصر تراکنش

رسانه چاپی فناوری‌های مالی ایران
asretarakonesh.ir

شماره ۵۶
۱۴۰۱
سال دوم

فرایند تکامل نوع بشر است.

نیاز، منابع و همدلی اجتماعی

گونه انسانی در روند استفاده از خرد و دانش برای خلق روش‌ها و دگرگونی در پیرامون خود، مشکلاتی فراتر از بقا و تولید ثروت را که امروزه اصطلاح فناوری با آنها پیوند خورده، هدف قرار داده است. فنون زبانی به عنوان مثال شامل دستکاری صداهاست؛ همچنان که روش‌های خلاقیت هنری و آیینی جنبه‌های دیگری از انگیزه فناوریانه را نشان می‌دهد. گرچه در اینجا به روش‌های فرهنگی و مذهبی نمی‌پردازیم، اما ایجاد پیوند با آنها ارزشمند است، زیرا تاریخ فناوری از یک سو تعامل عمیق بین انگیزه‌ها و فرصت‌های نوآوری فناوری و از سوی دیگر شرایط اجتماعی - فرهنگی گروه انسانی در بستری که رخ می‌دهد، بیان می‌کند. آگاهی از این تعامل در بررسی توسعه فناوری از طریق تمدن‌هایی که پی‌درپی سربرآوردند، مهم است.

برای ساده‌سازی هرچه بیشتر این رابطه یادآور می‌شویم در مشارکت اجتماعی برای نوآوری فناوریانه سه نکته باید وجود داشته باشد: نیاز اجتماعی، منابع اجتماعی و اخلاق اجتماعی همدلانه. در نبود یکی از این عوامل، پذیرش گسترده یک نوآوری فناوریانه دور از دسترس است و با موفقیت همراه نمی‌شود.

احساس نیاز اجتماعی باید به شدت درک شود، در غیر این صورت مردم آماده نخواهند بود منابع را به یک نوآوری فناوریانه اختصاص دهند. ممکن است یک ابزار برش کارآمدتر، یک دستگاه بالابرقوی‌تر، ماشینی برای صرفه‌جویی در نیروی کار یا وسیله‌ای برای استفاده از سوخت‌های جدید یا یک منبع جدید انرژی مورد نیاز باشد. یا از آنجا که نیازهای نظامی همیشه محرکی برای نوآوری‌های فناوری بوده، ممکن است نیاز، به شکل ضرورت داشتن سلاح بهتر نمایان شود. تبلیغات در جوامع مدرن خالق نیاز هستند، اما جدا از آنکه ریشه نیاز اجتماعی چه باشد، لازم است تعداد کافی افراد از آن آگاه باشند تا بازاری برای ساخته‌ها یا کالایی فراهم شود که آن نیاز را برآورده می‌کند.

منابع اجتماعی نیز پیش‌نیاز ضروری برای نوآوری موفق هستند. بسیاری از ابداعات به این دلیل ناکام ماندند که منابع اجتماعی حیاتی مانند سرمایه، مواد و نیروی ماهر برای پیاده‌سازی آنها در دسترس نبود. دفترچه‌های لئوناردو

داوینچی مملو از طرح‌هایی برای هلیکوپتر، زیردریایی و هواپیماست، اما تعداد کمی از آنها حتی به مرحله ساخت نمونه رسیده‌اند، زیرا برخی منابع در اختیار نبود.

منبعی به نام سرمایه شامل وجود بهره‌وری مازاد بر نیاز و سازمانی است که توان هدایت ثروت موجود به مسیرهایی را دارد که مخترع بتواند از آن استفاده کند. منابع مواد شامل مواد متالورژیک، سرامیک، پلاستیکی یا نساجی مناسب است که می‌تواند کاربردهای مورد نیاز برای یک اختراع جدید را فراهم کند. نیروی کار ماهر شامل افرادی فن‌شناس می‌شود که قادر به ساخت مصنوعات جدید و ابداع فرایندهای جدید باشند. خلاصه آنکه یک جامعه باید دسترسی خوبی به منابع مناسب داشته باشد تا روند نوآوری فناوریانه را حفظ کند. همدلی اجتماعی، بستر اجتماعی پذیرش طرح‌های جدید را فراهم می‌کند؛ محیطی که گروه‌های اجتماعی مسلط آن آماده توجه جدی به نوآوری هستند. گرچه ممکن است چنین پذیرشی محدود به نوآوری در حوزه‌های ویژه مثل بهبود سلاح‌ها یا روش‌های ناوبری باشد یا به شکل نگرشی عمومی‌تر درباره پژوهش بروز کند؛ همان‌گونه که در میان طبقات متوسط صنعتی بریتانیا در طول قرن هجدهم رخ داد؛ قرن‌هایی که پرورش طرح‌های جدید و مخترعان و پرورش دهندگان چنین طرح‌هایی استقبال می‌کرد. مبنای روان‌شناختی نوبع مبتکر هرچه باشد، روشن است گروه‌های مهم اجتماعی که مایل به تشویق مخترعان و استفاده از طرح‌های آنها هستند، عاملی حیاتی در تاریخ فناوری بوده است.

ماهیت مبهم فناوری

وجود عنصر پیش‌برنده فناوری را نمی‌توان نادیده گرفت. آن‌گونه که ابتدایی‌ترین بررسی‌ها نشان می‌دهد، دستیابی به فناوری مربوط به انباشت است که در آن هر نسل گروهی از روش‌هایی را به ارث می‌برد که بر پایه آنها اگر بخواهد و شرایط اجتماعی اجازه دهد، قادر به بر ساختن است.

این فرایند انباشت برخاسته از ماهیت فناوری نیست و توسعه نیز گریزناپذیر نبوده است. رکود طولانی مدت بسیاری از جوامع، حتی در مراحل کاملاً توسعه‌یافته تکامل فناوری و پسرفت برخی از آنها و از دست دادن فنون انباشته‌شده، بیانگر ماهیت مبهم فناوری، جایگاه حیاتی آن و پیوندش با سایر عوامل اجتماعی است.

نصایح بدیع الزمان
عبدالواسع

عالیست همتم به همه وقت چون فلک

غرجستان در شرق هرات، زادگاه شاعر پارسی گوی بدیع الزمان عبدالواسع بن عبدالجامع جبلی غرجستانی است که در قرن ششم هجری می زیست و بر علوم تفسیر، فقه، کلام، حدیث و نیز شعر فارسی و عربی تسلط داشت. جبلی از پیشروان تغییر سبک خراسانی به عراقی بوده و در شمار کسانی است که شعر پارسی را به لهجه عمومی مردم نزدیک کردند. عوفی از میان تذکره نویسان، سخن او را بسیار ستوده و هیچ کس از فضلا و فصحا را هم پایه او نشناخته است. وی در سال ۵۵۵ ه. ق. درگذشت.

منسوخ شد مروت و معدوم شد وفا
وز هر دو نام ماند چو سیمرغ و کیمیا

گشته ست باشگونه همه رسم های خلق
زین عالم نبره و گردون بی وفا

با یکدگر کنند همی کبر هر گروه
آگاه نی کن آن نتوان یافت کبریا

با جاهلان اگر چه به صورت برابرم
فرقی بود هر آینه آخر میان ما

ایشان به نزد خلق نیابند رتبتی
تا طبع شان بود ز همه دانشی خلا

با فضل من همیشه پدید است
نقص شان چون عجز کافران بر اعجاز انبیا

آنم که برده ام علم علم در جهان
بر گوشه ثریا از مرکز ثری

عالیست همتم به همه وقت چون فلک
صافیست نسبتم به همه نوع چون هوا

هرگز ندیده و نشنیده ست کس ز من
کردار ناستوده و گفتار ناسزا

در پای جاهلان نپرکنده ام گهر
وز دست سفالگان نپذیرفته ام عطا

مقدار آفتاب ندانند مردمان
تا نور او نگردد از آسمان جدا

آن گاه قدر او بشناسند بر یقین
کآید شب و پدید شود بر فلک سها

کیپ کالم عزیزم!

می دانم که همین الان دارید از خودتان می پرسید چطوری و با کدام زیرساخت می خواهیم رتبه ایران در اینترنت تلفن همراه را بیست پله افزایش دهیم؟ حق دارید؛ آموزش ندیده ایم

برو عامو! سکه کجا بود؟ سکه بهار آزادی دیدی، سلام من را هم بهش برسان.»

۱

حالا شما ببینید مسئولان کشور ما چقدر آدم های خوبی هستند که بدون اینکه از مردم قصیده مدحیه بشنوند، هی پشت سر هم چیزهایی می گویند که ملت خوش شان بیاید. این اگر بزرگواری نیست، پس چیست؟ همین قدرش از سرمان هم زیاد است. تازه شما دنبال محقق شدن این وعده هستید؟ معرفت دارید شما؟

۲

من یکی به سهم خودم از آقای وزیر خیلی هم تشکر می کنم. واللّه توی این روزها که دیگر کسی به آدم فحش هم مجانی نمی دهد، وزیر محترم برای ما وقت می گذارد و حرف های شیرین می زند. دیگر چه می خواهیم؟

۳

«ایران به جهان می شود اول، آخر»
فرمود وزیر و دیگران خندیدند
این خوش شد از او او از این، بعد همه رفتند و به خانه خود آرامیدند

عبدالله
مقدمی
@moghaddamy0007

۴

می گویند شاعری در دربار حاکمی یک قصیده غزّ در ستایش دادگری و دانایی و بخشندگی آن حاکم خواند. حاکم از آن شعر خیلی خوشش آمد و گفت: به زودی دامنت را آن قدر از سکه طلا پر می کنم که دامنت از دست برود - به دوستان، آن موقع ها فقط شوهرها به زن ها سکه طلا نمی دادند، ظاهراً حاکمان هم از این کارها می کردند - خلاصه شاعر با شنیدن این وعده خرم و خندان رفت خانه، اما هر چقدر منتظر شد، خبری از آن سکه ها نشد. بعد از مدتی بالاخره یک روز خجالت را کنار گذاشت و موضوع سکه ها را انداخت وسط و گفت: «پس چی شد؟» حاکم پوزخندی زد و گفت: «آن روز تو یک چیزی گفتی که من خوشم آمد. من هم گفتم چیزی بگویم که تو خوشت بیاید.

۵

آموزگاران را سر چوب می کردند. البته من خیلی خوب و بچه مثبت بودم!
آموزگار ادبیات نازنینی داشتیم، مثل همین مهدی خودمان، گاهی مبهم و خفه صحبت می کرد، صدا در دهانش می پیچید تا چیز نامفهومی به گوش شنونده برسد. ولی به راستی برخی حروف را درست بیان نمی کرد، مثلاً به جای الف می گفت انف. گرچه فهمیدن فرق الف و انف در گفتار او زیاد طول نکشید، ماجرایش تا مدت ها در مدرسه بازگو می شد و هنوز هم در یاد من مانده. همان هفته نخست سر کلاس املا فارسی خوانده بود «انقبای زبان مادری» و برخی از بچه ها همین را نوشته بودند. نیم ساعت پس از آن، گروه بزرگی که چنین اشتباهی کرده بودند، به دستور آموزگار راهی دفتر مدرسه شده بودند تا پاسخگوی توهین گروهی به درس و آموزگار باشند! آخر کدام نادانی به جای الف می نویسد انف؟ جمله ای که این آموزگار نازنین به زبان می آورد، چنین بود: «من می گم انف، تو نگو انف، بگو انف.» چندتایی از بلاهای کلاس هم که زنگ تفریح دوره افتاده بودند و به قول ناظم مدرسه ختم الف، انف گرفته بودند، مورد نوازش قرار گرفتند؛ ولی فراموش کردن داستان انف زمان بر بود و بچه ها را تا پیدا شدن

۶

می دانم که همین الان دارید از خودتان می پرسید: چطوری؟ با کدام زیرساخت؟ حق دارید؛ آموزش ندیده ایم

۱

آدم وقتی وزیر و وکیل و مسئول می شود، زورش زیاد می شود. وقتی هم که زورش زیاد بشود، حرف های زوردار می زند تا بقیه حساب کار بیاید دست شان. البته این برای قدیم ها بود که حساب کار دست مردم نبود، وگرنه امروز شکر خدا همه ملت سرشان توی حساب و کتاب است و خودشان یک پا حسابدارند. خلاصه همین شده که مسئولان محترم کشور، نه زبانم لال برای حساب بردن مردم که برای دل خودشان حرف های باحال می زنند. می فرمایید: مثلاً چه می گویند؟ می فرمایم مثلاً می گویند: «تا پایان دولت سیزدهم رتبه ایران در اینترنت تلفن همراه را بیست پله افزایش می دهیم.» می بینید؟ به همین باحالی.

۲

می دانم که همین الان دارید از خودتان می پرسید: چطوری؟ با کدام زیرساخت؟ همان دوزار اینترنتی که در دولت های گذشته بود هم که الان نیست... حق دارید؛ آموزش ندیده ایم.

۳

آخر چقدر به شما بگویم زیاد از خودتان سؤال نکنید. زندگی

شب نوشته های یک بچه نوآورا (۱۴۸)

من می گم انف، تو نگو انف، بگو انف

یادش به خیر چه روزگار دلنشینی بود آن زمان که میز و نیمکت مدرسه زمین بازی مان بود و فاصله خانه تا مدرسه را که پیاده یا با دوچرخه گز می کردیم، دنیایی سرشار از شور و شادی و شیطنت داشت. اما همه آن روزهای پرشوری که خالی از گوشی هوشمند و اینترنت و آموزش مجازی و کتاب کمک آموزشی می گذشت، یک نقطه مشترک با این روزها دارد؛ آن هم شیطنت و سرزندگی دانش آموزانی است که از هر حرف و گفته آموزگار خود نکته ای می گیرند و گاهی هم با آن شوخی می کنند. دانش آموزان هم بیشتر از آنکه در پی درست کردن خود باشند، اشتباهات ناخواسته

مهران امیری
mehranamiri@gmail.com

سرگرمی جدید سرگرم کرد. آن روزهای فراموش نشده برمی گردد، ولی چهره برافروخته آن آموزگار وقتی که تلاش می کرد دانش آموزان را متوجه اشتباه شان کند، هر از چند گاه برمی گردد و از مقابل من رژه می رود؛ درست مثل همین دو روز پیش که با سمیرا درگیر بحثی درباره رفع و رجوع مشکلات محصول مان شدیم. ناگهان خشمگین شد و با صدای بلند گفت: «چرا با من با تندی حرف می زنی؟ مگه نمی دونی حرف های گزنده شایسته ما و خودت نیست؟ چرا روحیه گروه رو خراب می کنی؟ دوستانه تر صحبت کنی که حرف هات رو بهتر می شنوند.» و پشت سرهم تکرار می کرد: «مگه خوب حرف زدن رو یاد نگرفتی که صدات رو بلند می کنی؟» من که ساکت و مبهور به چشم سامان و کامیار و دهان سمیرا نگاه می کردم، فقط گفتم: «خب من...» و سمیرا هنوز با ناراحتی و خشمناک ادامه داد: «وقتی می گم آروم حرف بزن، یعنی به آرومی حرف بزن، نه اینکه آروم حرف بزنی!» بالاخره به قول سامان پیش از رسیدن آتش نشانی، کار خاموش کردن شعله ها انجام شد؛ ولی هنوز توی این فکر هستم که بالاخره وقتی کسی می گوید انف، تکلیف من چیست؟ باید بگویم انف یا انف؟

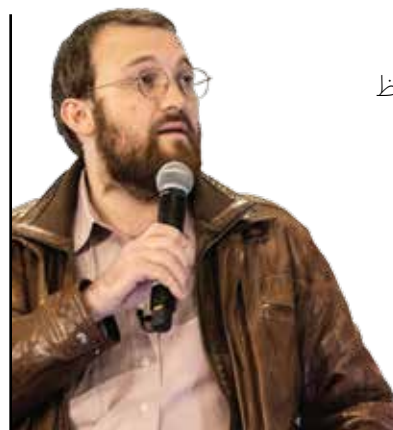

شماره ۵۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

رمزارز

۲۶

ضمیمه رایگان
هفته نامه
کارنگ در
حوزه رمزارزها
سال دوم
شماره
بیست و ششم
دوازدهم تیر
۱۴۰۱
صفحه ۱۶

آیا شفافیت ذاتی رمزارزها محافظ
سرمایه گذاران خواهد بود؟

شفافیت برگ برنده رمزارزها

۱۴

ملکه قلابی کجاست؟

برای اولین بار یک زن در فهرست ۱۰ فرد اول مورد تعقیب
FBI قرار گرفته است. ماجرای «روجا ایگناتوا» و پروژه
کلاهبرداری وان کوین چه بود و اگر بدانیم بخش قابل توجهی
از مال باختگان آن در امارات بوده اند آنگاه چه درسی می تواند
برای سیاست گذار داخلی داشته باشد؟

۸

 ابرکلاهبردار رمزارزی ایران بازداشت شد! ۱۸ هزار شاکی و ۳۰ هزار میلیارد تومان کلاهبرداری	 مراقب باشیم سرنوشت رمزریال ماند ریال نشود یادداشتی از احسان قاضی زاده	 رمزریال شکل جدیدی از ریال است یادداشتی از محمد جواد صمدی راد	 قربانی کردن بیت کوین پای بقیه رمزارزها؟ مایکل سیلور ناگهان طرفدار رگولاسیون شده است
۸	۶	۱۳	۱۲

G7 و رمزارزها؛ مرددها و مصممها

رمزارز کیش

فعالان رمزارزی اعتقاد دارند
اگر چیزی به نام رمزارز کیش
بخواهد راه بیفتد و موفق باشد
باید حتما از توان صرافی های
داخلی استفاده کند

۶

جام جهانی، رمزارز کیش و چند سؤال ساده
ترکیب ساده گرفتن پیچیدگی تبادل مالی با عدم شفافیت

ماه سخت ژوئن تمام شد: آینده بازار چه می شود؟

۵

ترکیب ساده گرفتن پیچیدگی تبادل مالی با عدم شفافیت

جام جهانی فوتبال، رمزارز کیش و چند سؤال ساده

در جریان جام جهانی فوتبال قطر، ایران امیدوار است از فرصت نزدیکی دوحه به کیش برای جلب گردشگر به این جزیره بهره ببرد. برای همین از اسفندماه سال گذشته مذاکراتی بین دو دولت انجام شده و توافقاتی هم برای افزایش پروازها بین دو کشور صورت گرفته است.

در حال حاضر رفت و آمد بین کیش و دوحه به صورت هوایی کمتر از یک ساعت و به صورت دریایی حدود چهار ساعت زمان می برد و با توجه به اینکه جزیره کیش منطقه ای تفریحی است، ایران امیدوار است بتواند از این فرصت برای حضور گردشگران در این جزیره استفاده کرد. با تمام این اوصاف و به شرط اینکه جزیره کیش آمادگی لازم برای حضور تعداد زیادی گردشگر خارجی در بازه زمانی دوماهه جام جهانی را داشته باشد، هنوز چالش مهم «تبادل مالی» مانع بزرگی است. اینکه

در نبود زیرساخت های پرداخت بین المللی چطور می توان گردشگران را به سمت جزیره کیش هدایت کرد، مسئله ای است که دولت با معرفی «رمزارز کیش» می خواهد آن را حل کند.

هنوز اطلاعات دقیقی از رمزارز کیش منتشر نشده است؛ اینکه آیا قرار است توکنی جدید معرفی شود یا قرار است رمزارزهای جهان روا مانند بیت کوین به ریال تبدیل شوند؟ فعلاً اطلاعات فقط در این حد است که خریداران با استفاده از اسکن کیو آرکد پذیرنده می توانند از رمزارز برای پرداخت استفاده کنند و در ادامه رمزارز به صورت آبی به ریال تبدیل می شود و در واقع پرداخت از سمت خریدار به شکل رمزارز خواهد بود و دریافت از سمت فروشنده به صورت ریال. اما درباره اینکه «رمزارز کیش» کجای این تبادل است، هنوز هیچ اطلاع رسانی دقیقی صورت نگرفته و به همین علت برخی کارشناسان می گویند در واقع اینجا رمزارز جدیدی به عنوان

رمزارز کیش ساخته نمی شود و فقط یک مبدل رمزارز به ریال وجود دارد.

موضوع پیچیدگی تبادل در نبود امکان تبادلات بین المللی موضوع کوچکی نیست، اما در حال حاضر و کمتر از چهار ماه مانده به آغاز جام جهانی هنوز ابهامات زیادی در این زمینه وجود دارد. رضا باقری اصل، دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات می گوید: «استفاده از رمزارز خارجی خارج از حاکمیت و ضدقانون پولی و بانکی کشور است، بنابراین به هیچ وجه قانونی نخواهیم داشت که پرداخت با رمزارزهایی را که مربوط به خودمان نمی شود، به رسمیت بشناسد.»

علاوه بر ابهامات قانونی این موضوع، در بحث اجرایی این پروژه هم ابهاماتی وجود دارد. در خصوص اینکه قرار است این پروژه توسط چه شرکت هایی اجرایی شود و آیا برای اجرای آن از کسب و کارهایی که سال هاست تمام تمرکز خود را بر این حوزه گذاشته اند، مشورت و درخواست همکاری انجام شده یا پروژه قرار است به صورت انحصاری انجام شود، اطلاعات دقیقی منتشر نشده است.

این فضای سایه و ابهام پاشنه آشیل انجام پروژه های توسعه ای است. در شرایطی که کلاهبرداران رمزارزی در استانبول نشسته اند و برای مردم ایران نقشه می کشند، در شرایطی که اماراتی ها سعی می کنند استعداد های ایرانی را جذب کنند و شرایط فعالیت برای کسب و کارهای رمزارزی ایرانی هر روز سخت تر می شود، انجام چنین پروژه هایی در هر حال آسیب زا خواهد بود. متأسفانه رویکرد «راه بنداز، جابنداز» به فلسفه عمل بسیاری تبدیل شده که با نادیده گرفتن افکار عمومی تصور می کنند حق دارند هر فعالیتی انجام دهند. حتی در صورتی که تمام زیرساخت های حقوقی، فنی و اقتصادی این پروژه ها درست باشند، حرکت کردن در سایه در نهایت نه تنها سودی برای کشور ندارد، بلکه در انتها ضرر و زیانش برای ایران باقی می ماند و نتیجه آن می شود دامن زدن به ناامیدی در کشور.

ایجاد محدودیت های دقیقه ۹۰ و آثار جانبی آن بر کسب و کارها

تلاش برای خراب کردن بدون وقفه

شرکت آمیتیس دستاویزی برای برخی ساخته که فعالان این حوزه را مورد شتمات قرار دهند. این در حالی است که این دو کسب و کار نه هیچ گاه عضوی از اکوسیستم بلاکچین و رمزارز ایران بوده اند و نه هیچ گاه به دنبال تنظیم گری. آنها مردم از همه جا بی خبر را طعمه قرار دادند و با سوءاستفاده از شرایط بد اقتصادی کشور و ناآگاهی و سواد مالی پایین کلاه برخی از مردم را برداشتند.

رضا قربانی

@mediamanager_ir

این کلاهبرداری ها محدود به ایران نیست؛ همین هفته پیش بود که اعلام شد ملکه رمزارزی یعنی روجا ایگناتوا به یکی از ۱۰ فرد خطرناک تحت تعقیب در جهان تبدیل شده است. ملکه رمزارزها هم کوچک ترین ارتباطی با اکوسیستم بلاکچین و رمزارز جهان نداشت و ظرف چند سال با سوءاستفاده از ناآگاهی مردم جهان از آنها سوءاستفاده کرد. جالب است که این فرد در بهترین سال های شهر لندن برنامه اجرا کرده و بسیاری از مردم ناآگاه در کشورهای حاشیه خلیج فارس را طعمه کلاهبرداری های

متأسفانه برخی در برابر هر پدیده جدیدی راه حل شان بستن است و ایجاد محدودیت. این گروه هر نشانه ای را برای اثبات نظریه خود به کار می گیرند. کافی است در یکی از کشورهای توسعه یافته محدودیتی بر سر راه کسب و کارها ایجاد شود تا به سرعت آن را دست بگیرند و بگویند ببینید در ممالک توسعه یافته هم همین آش است و همین کاسه! برخی ایجاد هرگونه محدودیتی در کشورهای توسعه یافته را معادل همان ممنوعیت هایی می گیرند که خودشان به دنبال آن هستند؛ آنها تصور می کنند تنها راه تنظیم گری بگیر و ببند است.

در حوزه رمزارز هم برخی مدام از بستن و ایجاد محدودیت می گویند؛ برخی به دنبال کوچک ترین بهانه هستند تا کرکره یک کسب و کار را پایین بکشند؛ برخی هر کلاهبرداری و خطایی را که کوچک ترین ارتباطی با اکوسیستم بلاکچین و رمزارزی ایران ندارد، دلیلی بر این می گیرند که کل این اکوسیستم مشکل دار است. در ماه های گذشته پرونده هایی مانند پروژه کینگ مانی و

شماره ۲۶
تیرماه ۱۴۰۱
سال دوم

کارنگ

رسانه اقتصادی نوآوری ایران

karangweekly.ir

خود کرده بود.

اکوسیستم بلاکچین و رمزارزی جهان درباره پروژه‌های اسکم و کلاهبرداری معمولاً هشدار می‌دهند و در ایران هم رسانه‌های تخصصی به صورت پیوسته درباره موضوعات مهم اطلاع‌رسانی می‌کنند. پروژه‌هایی مانند کینگ‌مانی و آمیتیس و تیل کوین توسط رسانه‌های تخصصی نقد شده‌اند و کلاهبرداری بودن آنها بیان شده است. با این وجود شرایط اقتصادی سخت بسیاری را به فکر می‌اندازد که از هر روزنه‌ای برای پولدار شدن استفاده کنند. این چیزی نیست که محدود به ایران باشد و همه جهان گرفتار آن هستند.

حال راه‌حل چیست؟ آیا امثال روجا ایگناتوا باعث می‌شوند که پروژه‌های بلاکچین و رمزارزی جهان متوقف شوند؟ ایجاد محدودیت و تنظیم‌گری گزینه روی میز همه رگولاتورهای جهان است، ولی ایجاد ممنوعیت و محدودیت شدید راه‌حل اشتباهی است.

آنهايي که معتقدند در آمریکا هم رمزارزها را ممنوع کرده‌اند، آیا ورود صرافی‌های رمزارزی مانند کوین‌بیس به بورس را ندیده‌اند؟ آیا خبر ندارند که سهام کسب‌وکار صرافی رمزارز کوین‌بیس در بورس معامله می‌شود؟ اگر رمزارزها ممنوع شده‌اند، چگونه است که این کسب‌وکارها در رسمی‌ترین بازارها وارد شده‌اند؟ دنیای سرمایه‌گذاری دنیای سود و ریسک است. بسیاری از ایده‌ها ممکن است در طول زمان شکست بخورند و حرکت اقتصاد جهانی مبتنی بر این است که برخی ریسک را به جان می‌خرند و برای کسب سود روی پروژه‌های نوآورانه سرمایه‌گذاری می‌کنند. بسیاری از این پروژه‌ها ممکن است در نهایت شکست بخورند، ولی آنهايي که موفق می‌شوند، جهان را تغییر می‌دهند؛ بنابراین راه‌حل تنظیم‌گری رگولاتوری بگیروبند نیست. باید آن را درک کرد و برای آن راه‌حل عملیاتی داشت؛ همان کاری که کشورهای توسعه‌یافته انجام می‌دهند.

متأسفانه در روزها و هفته‌های گذشته به دلیل شرایط نامساعد در بازارهای مرتبط با ارز، برخی تصمیم‌های یک‌شبه‌ای گرفته شده که هدف آنها کنترل بازار ارز است، ولی آثار جانبی این تصمیم‌ها به درستی دیده نشده است. متأسفانه برخی از این تصمیم‌ها در نهایت فضای کسب‌وکارها، نوآوری و توسعه اقتصادی را محدود کرده و ما را وارد یک چرخه بسته می‌کند که در نهایت نتیجه‌اش می‌شود کوچک شدن اقتصاد ایران. امیدوارم با تعامل و گفت‌وگو بتوان زمینه‌های رگولاتوری خوب را فراهم کرد و آثار جانبی رگولاتوری بد را کاهش داد.

جای خالی راهکارهای سازمانی برای کسب‌وکارهایی

که قصد سرمایه‌گذاری روی رمزارزها دارند

مدیریت پرتفویهای سازمانی

در روزهایی که سر می‌بریم که سقوط رمزارزها شوک سنگین و کمرشکنی را به بازار وارد کرده

و بسیاری از سرمایه‌گذاران را از این بازار فراری داده یا حداقل به حالتی ساکن درآورده تا ببینند بازار چه می‌شود! اما در همین ایام شاهد ورود یا اصطلاحاً خریدهای سنگین هستیم که عمدتاً در دسته نهنگ‌ها قرار می‌گیرند. هرچند هنوز به نظر می‌رسد بازار به وضعیت پایداری نرسیده و احتمال ریزش‌های آینده نیز وجود دارد، ولی برخی فعالان، مستقل از اینکه در چند ماه آینده

بیت‌کوین تا چه کفی سقوط خواهد داشت، به امید رشد طولانی‌مدت یا چندساله قیمت‌ها دست به خریدهای سنگین زده‌اند. این یادداشت یک سیگنال برای خرید در کف قیمتی نیست و اتفاقاً در همین یادداشت به شدت افراد و سرمایه‌گذاران خرد را از ورود هیجانی به این بازار بر حذر می‌دارم؛ چراکه برخی متخصصان معتقدند این بازار ممکن است هنوز هم ریزش‌هایی را با خود به همراه داشته باشد که برای سرمایه‌گذاران خرد که توان خریدهای با اهداف چندساله ندارند، موقعیت مطلوبی نیست.

اما بسیاری از کارشناسان معتقد هستند اکنون که بیت‌کوین ریزش داشته، فرصت مناسبی است برای سازمان‌ها و کسب‌وکارها تا بخشی از دارایی‌هایشان را که در پنج سال آینده به آن نیاز نخواهند داشت، به رمزارزهای کم‌ریسک‌تر

اختصاص دهند. از همین رو به نظر می‌رسد نیاز است کسب‌وکارهایی شکل بگیرند که بتوانند به شکل

اصولی و درست به کسب‌وکارها جهت چیدن یک پرتفوی رمزارز با هدف طولانی‌مدت مشاوره ارائه دهند و از طرف دیگر روی مباحث نگهداشت و حفظ امنیت این دارایی‌ها به شیوه‌ای امن و اصولی، برای سازمان‌ها و کسب‌وکارها کار کنند. هرچند ممکن است تاکنون بسیاری از کسب‌وکارها به شکل مستقل برای خودشان چنین کاری کرده باشند، ولی اکنون بیش از هر زمان دیگری جای خالی چنین کسب‌وکارهایی

حس می‌شود که بتوانند سرویس تحلیل و خرید و نگهداری را به شکل سازمانی به مجموعه‌های بیرونی ارائه دهند.

اگر به عنوان یک سازمان یا کسب‌وکار خواهان دریافت خدمت از شرکت‌هایی با این هدف هستید، پیش از هر چیزی در خصوص سابقه تیم مورد نظر، تخصص آن و توان‌شان در انجام چنین موضوعی تحقیق کنید و فراموش نکنید، بازار رمزارزها بازاری است به شدت پریسک و نمی‌توان با نگاه صددرصدی نسبت به تحقق سود در آینده دور یا نزدیک به آن ورود کرد! پس حتی اگر به عنوان یک سازمان یا کسب‌وکار هم بخشی از سرمایه خود را با هدف کسب سود در طولانی‌مدت وارد رمزارزها می‌کنید، گوشه ذهن‌تان داشته باشید که ممکن است این سود هیچ‌وقت تحقق نیابد.

رسول قربانی
سردبیر راه‌پرداخت

@rasoulqoribani

شماره ۲۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

هشدار: بازار رمزارزها یک بازار پریسک و قانون‌گذاری نشده است. بازاری که ممکن است به دلیل نوسانات آن همه سرمایه خود را در آن از دست بدهید. توصیه می‌کنیم قبل از هرگونه فعالیت در آن مطمئن شوید اطلاعات کافی درباره آن را دارید.

زاویه دید POINT OF VIEW

پیام سرمایه‌گذاری‌های این روزهای بایننس و اف‌تی‌ایکس چیست؟ بلوغ آنها؛ بلوغ ما

بنیان‌گذار بایننس اعلام کرده اگرچه بازار روزهای خوبی را پشت سر نمی‌گذارد، اما در همین روزهای یکی از مهم‌ترین برنامه‌های آنها تلاش برای استخدام هشت هزار نیروی تازه‌نفس است. برنامه دیگر این صرافی بزرگ که از چین کارش را شروع کرده، سرمایه‌گذاری روی کسب‌وکارهای مستعد حوزه رمزارز و بلاکچین است. این میلیاردر جوان حوزه رمزارز گفته‌بی‌شک در روزهای سخت بازار، آنها که مستحق نابودی‌اند، از بین خواهند رفت، اما هستند سرمایه‌گذارانی که اجازه ندهند تیم‌ها و پروژه‌هایی که می‌توانند آینده بلاکچین و رمزارز را به جلو ببرند، از میدان به‌دور شوند. این همان دیدگاهی است که فرید بنکمن، بنیان‌گذار صرافی

اف‌تی‌ایکس هم دنبال می‌کند. یعنی خرید تیم‌های مستعد رمزارزی. به نظر می‌رسد نسل اول کارآفرینان رمزارزی دنیا در حال تبدیل شدن به سرمایه‌گذاران بالغی هستند که هم می‌خواهند از ثروتی که در این فضا اندوخته‌اند برای بزرگ کردن آن استفاده کنند و هم

اجازه ندهند چهره این بازار صرفاً با چارت‌ها و نمودارهای قرمز رنگ در رسانه‌ها و اذنان تصویر شود. اما نکته مهم‌تر ماجرا و سفیدخوانی بین سطور این خبرها را می‌توان در پیش‌بینی‌هایی که آنها از این بازار دارند، پی گرفت. به نظر می‌رسد فارغ از عدد و رقم‌هایی که این روزها جلوی نام توکن‌ها و کوین‌های مختلف در حال بالا و پایین شدن است، چهره‌های موفق صنعت کریپتو به آینده، به خصوص در سمت فناوری و کسب‌وکار آن خیلی امیدوارند.

سرمایه‌گذاری‌های میلیون‌دلاری، آن هم روی تیم‌های مختلف نشان می‌دهد در نهایت اکوسیستم کسب‌وکارهای فناوری‌های جدید است که زنده می‌ماند و هرچه اکوسیستم‌های نوآوری از نظر تعداد و نوع کسب‌وکار تنوع بیشتری داشته باشند، در زمان بحران و رکود شانس بیشتری برای بقا خواهند داشت. این نکته‌ای است که اکوسیستم رمزارز کشور، این روزها باید بیشتر به آن توجه نشان دهد و سطح آینده‌ای را که برای خود متصور است، فراتر از کسب‌وکارهای فعلی تعریف کند.

رضا جمیلی
سردبیر

@rezajamili

با ارائه یک کوین جدید
انجام شد

تغییر استراتژی کوین فلکس

صرافی کوین فلکس اعلام کرد که یک سکه دیجیتال به ارزش ۴۷ میلیون دلار منتشر خواهد کرد که آن را Recovery Value USD یا rvUSD نامیده است. هفته گذشته این صرافی به دلیل شرایط بی ثبات بازار و عدم اطمینان، برداشت‌های مشتریان را متوقف کرد. «مارک لمب»، مدیرعامل کوین فلکس، روز دوشنبه گذشته گفت که حساب یکی از مشتریان قدیمی به حالت «سهم منفی» درآمده است. این امر سبب شد استراتژی این صرافی تغییر کند.

کوین فلکس همچنین گفت که حساب این فرد در حالت عادی بازار لیکوئید می‌شد، اما با توجه به بندی که در حساب این کاربر وجود دارد، او می‌تواند درخواست ضمانت دارایی‌های خود را ارائه دهد. این صرافی ابتدا از ذکر نام سرمایه‌گذار خودداری کرد، اما گفت که این فرد، شخصی معتبر و دارای سهام قابل توجهی در شرکت‌های خصوصی است که به دلیل بحران در بازار رمزارزها و سایر بازارها، دچار مشکل شده است.

یک روز بعد مارک لمب اعلام کرد که نام این سرمایه‌گذار جنجالی، «راجر و»، ملقب به «عیسی بیت کوین» است؛ دیدگاه‌های مسیحی وی در اوایل صنعت رمزارزها سبب شد این لقب به او نسبت داده شود. راجر و در اخیراً به دلیل عدم پرداخت ۴۷ میلیون دلار به‌عنوان بخشی از اخطار کسری سرمایه یا مارجین کال USDC، بسیار خبرساز شده بود.

و اعلام کرده که سرمایه‌گذار ارتباطی با این بدهی ندارد و همچنین گفته که این صرافی «مبلغ قابل توجهی پول» به او بدهکار است و او در حال حاضر به دنبال بازگشت وجوه خود است. از طرف دیگر لمب تأکید دارد که این بدهی مربوط به حساب و است و کوین فلکس هیچ مبلغی را به او بدهکار نیست. به نظر درگیری میان و و کوین فلکس یکی دیگر از پیامدهای افت ارزش بازار رمزارزهاست.

کارنگ

شماره ۲۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

تلاش برای راه‌اندازی پروژه‌های جدید جهت جلب اعتماد مردم و چند نکته مهم درباره آینده رمزارزها

فایق نجات در یک توفان سهمگین

روز دوشنبه بیستم ماه ژوئن یکی از بزرگ‌ترین رویدادهای تلویزیونی ماه ژوئن یعنی بازی پنجم فینال NBA بود. این رویداد یک فرصت عالی برای صرافی کوین بیس بود تا یک تبلیغ برای طرفداران کریپتو پخش کند. در این تبلیغ توییت‌هایی که اعلام کرده بودند «کریپتو مرده» با آهنگی که فردریک شوپن برای تشییع جنازه نواخته بود، به تصویر کشیده شد. در میان این تصاویر و این موسیقی یک شعار تبلیغاتی با فونت درشت آبی‌رنگ بالا می‌آید که می‌گوید: زنده‌باد کریپتو. روز بعد از انتشار این پیام‌بازگانی، کوین بیس ۱۱۰۰ نفر از کارمندان خود را یعنی حدوداً یک پنجم آنها را اخراج کرد. شاید کسانی که مدام در مورد کریپتو ذکر مصیبت می‌گفتند و در مورد آینده آن هشدار می‌دادند، در مورد یک چیز حق داشتند. آنها نگران قیمت بیت کوین و اتریوم بودند و همان‌طور که می‌دانید قیمت این دو کوین محبوب بیش از ۷۰ درصد سقوط کرده

است. آن‌اف‌تی‌ها هم سقوط کرده‌اند و خیلی نمی‌توان به آنها خوش‌بین بود. هر طرف را نگاه کنید، دومینوها در حال سقوط می‌بینید. طبق گزارش‌هایی که در این روزها منتشر می‌شوند، یکی از شرکت‌های برجسته این حوزه به نام Three Arrows Capital در حال فروپاشی است. سایر شرکت‌ها هم فعلاً به‌زور و با کمک سرپا هستند. در طول ماه گذشته بازار کریپتو بیش از یک تریلیون دلار کاهش یافته است.

کریپتو نمرده است

اما بسیاری از این شرکت‌ها با اینکه دارند نفس‌های آخر خود را می‌کشند، اعتقاد دارند کریپتو واقعاً نمرده است. تبلیغ کوین بیس هم وسط بازی فینال NBA در واقع سعی در دارد همین را بگوید. این تبلیغ با زیرکی خاصی سعی در اغراق احساسات و حرف‌های این روزهای سرمایه‌گذاران و فعالان این صنعت دارد. انگار که همه آنها این روند نزولی و این اتفاقات را زبانی بزرگ کرده‌اند. ممکن است فکر کنید چنین سقوطی که در تاریخ کریپتویی سابقه است، لحظه سختی را برای صنعت به وجود خواهد آورد؛ لحظه‌ای که فعالان این صنعت را به فروپاشی یا قوی‌تر شدن مجبور

خواهد کرد. اما جالب است بدانید که پادشاهان این صنعت واکنش به‌خصوصی در قبال این اتفاقات از خود نشان نداده‌اند.

نسخه جدید ترا حلال مشکلات می‌شود؟

جالب است بدانید که شرکت‌هایی که خلاف‌شان بیشتر بوده، در این دوره ساکت‌تر بوده‌اند. قسمتی از وضع فعلی مربوط به سقوط ترا است. ترا یک استیبل کوین است که ارزش آن با دلار آمریکا برابری می‌کرد. تمام هدف استیبل کوین‌ها این است که نسبت به سایر ارزها نوسان کمتری داشته باشند. جریان از این قرار بود: ترا به لونا گره‌خورده بود و سرمایه‌گذاران پس از کاهش ارزش آن در اوایل ماه می، به‌سرعت ترهای خود را کنار گذاشتند. توکن‌هایی که قرار بود به قیمت یک دلار ارزش داشته باشند، ناگهان دیگر معامله نمی‌شدند و به گفته بلومبرگ، ۶۰ میلیارد دلار از پول سرمایه‌گذاران از بین رفت.

راضیه مینایی
Raziye.minaei95@gmail.com

شرکت‌های کریپتویی امیدوارند

بازار گسترده کریپتو در هفته‌های پس از فروپاشی ترا دچار رکود عجیبی شده، اما با این وجود شرکت‌های ورشکسته تمایلی به صحبت در مورد آسیب‌های وارده ندارند. سلسیوس یک شرکت ارائه‌دهنده وام رمزارز، در طول رکود عملکرد خوبی نداشت و پس از سقوط ترا تمام حساب‌های مشتریان را مسدود کرد. «مشینسکی»، بنیان‌گذار این شرکت وعده داده بود که هیچ اختلال و مشکلی پیش نخواهد آمد، اما با خلف وعده خود اکنون به یک چهره تاریک تبدیل شده است. یادداشتی از این شرکت که هفته پیش منتشر شد، وضعیت را کمی روشن کرد. البته در این گزارش هیچ اطلاعاتی در مورد محل اختفای سرمایه‌های سرمایه‌گذاران، یا تحقیقات جاری در مورد فعالیت‌های شرکت از سوی تنظیم‌کننده‌ها در حداقل پنج ایالت وجود ندارد. سلسیوس اخیراً در تلاش است با انتشار پیام‌های مختلف و معرفی محصولات، اعتماد مردم را دوباره جلب کند.

البته تمام بازیگران صنعت کریپتو این نظر را دارند؛ اگر همه ما ایمان خود را حفظ کنیم، می‌توانیم این بحران را پشت

سر بگذاریم. «کامرون وینکلوس»، یکی از بنیان‌گذاران میلیاردر صرافی جمینای، اخیراً در توییتی گفته است که افت بیت‌کوین غیرمنطقی به نظر می‌رسد، زیرا اساس زیرساخت و پذیرش بیت‌کوین بسیار قوی است. اما نباید توقع داشت که با درخواست از مردم و ترغیب آنها به نگاه دقیق‌تر و تفکر عمیق‌تر راجع به فناوری، مسیر نزولی بازار پایان یابد.

بیت کوین قایق نجات یا کشتی در حال غرق؟

چند روز پیش، مایکل سیلور که «MicroStrategy»، شرکت نرم‌افزاری او، میلیاردها دلار برای خرید بیت‌کوین هزینه کرده، این ارز دیجیتال را «قایق نجات» نامید. به تعبیر او این قایق نجات به هر کسی که در یک دریای توفانی در یک کشتی در حال غرق شدن است، کمک می‌کند و او را نجات می‌دهد. اما ظاهراً خود بیت‌کوین به یک کشتی در حال غرق تبدیل شده است.

چه باید کرد؟

ادعا در این مورد سخت است، اما اگر یک شرکت کریپتو میلیاردها دلار از پول مردم را به باد دهد، راه سختی را برای بازیابی اعتماد آنها در پیش خواهد داشت. بهتر است این قدر نگویند همه چیز درست می‌شود. مردم توقع ندارند یک شرکت کریپتو با تیشه به ریشه خود بزند و بنیان ارزهای دیجیتال را به چالش بکشد. اما می‌توان توقع داشت که به شکست اعتراف کنند. این یک خواسته عادلانه است. وضعیت بازار بحران‌های روانی ایجاد کرده است تا حدی که حتی در برهه‌ای یک خط تلفن صحبت درباره خودکشی هم برای طرفداران ترا ایجاد شده بود! افرادی که از سلسیوس وام گرفته‌اند، در آستانه از دست دادن خانه‌هایشان هستند. اگر شرکت‌های غول‌پیکر این صنعت مسئولیت‌پذیر نباشند، تکرار این نقطه محتمل است. برداشت موانع و حفاظ‌های اقتصاد سنتی شاید سال ۲۰۱۳ که بیت‌کوین در حد یک حس کنجکاو بود، جواب می‌داد، اما الان که رشد قابل توجهی داشته، شاید دیگر این روند و پایبندی به استراتژی قبلی کارساز نباشد؛ هرچند این اصول بازار آزاد و منشأ کریپتو است.

بیت کوین همچنان در منطقه خطر به کجا چین شتابان؟

قیمت بیت کوین و سایر ارزهای دیجیتال در هفته گذشته کاهش یافت. قیمت بیت کوین برای نمونه در روز دوشنبه با ۲٫۹ درصد کاهش به ۲۰۶۴۴ دلار رسید. البته قیمت بیت کوین به اندازه دو هفته قبل افت نکرد اما همچنان رو به کاهش است. قیمت این دارایی دیجیتال در اوایل ماه ژوئن به زیر ۱۸ هزار دلار رسید که پایین ترین قیمت از سال ۲۰۲۰ است.

جفری هالی، تحلیلگر کارگزار Oanda می گوید: به لطف بازگشت مجدد بازارهای سهام ایالات متحده و کاهش بازدهی ایالات متحده، به نظر می رسد بیت کوین در حال حاضر به پایین ترین حد خود در حدود هجده هزار دلار رسیده است. اما از دیدگاه فنی، ممکن است به بیش از ۲۲ هزار دلار افزایش یابد و به ۲۴ هزار دلار برسد.

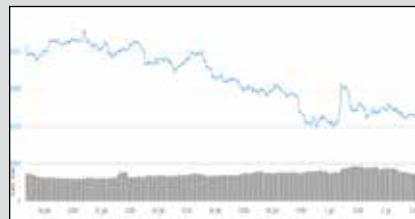
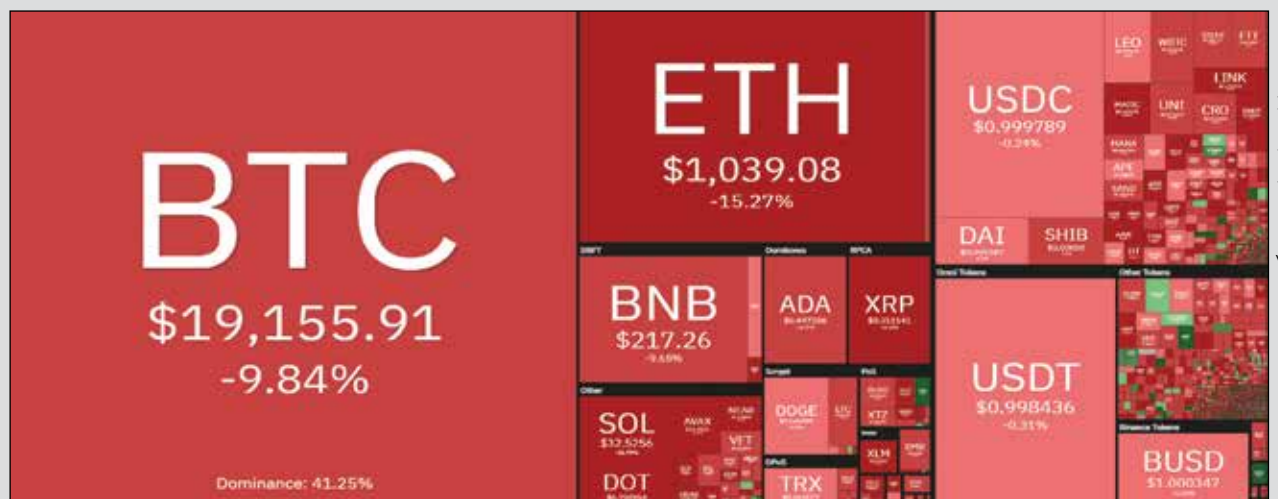
ارتباط و وابستگی رمزارزهایی مانند بیت کوین با سایر دارایی حساس و خطرپذیر اثبات شده است. بنابراین سیر نزولی اس اند پی ۵۰۰ در سال جاری فشار زیادی را بر دارایی های دیجیتال وارد کرده است. افزایش قیمت سهام در دهه سوم ماه ژوئن باعث آرامش کوتاه مدتی در بازار ارزهای دیجیتال شد. هالی گفت: در میان مدت بیت کوین در منطقه خطر باقی می ماند و قیمت آن بیشتر از ۲۸ هزار دلار نمی رسد.

اتر نیز که دومین دارایی دیجیتال بزرگ است، با ۳٫۵ درصد کاهش به ۱۱۸۲ دلار رسید. توکن زیربنای شبکه بلاک چین اتریوم در اول ماه ژوئن دو هزار دلار بود و تا هجدهم ماه ۹۰۰ دلار کاهش پیدا کرد.

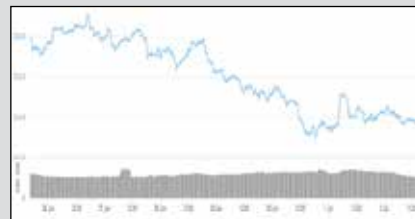
کریپتوهای کوچک تر یا آلت کوین ها عمدتاً در حالت قرمز قرار داشتند. سولانا ۵٫۷ درصد و کاردانو ۲٫۵ درصد کاهش داشت. ميم کوین ها (که اوایل از آن ها به عنوان جوك های اینترنتی یاد می شد) وضعیت پیچیده تر و نوسانی تری داشتند. برای مثال دو کوین نه درصد افزایش و شیبا ۲٫۵ درصد کاهش داشت.

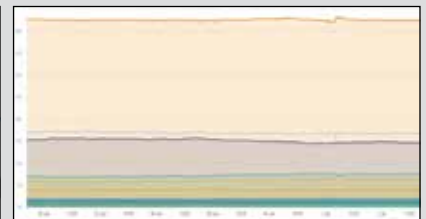
شماره ۲۶
تیر ۱۴۰۱
سال دوم

روند ارزش بازار رمزارزها در هفته گذشته

روند ارزش بازار آلت کوین ها در هفته گذشته

روند تغییرات سلطه بیت کوین در هفته گذشته

برخی ها پیش بینی می کنند روند این روزهای بازار، کاربران ترس خورده را تسلیم و از بازار خارج خواهد کرد

ماه سخت ژوئن تمام شد آینده بازار چه می شود؟

اگرچه پیش بینی حتی برای هفته آینده هم کار سختی شده، اما «ویلیام کلمنته»، تحلیلگر ارشد سایت بلاک وور به دنبال کنندگان توییتی خود گفته است: «همه جا صحبت از شناسایی یک کف قیمت جدید یا توصیه به انباشت است. در همه جا، وام دهندگان و وام گیرندگان بزرگ رو به نابودی می روند و بدترین فصل تاریخ رقم خورده است. افرادی با ایمان کورکورانه خود که از غیر سرمایه گذاران و افراد منتقد بازار متنفرند، ما را سرزنش می کنند که تمامی تایم لاین ها می گویند که وضعیت این بار متفاوت است. اگر به منطقه انباشت رسیده باشیم، احتمالاً ماه ها وضعیت قیمت بدون نوسان خواهد بود و خیلی ها تسلیم شده و بازار را ترک خواهند کرد.»

دلار باقی ماند که پیش از آن طرفداران افزایش قیمت یا به اصطلاح گاوهای بازار قیمت را بالا برده بودند تا جلوی ثبت کاهش ۴۰ درصدی قیمت بیت کوین را در این ماه بگیرند. البته ناگفته نماند که بیت کوین زمانی این چنین ارزش خود را از دست داد که بازار سهام ایالات متحده نیز روندی نزولی در پی گرفت. به نظر تحلیلگران، فصل دوم سال میلادی جدید، بدترین فصل برای شاخص اس اند پی ۵۰۰ از سال ۱۹۷۰ و بدترین فصل برای شاخص نزدک از سال ۱۹۹۸ تاکنون بوده است. با تعدیل نرخ تورم، در نیمه ابتدایی سال ۲۰۲۲، شاخص اس اند پی ۵۰۰ در حدود ۲۵ تا ۲۶ درصد، شاخص نزدک بین ۳۴ تا ۳۵ درصد و بیت کوین نیز بین ۶۴ تا ۶۵ درصد کاهش یافته اند.

یکی از سخت ترین ماه ها برای بیت کوین و بازار رمزارزها تمام شد. ماه ژوئن میلادی شاهد رکورد های نزولی برای پادشاه رمزارزها و به تبع آن خونین شدن بازار دیگر رمزارزها بود. حالا بسیاری از خود می پرسند بعد از این چه خواهد شد؛ هر چند کسی تحلیل دقیق و روشنی ندارد.

با پایان یافتن ماه ژوئن (خرداد ماه)، قیمت بیت کوین به سختی و در آخرین لحظات توانست بالاتر از رکورد قیمت در سال ۲۰۱۷ (۱۳۹۶) باقی بماند. بدترین ماه و بدترین فصل بیت کوین از سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰) تاکنون پایان یافت.

به گزارش کوین تلگراف، قیمت بیت کوین در آخرین ساعات ماه پیشین میلادی، در حالی زیر سطح ۲۰ هزار

باهدف بهبود تجربه کاربران این صرافی

نسخه جدید اپلیکیشن رمزینکس منتشر شد

نسخه جدید اپلیکیشن آی او اس رمزینکس با هدف بهبود تجربه کاربری و ارائه قابلیت‌های متنوع‌تر منتشر شد. در نسخه ۴.۰.۱ اپلیکیشن رمزینکس قابلیت حد سود و زبان، پنل محاسبه سود و زیان (پرتفوی) و قابلیت معامله آسان (دسترسی از صفحه خانه) اضافه شده و فضای کسب درآمد در این نسخه رمزینکس به شیوه‌ای طراحی شده تا کاربران مطابق سلیقه خود به صورت شناور بتوانند میزان درصد کارمزد دریافتی هدیه از معاملات را بین خود و دوستان‌شان تقسیم کنند.

در این نسخه از اپ آی او اس رمزینکس، بخشی تحت عنوان مدیریت دستگاه‌های متصل جهت بررسی و نظارت دستگاه‌های متصل ایجاد شده و با این اقدام حذف سایر دسترسی‌ها نیز اضافه شده است. همچنین این صرافی اعلام کرده با هدف بهبود تجربه کاربری و رفع ایرادات گزارش شده از سوی کاربران رمزینکس، این نسخه از ظاهر بهتر و بهبود عملکردی بالاتری برخوردار است.

نسخه جدید اپلیکیشن صرافی ارز دیجیتال رمزینکس در چهار پلتفرم داندلود اپ آی او اس در دسترس کاربران قرار گرفته است. به منظور به روزرسانی اپلیکیشن رمزینکس، کاربران این صرافی می‌توانند به برنامه‌های داندلود اپلیکیشن سیب‌آپ، سیب‌چه، آی‌آپس و اندرونی مراجعه کنند. صرافی ارز دیجیتال رمزینکس بیش از چهار سال فعالیت مستمر دارد و بنا به خبری که منتشر کرده، بیش از ۱۰۰ ارز دیجیتال را در قالب بازار همتا به همتا پشتیبانی می‌کند. رمزینکس می‌گوید روش‌های سفارش‌گذاری متنوعی را به کار برانش ارائه می‌دهد.

شماره ۲۶
تیر ۱۴۰۱
سال دوم

رمزارز کیش

فرصتی برای عرض اندام صرافی‌های داخلی

فعالان رمزارزی اعتقاد دارند اگر چیزی به نام رمزارز کیش بخواهد راه بیفتد و موفق باشد باید حتماً از توان صرافی‌های داخلی استفاده کند

در آستانه برگزاری جام جهانی فوتبال در قطر موضوع استفاده از رمزارزها برای تسهیل حضور گردشگران در ایران جدی‌تر شده است. وحید والی و امیرحسین راد دو چهره کسب‌وکاری حوزه رمزارزها از چالش‌ها و فرصت‌های این موضوع گفته‌اند. خیلی‌ها می‌گویند کیش می‌تواند قطب رمزارز ایران شود. وجود برخی معافیت‌ها و تسهیلات تجاری و کسب‌وکاری

از یک سو و امکان مرادوات بین‌المللی بیشتر در این جزیره از سوی دیگر مؤلفه‌هایی هستند که باعث شده بسیاری به این فکر کنند که کیش را به هاب کسب‌وکارها و ایده‌ها و برنامه‌های رمزارزی در کشور تبدیل کنند. هر روز خبرهایی از کنشگری بیشتر مسئولان این جزیره و برخی سیاست‌گذاران اقتصادی کشور حول این موضوع به گوش می‌رسد، اما آنچه محل بحث شده این است که

زیرساخت‌های مورد نظر برای رسیدن به چنین هدفی چیست و چطور می‌توان در حوزه رمزارزها برای کیش موقعیت ویژه‌ای ساخت؟ در آخرین مورد انتشار خبری در مورد استفاده از رمزارزها توسط گردشگران خارجی در طول برگزاری جام جهانی قطر موضوع کیش - رمزارزها را یک بار دیگر بر سر زبان‌ها انداخت.

در مواجهه با رمزارز بانک مرکزی چه مواردی نباید مغفول بمانند؟

سرنوشت رمزریال مانند ریال نشود

برای تشریح و ارزیابی پروژه‌ای مانند پروژه رمزریال بسیار مهم است که ما اطلاعات دقیق و روشنی از ماهیت و دستورالعمل فنی آن داشته باشیم. حداقل بنده تا این لحظه به وایت‌پیپر رمزریال که قرار است توسط بانک مرکزی معرفی و ارائه شود، دسترسی پیدا نکرده‌ام تا بر اساس آن بتوانم قضاوت یا مقایسه روشنی در این خصوص داشته باشم، اما شنیده‌ها حاکی از آن است که رمزریال در واقع یک نسخه دیجیتالی از ریال است که بر بستر فناوری بلاکچین پیاده‌سازی شده، پشتوانه آن ریال است و کارکردی همانند پول نقد خواهد داشت. همچنین به نظر می‌رسد شبکه بلاکچین آن امکان پیاده‌سازی قراردادهای هوشمند را نیز خواهد داشت.

به فرض صحیح بودن گزاره‌های بالا می‌توان گفت که رمزریال نیز می‌تواند مانند CBDC های دیگر کشورها طراحی و پیاده‌سازی شود. بدیهی است همواره نحوه به خدمت گرفتن فناوری بر حسب سیاست‌گذاری‌های دولت‌ها، واقعیت‌ها و ساختار اقتصادی کشورها می‌تواند متفاوت باشد؛ بنابراین قطعاً نباید انتظار داشته باشیم که رمزریال به‌طور کامل با نمونه‌های مشابه خارجی خود مشابهت داشته باشد.

پس تا رونمایی کامل از پروژه رمزریال نمی‌توان نقدی منصفانه و واقعی ارائه داد، اما به فرض آنکه مکانیسم خلق و سوختن رمزریال بر بستری شفاف و قابل نظارت اتفاق بیفتد، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصادی

انتظارات واقعی از پرداخت رمزارزی در خصوص حضور احتمالی تماشاگران جام جهانی در جزیره کیش چه باید باشد؟

رمزارز کیش خوب است اگر...

طبق مفاهیم کریبتویی، رمزارز کیش را یک ارز دیجیتال دانست. در واقع قرار است با رمزارز کیش، از پرداخت غیرمستقیم استفاده شود. یعنی فرد پذیرنده، یک کیوارکد دارد و طرف پرداخت‌کننده با اسکن این کد می‌تواند پرداخت رمزارزی انجام دهد و رمزارز به صورت آبی به ریال تبدیل می‌شود و در نهایت کسب‌وکار معادل ریالی را دریافت می‌کند؛ بنابراین رمزارز کیش بیش از آنکه خودش یک ارز دیجیتال باشد، یک مبدل انواع ارزهای دیجیتال به ریال است. از همین دریچه هم هست که افشین آشوری، رئیس کمیسیون رمزارز و بلاکچین سازمان نصر کشور در توضیح این پروژه، رمزارز کیش را حتی یک «پروژه» نمی‌داند و معتقد است بر خلاف ادعاها، ابداع و نوآوری خاصی در این زمینه رخ نداده است. او توضیح داد: «این چیزی که به‌عنوان رمزارز کیش مطرح شده، اساساً قابلیت جدیدی نیست و از قبل هم وجود داشته است.»

در مجموع هدف از این کار خوب است، اما مانند سایر موارد در حوزه فناوری، باید دید در اجرا به چه صورتی پیش می‌رود. ضمن اینکه این را هم باید در نظر گرفت که به هر حال مسافت بین کیش و دوحه با کشتی حدود چهار ساعت زمان می‌برد. به همین دلیل هم باید دید با وجود این مسافت چقدر از کیش برای اقامت و رفت‌وآمد به دوحه جهت تماشای بازی‌های جام جهانی استقبال می‌شود.»

او تأکید کرد: «با وجود مثبت بودن هدف از راه‌اندازی رمزارز کیش، اما نمی‌توان این را مصداقی برای پیشرفت و توجه به رمزارزها دانست. همچنان برای رگولاتور استفاده از رمزارز خصوصاً در پرداخت یک چالش جدی است.»

در رابطه با همین چالش و ممنوعیت از سوی مسئولان اظهارنظر قاطعی وجود دارد. همچنان که رضا باقری اصل، دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات گفته است: «استفاده از رمزارز خارجی خارج از حاکمیت و ضدقانون پولی و بانکی کشور است، بنابراین به هیچ‌وجه قانونی نخواهیم داشت که پرداخت را با رمزارزهایی که مربوط به خودمان نمی‌شود، به رسمیت بشناسیم.»

با این اوصاف به نظر می‌رسد چگونگی تبدیل آبی رمزارز به ریال، ادعای خلاف واقع از بزرگی این پروژه، احتمال انحصارگری، بی‌اعتنایی به کارکرد صرافی‌های رمزارز داخلی و همچنین بی‌توجهی به سطح استقبال و وضعیت فعلی قیمت در بازار رمزارزها از جمله چالش‌های این طرح باشد.

ایران در آستانه برگزاری بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، در تکاپوست تا در جوار دوحه، جزیره کیش هم یکی از مقاصد اقامتی تماشاگران این بازی‌ها باشد. با همین هدف، رئیس اتحادیه هتلداران کیش، از تعریف رمزارز کیش خبر داده که قرار است ابزاری برای پرداخت هزینه‌های اقامت در کیش طی روزهای جام جهانی باشد. رمزارز کیش چیست و چگونه قرار است در دوره تحریم ابزاری برای نقل و انتقال مالی باشد؟ آیا این پروژه موفقیت‌آمیز خواهد بود و از آن استقبال می‌شود؟

پشتیبانی کیش از جام جهانی ۲۰۲۲ قطر

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت در روزهای پایانی سال ۱۴۰۰ از یک دستور ویژه خبر داد و اعلام کرد: «رئیس‌جمهور به معاون اول دستور داد کارگروه ویژه‌ای برای هم‌افزایی و هماهنگی بیشتر دستگاه‌های دولتی به‌منظور استفاده بیشتر از ظرفیت‌های گردشگری و اقتصادی برگزاری جام جهانی فوتبال در قطر تشکیل شود.» در ادامه ۱۵ فروردین ماه همین امسال ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری ایران در نشست با امیر قطر برای کمک به برگزاری مسابقات جام جهانی ۲۰۲۲ قطر در جزیره کیش اعلام آمادگی کرد و بعد از همین اظهارنظر بود که ماجرای رمزارز کیش کلید خورد. دبیرکل جامعه هتلداران کیش گفت: «رزرو هتل‌های کیش با استفاده از رمزارزها برای گردشگران خارجی امکان‌پذیر شد. بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۲ از ۳۰ آبان تا ۲۷ آذر در قطر برگزار خواهد شد و جزیره کیش با توجه به نزدیکی به این کشور و تشابه آب‌وهوایی، به‌عنوان پشتیبانی از جام جهانی در حال بررسی و تدارک گسترش زیرساخت‌ها برای گردشگران است.»

در پی همین تصمیم هم بود که مدیرعامل انجمن بلاکچین از تعریف رمزارز کیش صحبت کرد و گفت: «تا شش ماه آینده، زیرساخت‌های استفاده از رمزارزهای جهان‌روا در کیش آماده و استفاده از این فناوری به‌صورت آزمایشی در این جزیره امکان‌پذیر خواهد شد. به احتمال زیاد شاهد استفاده از بیت‌کوین و در کنار آن استیبل‌کوین‌ها (رمزارزهایی که قیمت هر واحد آنها با قیمت دلار برابر است) خواهیم بود و به همین منظور اپلیکیشن‌هایی توسعه داده می‌شود.»

رمزارز کیش یک ابداع و نوآوری نیست

طبق پیگیری‌های راه پرداخت لزوماً نمی‌توان

ترتیب تماشاگرانی که از سایر کشورها برای تماشای مسابقات فوتبال به قطر و ایران می‌آیند، می‌توانند کریپتوکارنسی‌های خود را در صرافی‌های ایرانی به رمزارز ریال تبدیل کنند و با فراهم شدن زیرساخت‌های لازم، از آن برای پرداخت هزینه‌های اقامت‌شان در ایران استفاده کنند. دقت بفرمایید در بحث یارانه نان در زمان تقریباً کوتاه و مناسبی بسیاری از ناوایی‌ها به کارت‌خوان‌های خاص مجهز شدند و مردم با کمترین مشکل می‌توانند نان مورد نیاز خود را بدون اینکه درگیر پیچیدگی‌های فنی شوند، خریداری کنند.»

او با اشاره به اینکه چند ماه تا زمان برگزاری جام جهانی باقی است، می‌گوید: «اگر بین بانک مرکزی و فعالان حوزه کریپتوکارنسی‌ها همدلی باشد، می‌توانیم این طرح را به‌صورت پایلوت در کیش راه‌اندازی کنیم و بعد از مشاهده خروجی آن و بررسی کم‌وکاستی‌ها، آن را به‌مرور در همه کشور اجرایی کنیم. زمان، زمان زیادی نیست، ولی با این حال با توجه به ماهیت فناوری بلاکچین، حتی در صورتی که نتوانیم هتل‌ها و رستوران‌ها را به تجهیزات مناسب تجهیز کنیم، باز هم می‌توانیم بده‌بستان مالی را با استفاده از بستر صرافی‌های ایرانی انجام دهیم.»

والی تأکید می‌کند: «در صورت ارائه سپیدنامه و حمایت بانک مرکزی و سایر نهادهای ذی‌صلاح در این حوزه، می‌توان با کریپتوکارنسی‌ها و در صورت آماده‌شدن کریپتوریل، میزبانی خوب برای علاقه‌مندان به فوتبال از سراسر دنیا باشیم. در نهایت بخش خصوصی آماده این همکاری است. امیدوارم دولت نیز آماده باشد.»

از ظرفیت صرافی‌های ایرانی استفاده شود

موضوع مهم دیگر بحث ارتباط و تعامل با صرافی‌های رمزارز داخلی است. امیرحسین راد، مدیرعامل نوبیتکس در همین رابطه می‌گوید: «من در جریان استفاده از رمزارزها در مسابقات جام جهانی ۲۰۲۲ نیستم و تاکنون در خصوص رمزارز کیش، هیچ صحبتی با نوبیتکس نشده است. این در صورتی است که اگر دست‌اندرکاران برای اجرای این پروژه جدی باشند، راهی به‌جز استفاده از صرافی‌های رمزارز داخلی ندارند.» او توضیح می‌دهد: «با توجه به رویکرد سلبی که رگولاتوری در زمینه رمزارزها نشان داده، هر کاری که نشانه استفاده از رمزارزها باشد، اتفاق مثبتی است، اما مسئله بسیار مهم این است که بینیم اقداماتی که در این زمینه برنامه‌ریزی شده، در حوزه اجرا چگونه پیش می‌رود و برای این پروژه از چه بازوهای اجرایی استفاده می‌شود. اگر این کار با انحصار و به‌صورت تک‌قطبی پیش برود، قطع به یقین می‌توان آن پروژه را شکست‌خورده فرض کرد که در نهایت نه‌تنها کمکی به حوزه رمزارزها نخواهد کرد، بلکه می‌تواند چالش‌هایی هم ایجاد کند.»

بانک مرکزی باید با صرافی‌ها همراهی کند

در جریان برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، ایران با اعلام آمادگی به‌عنوان پشتیبان، برنامه جذب اقامت تماشاگران در کیش را دارد. رمزارز کیش نیز به همین منظور برای انجام

تبادلات تعریف شده است. هرچند در معرفی این روش پرداخت، تبلیغات فراوانی شده و از این طرح به‌عنوان یک ابداع و نوآوری نام برده می‌شود، اما به گفته کارشناسان، این طرح اماواگر و ابهامات فراوانی دارد. وحید والی، مدیرعامل هلدینگ نیک‌اندیش معتقد است اجرای موفق این طرح منوط به ایجاد همدلی بین بانک مرکزی و فعالان حوزه کریپتوکارنسی است و امیرحسین راد، مدیرعامل نوبیتکس از غیاب صرافی‌های داخلی در این طرح می‌گوید. رئیس اتحادیه هتلداران کیش، از تعریف رمزارز کیش خبر داده که قرار است ابزاری برای پرداخت هزینه‌های اقامت در کیش طی روزهای جام جهانی باشد. قرار است با رمزارز کیش، از پرداخت غیرمستقیم استفاده شود. یعنی فرد پذیرنده، یک کیوارکد دارد و طرف پرداخت‌کننده با اسکن این کد می‌تواند پرداخت رمزارزی انجام دهد و رمزارز به‌صورت آبی به ریال تبدیل می‌شود و در نهایت کسب‌وکار معادل ریالی را دریافت می‌کند؛ بنابراین رمزارز کیش بیش از آنکه خودش یک ارز دیجیتال باشد، یک مبدل برای ارزهای دیجیتال به ریال است.

وحید والی در این باره توضیح می‌دهد: «چندین ماه است که از سوی مقامات بانک مرکزی اصطلاح کریپتوریل یا رمزارز ریال را به‌کرات شنیده‌ایم. حال که بحث جام جهانی قطر و کمبود جا برای اسکان تماشاگران و در کنار آن هزینه‌های اقامت ارزان‌تر در ایران مطرح شده، به دلیل نزدیکی جزیره کیش به محل برگزاری مسابقات، این موضوع داغ‌تر نیز شده است.» او ادامه می‌دهد: «نکته قابل تأمل این است که طی چند ماه اخیر هنوز اقدام خاصی برای معرفی رمزارز ریال و تهیه سپیدنامه آن انجام نشده و اگر هم اقداماتی انجام شده، جزئیات آن منتشر نشده است. باید بگوییم از حیث فنی چالش خاصی برای ارائه یک توکن بر بستر بلاکچینی که متعلق به بانک مرکزی باشد، وجود ندارد. قسمت مهم مسئله این است که آیا این توکن توسط خود بانک مرکزی ارائه می‌شود یا بستر آن را بانک مرکزی تأمین می‌کند و سایر بانک‌ها و صرافی‌های رمزارزی مشغول در ایران آن را ارائه می‌دهند.»

به گفته والی طبیعتاً اگر زیرساخت فنی لازم برای ارائه یک توکن در بانک‌ها فراهم نباشد، در صرافی‌های رمزارز ایرانی فراهم است و با در نظر گرفتن سپیدنامه آن و بایدها و نبایدهای خاص آن می‌تواند به‌عنوان یک توکن در صرافی‌ها فهرست شود؛ توکنی که پشتوانه‌اش را بانک مرکزی تعیین می‌کند و می‌تواند با سایر توکن‌های بین‌المللی نیز معامله شود. او عنوان می‌کند: «به این

کشور ما که خلق پول بدون پشتوانه بوده، هرچند در

مقیاس کوچک، پاسخ داده خواهد شد. از دیگر مزایای رمزریال می‌توان به کنترل جرائم مالی، جلوگیری از فرار مالیاتی و هوشمندسازی پول اشاره کرد. شاید بیشترین دغدغه در خصوص ارزش ذاتی رمزریال باشد و با توجه به اینکه پشتوانه آن ریال است، دغدغه جدی این است که سرنوشت رمزریال مانند ریال نشود. اساساً رمزارزهای بانک مرکزی با حذف بانک‌های تجاری، ارتباط مستقیمی با کاربران ایجاد می‌کنند، اما اینکه آیا این موضوع قدرت مضاعفی به بانک مرکزی می‌دهد و نقش و جایگاه بانک‌های تجاری در اکوسیستم رمزریال چه خواهد بود، مجدداً منوط به انتشار و ایت پیپر رمزریال

شماره ۲۶
۱۴۰۱
سال دوم

احسان زاده
رئیس هیئت مدیره صرافی اکسپر

پرونده‌ای با ۱۸ هزار شاکی و ۳۰ هزار میلیارد تومان کلاهبرداری وارد فاز جدیدی شد

ابرکلاهبردار رمزارزی ایران بازداشت شد!

جلوه می‌داده که حاضران مرعوب شده و سرمایه‌های خود را به او می‌سپردند.

همچنین داداشی تعداد زیادی از سرمایه‌گذاران قدیمی را که مبالغ هنگفتی در این شرکت سرمایه‌گذاری کرده بودند، به‌عنوان نماینده خود در شهرهای دیگر تعیین کرد که این افراد از کاسبان قدیمی و شناخته‌شده شهرها محسوب می‌شدند. مدتی پیش حکم بازداشت نمایندگان استانی این شرکت در سطح کشور صادر شد. بر اساس آخرین اطلاعات موجود این پرونده بیش از ۱۸ هزار شاکی دارد که از ۱۰ میلیون تا بیش از ۳۰ میلیارد تومان در این شرکت سرمایه‌گذاری کرده‌اند و حالا حجم مبلغ کلاهبرداری شده در این پرونده به سه هزار میلیارد تومان رسیده است. اما حالا با خبر بازداشت رئیس هیئت‌مدیره این شرکت، مسئله جدی همچنان بر سر متهم اصلی این پرونده یعنی اکبر داداشی است که هنوز در زندان نیست. البته داداشی در جریان همین پرونده در بازداشت بود، اما اوایل مرداد ۱۴۰۰ با وثیقه حدود ۸۰ میلیارد تومانی از زندان خارج شد و وعده داد که طی دو ماه پول مردم را تسویه کند، اما این اتفاق نیفتاد.

از مهر ۱۴۰۰، رفت‌وآمد داداشی به دادسرا کم و به دادگاه بیشتر می‌شود. او در هر جلسه با مواعینی که ایجاد می‌کرد، وقت رسیدگی را عقب می‌انداخت و حتی گفته می‌شود متهم مجدداً شروع به جذب سرمایه کرد و با وعده سود روزانه ۰٫۷ درصد مقداری سرمایه از برخی افراد جذب کرد و قصد داشت همان مبالغ را طی فیش‌سازی‌هایی در قالب استرداد سرمایه به مردم و دادگاه ارائه دهد. اما به گفته برخی شکات از آبان سال گذشته متهم از دسترس همه خارج شده و نه به بازپرسی رفته، نه دادگاه و نه تلفن جواب داده و نه کسی او را دیده و نه کسی اکنون می‌داند او کجاست.

حدود دو سال از ماجرای کلاهبرداری سه هزار میلیارد تومانی شرکت آمیتیس می‌گذرد و هنوز این پرونده در جریان است. حالا پلیس تهران از بازداشت یک «ابرکلاهبردار رمزارزی» خبر داده که به نظر می‌رسد این شخص سحر قراگوزلو، رئیس هیئت‌مدیره شرکت آمیتیس است. هرچند هنوز هیچ خبری از اکبر داداشی، متهم اصلی این پرونده سه هزار میلیارد تومانی نیست.

به گزارش پایگاه خبری پلیس، سازمان اطلاعات انتظامی کشور دیروز در اطلاعی‌ای اعلام کرد: «ابرکلاهبردار کثیرالشاکی و متواری که از طریق معاملات صوری در فضای مجازی رمزارزها، صدها میلیارد تومان از مردم کلاهبرداری کرده و مدت مدیدی تحت تعقیب قرار داشت، در اقدامی اطلاعاتی در تور سربازان گمنام امام‌زمان^(ع) در سازمان اطلاعات انتظامی کشور قرار گرفت و نهایتاً طی یک عملیات منسجم و غافلگیرانه با هماهنگی قضایی دستگیر شد.» این اطلاعیه اضافه کرده: «این شخص با قرار وثیقه هزار میلیاردی روانه زندان شد.» هرچند در اطلاعیه پلیس نامی از فرد بازداشتی برده نشده، اما با توجه به جزئیات این اطلاعیه به نظر می‌رسد فرد دستگیر شده سحر قراگوزلو، رئیس هیئت‌مدیره شرکت آمیتیس است. شرکت آمیتیس حدود چهار سال پیش با وعده سوددهی روزی یک درصد، سرمایه‌جمعی ۱۰ هزار نفر را جمع کرد و توانست حدود سه هزار میلیارد تومان جمع‌آوری کند.

فعالیت شرکت آمیتیس به صورت رسمی از دی‌ماه ۱۳۹۷ آغاز شد. این شرکت کلاس‌های آموزشی‌ای درباره ارز دیجیتال به صورت رایگان برگزار می‌کرد. طبق گفته حاضران در این کلاس‌ها، اکبر داداشی (متهم اصلی پرونده) به‌عنوان مدرس بیشترین موضوعی که آموزش می‌داده، ساخت اکانت بوده و به حدی کار را ساده

ملکه قلابی کجاست؟

برای اولین بار یک زن در فهرست ۱۰ فرد اول مورد تعقیب FBI قرار گرفته است. ماجرای «روجا ایگناتوا» و پروژه کلاهبرداری وان کوین چه بود و اگر بدانیم بخش قابل توجهی از مال باختگان آن در امارات بوده‌اند آنگاه چه درسی می‌تواند برای سیاست‌گذار داخلی داشته باشد؟

خبر جدید چیست؟

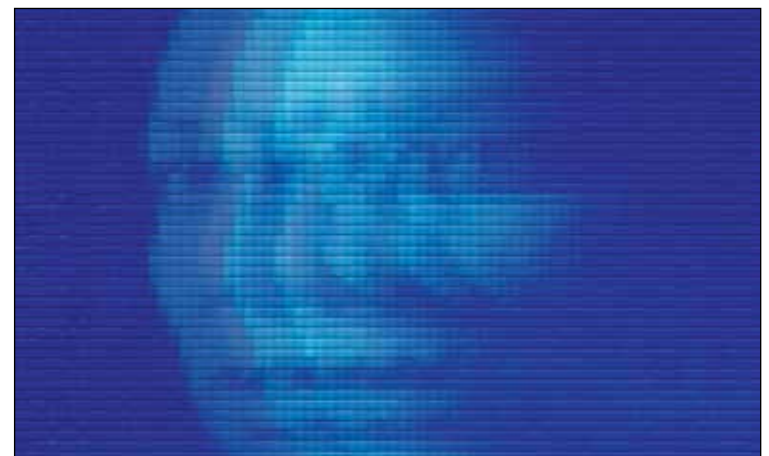
روز پنجشنبه ۳۰ ژوئن مقامات آمریکایی اعلام کردند یک زن بلغاری به کلاهبرداری از سرمایه‌گذاران با فروش یک ارز دیجیتال جعلی به نام وان کوین (OneCoin) متهم شده است. ظاهراً این زن حدود چهار میلیارد دلار کلاهبرداری کرده و اکنون در فهرست ۱۰ فراری مهم تحت تعقیب FBI قرار گرفته است. او تنها زنی است که در فهرست ۱۰ مورد تحت تعقیب FBI قرار دارد.

مأموران FBI می‌گویند که وان کوین بی ارزش بوده و هرگز توسط فناوری بلاکچین مورد استفاده سایر ارزهای دیجیتال، محافظت نشده است. بر اساس ادعاهای مطرح‌شده توسط دادستان‌های فدرال، وان کوین اساساً یک طرح پانزی بوده که در پوشش ارز دیجیتال فعالیت می‌کرده است.

برخی می‌گویند شاید او را کشته باشند! برخی می‌گویند او تنها ویتترین یک ماجرای پیچیده بوده که در آن افراد گردن کلفت دیگری دست داشته‌اند. برخی هم می‌گویند احتمالاً با یک هویت جدید در یک گوشه دنیا نشسته و با پول‌های زیادی که در حساب‌های مختلف ذخیره کرده، یک زندگی شاهانه می‌کند. ملکه رمزارزها؛ نامی است که برای او گذاشته‌اند. کسی که بیشترین حجم کلاهبرداری را در لندن و امارات انجام داده است؛ دو مکانی که برای سرمایه‌گذاری امن و تجارت مطمئن در سال‌های گذشته تبلیغات زیادی برای آن کرده‌اند، اما حالا یکی از بزرگ‌ترین کلاهبرداری‌های تاریخ نام آنها را هم آلوده کرده است. صحبت از روجا ایگناتوا و پروژه وان کوین است که حالا FBI در جست‌وجوست تا سرنخ‌هایی از متهمان اصلی آن پیدا کند.

شماره ۲۶
تیرماه ۱۴۰۱
سال دوم

روجا ایگناتوا که به ملکه کریپتو هم شهرت دارد، در سال ۲۰۱۹ به هشت فقره جرم از جمله کلاهبرداری مالی و اوراق بهادار به دلیل اداره شرکتی به نام OneCoin Ltd متهم شد. شرکت وان کوین که در بلغارستان مستقر بود، به عنوان یک طرح هرمی شناخته شد. بر اساس گفته‌های دادستان‌ها، این شرکت به کارمندان در ازای ترغیب مردم به خرید ارز دیجیتال وان کوین کارمزد می‌داد.

«جن مک‌آدام»، یکی از قربانیان وان کوین در سال ۲۰۱۹ به بی‌بی‌سی گفت که او و دوستان و خانواده‌اش ۲۵۰ هزار یورو را دور ریخته‌اند. خانم مک‌آدام گفت که همه چیز از پیام یکی از دوستانش در مورد یک فرصت سرمایه‌گذاری باورنکردنی شروع شد. او گفت: «روی یک لینک کلیک کردیم. وارد وبسایت وان کوین شدیم و یک ساعت به صحبت‌های افراد در مورد این ارز دیجیتال گوش دادیم. همه بسیار مشتاق بودند و با هیجان از این ارز دیجیتال صحبت می‌کردند و می‌گفتند این یک فرصت و شانس برای شماس است تا به کمک آن بتوانید ثروت خود را چندبرابر کنید.»

یکی از پانزی‌های بزرگ تاریخ

«دامیان ویلیامز»، دادستان ارشد فدرال در منهن، وان کوین را به عنوان «یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های پانزی در تاریخ» توصیف کرد. او گفت که ایگناتوا در اواخر سال ۲۰۱۷ پس از اینکه در خانه نامزد آمریکایی‌اش دستگاه شنود پیدا کرد و فهمید نامزدش با FBI همکاری می‌کند، ناپدید شد. ظاهراً با پروازی از بلغارستان به یونان رفته و از آن زمان دیگر دیده نشده است.

«مایکل دریسکول»، دستیار رئیس FBI در نیویورک گفت که FBI برای اطلاعاتی که به دستگیری ایگناتوا منجر شود، ۱۰۰ هزار دلار جایزه تعیین کرده است. دریسکول از اظهار نظر در مورد هرگونه سرخ مبنی بر اینکه ایگناتوا

ممکن است کجا باشد، خودداری کرد. این اداره زمانی که فکر می‌کند مردم می‌توانند در ردیابی مظنونان کمک کنند، آنها را به فهرست افراد تحت تعقیب خود اضافه می‌کند. دریسکول به خبرنگاران گفت: «ایگناتوا وقتی فرار کرد پول زیادی به همراه داشت. با پول می‌توان دوستان زیادی خرید. ایگناتوا از پول خود برای فرار و پنهان شدن استفاده می‌کند.» آقای بارتلت هم که سال‌ها در حال بررسی این پرونده بود، می‌گوید یکی از دلایل دشوار بودن ردیابی روجا ایگناتوا این است که او با حداقل ۵۰۰ میلیون دلار (۴۱۱ میلیون پوند) ناپدید شده است. این پول به او کمک کرد تا از قانون پنهان شود. او معتقد است که با توجه به ضرر مالی که وان کوین به مردم وارد کرده، اعلامیه FBI و جایزه صد هزار دلاری می‌تواند شانس دستگیری ایگناتوا را افزایش دهد.

او گفت: «این احتمالاً بزرگ‌ترین پیشرفت در این پرونده از زمان ناپدید شدن دکتر روجا در اکتبر ۲۰۱۷ است.» او افزود: «احتمال می‌دهیم که او مدارک هویتی جعلی داشته و هویت خود را تغییر داده باشد.»

از دیگر متهمان این پرونده «مارک اسکات»، وکیل سابق شرکتی است که به گفته دادستان‌ها حدود ۴۰۰ میلیون دلار برای وان کوین پول شویی کرده است. اسکات پس از یک محاکمه سه هفته‌ای در دادگاه فدرال منهن، به جرم ارتکاب پول شویی و کلاهبرداری بانکی مجرم شناخته شد.

ملکه کریپتو، دبی و کاربران ایرانی

واقعیت این است که هیچ آماری وجود ندارد که در این کلاهبرداری بزرگ پروژه وان کوین آیا کاربران ایرانی هم قربانی شده‌اند یا نه. اساساً در چنین مواردی کاربران ایرانی امکان و حق چندانی برای شکایت و پیگیری ندارند، اما هیچ بعید نیست که ایرانی‌هایی هم در این ماجرا متضرر شده باشند. به خصوص که یک پای ماجرا در دبی بوده است.

نباید فراموش کرد که در یکی، دو سال اخیر برخی فعالان رمزارزی به دبی مهاجرت کرده‌اند و با این استدلال که ممکن است رگولاتوری سخت‌گیرانه سیاست‌گذار داخلی باعث از دست رفتن سرمایه‌گذاری‌های آنها شود، ترجیح داده‌اند از دبی و با هزینه‌های زیاد ثبت شرکت و گرفتن اقامت و... آنجا را برای فعالیت‌های رمزارزی خود انتخاب کنند. از طرف دیگر آنها

که نتوانسته‌اند به شکل رسمی در این حوزه در امارات فعالیت کنند، با اعتماد به دیگران سرمایه خود را به آنها داده‌اند تا به عبارتی برایشان پورتفوی بسازند. ماجرای ملکه کریپتو و کلاهبرداری‌اش از این جهت که در امارات خیلی فعال بوده‌اند، احتمالاً دامن برخی ایرانی‌ها را هم گرفته باشد؛ موضوعی که نشان می‌دهد تا چه اندازه دور شدن کاربران ایرانی از فضای

داخلی و رفتن به سمت کسب‌وکارهای فعال در کشورهای همسایه می‌تواند برای آنها خسارت‌بار باشد؛ کاربرانی که در سال‌های گذشته مدام از صرافی‌های داخلی و سیاست‌گذار داخلی ترسانده و تشویق شده‌اند فعالیت‌های رمزارزی خود را به دست کسب‌وکارهای خارجی بسپارند.

کلاهبرداری و پروژه‌های پانزی در هر صنعت و بازاری وجود دارد. در بازارهای رگوله‌نشده احتمال آن بیشتر هم خواهد بود، اما آنچه اهمیت دارد، داشتن امکان پیگیری و جبران خسارت‌هایی است که کاربران در این بازارها می‌بینند. موضوعی که با کشیده شدن پای کاربران ایرانی به بازارهای پریریسک خارجی عملاً غیرممکن است. این درسی است که هم کاربران و هم سیاست‌گذاران داخلی حوزه رمزارزها باید از ملکه کریپتو و قرار گرفتنش در فهرست ۱۰ فرد اول مورد تعقیب FBI بگیرند!

شماره ۲۶
۱۴۰۱
سال دوم

چاپ هشتم کتاب یک ساتوشی راهنمای ورود به دنیای بیت‌کوین، اتریوم و ارزهای دیجیتال برای مبتدی‌ها منتشر شد

از زمانی که ساتوشی ناکاموتو در سال ۲۰۰۸ وایت‌پیپر بیت‌کوین را با عنوان «بیت‌کوین: سیستم پول نقد الکترونیک همتا به همتا» منتشر کرد تا کنون که بیش از ۱۳ سال از زمان انتشار آن می‌گذرد، پادشاه ارزهای دیجیتال با چالش‌ها و موانع متعددی روبه‌رو بوده. اما توانسته از این فرازونشیب‌ها جان سالم به در ببرد. طبق برآوردها، قیمت بیت‌کوین از زمان عرضه تا به حال از هیچ‌به‌هزاران دلار رسیده است؛ همین موضوع باعث شده بسیاری از افراد در سراسر جهان به بیت‌کوین روی خوش نشان داده و به واسطه ماهیت ضد تورمی آن حتی بخشی از سبد سرمایه‌گذاری خود را به آن اختصاص دهند. با این حال برای ورود به دنیای ارزهای دیجیتال لازم است تا حدودی با ماهیت آن آشنا باشیم؛ کتاب یک ساتوشی از معدود کتاب‌های تألیفی در حوزه ارزهای دیجیتال است که در کشور منتشر شده و به زبانی ساده و قابل فهم مفاهیم اصلی و بنیادین ارزهای دیجیتال را برای خوانندگان توضیح داده است.

مرور مهم ترین نکات گزارش سال بخش منابع انسانی صرافی نوبیتکس

هر دوروز یک استخدام در نوبیتکس

نوبیتکس سال ۱۳۹۶ با چهار نفر کارش را شروع کرد و به یکی از اولین پلتفرم‌های تبادل رمزارز در ایران تبدیل شد. حالا بیش از ۲۵۰ نفر در نوبیتکس مشغول به کارند؛ افرادی که بعضی از آنها با توجه به تخصص‌شان ممکن بود به خارج از ایران بروند، اما با ایجاد زمینه‌های اشتغال در ۲۸ حوزه شغلی در نوبیتکس، ماندن را انتخاب کردند. نوبیتکس که یک پلتفرم تبادل رمزارز است، گزارش سال ۱۴۰۰ منابع انسانی خود را منتشر کرده تا تصویری واضح‌تر از سرمایه انسانی این شرکت دانش‌بنیان ارائه دهد. جمعیت نوبیتکس در سال ۱۴۰۰، در حالی که کرونا و شرایط اقتصادی برخی را بیکار کرده بود، ۱۶۰ درصد افزایش یافت. این افزایش همزمان با رشد تعداد کاربران نوبیتکس و عبور از مرز سه میلیون کاربر ایرانی بود.

نوبیتکس در مجموع ۲۸ حوزه شغلی با تخصص‌های مختلف در بخش‌های فنی، مارکتینگ، پشتیبانی، سرمایه انسانی و سایر بخش‌ها دارد. نوبیتکس برای آموزش، جذب نیرو و ایجاد پیوند دانشجویان برتر رشته مهندسی کامپیوتر با صنعت رمزارز و بلاکچین مسابقاتی برگزار می‌کند. نوبی‌کاپ، رقابتی در حوزه برنامه‌نویسی پایتون بود که در دی ماه ۱۴۰۰ برگزار شد. در این رقابت ۷۲۲ توسعه‌دهنده پایتون شرکت کردند که ۷۸ درصد آنها تحصیل کرده دانشگاه شریف بودند. مسابقه نوبی‌کاپ پرمخاطب‌ترین مسابقه سال ۱۴۰۰ کوئرا بود. همچنین نوبیتکس در دوره کوآپ دانشگاه صنعتی شریف مشارکت داشته است.

با توسعه کسب‌وکار نوبیتکس، فرایند جذب و استخدام نیز سرعت گرفت؛ به طوری که در سال ۱۴۰۰ با دریافت ۱۱ هزار و ۳۹۴ رزومه از دانشجویان، ۸۳۹ مصاحبه کاری صورت گرفت و هر دوروز یک نفر به جمع نوبیتکسی‌ها اضافه شد. همزمان با افزایش تعداد جذب و استخدام نوبیتکس، نیاز بود که این فرایند مورد بررسی قرار گیرد، به همین منظور بعد از برگزاری هر مصاحبه، یک نظرسنجی رضایت‌مندی برای دانشجویان ارسال می‌شود تا پس از شناسایی مشکلات، فرایند جذب بهبود یابد. بر اساس این نظرسنجی، ۸۰ درصد از دانشجویان از فرایند مصاحبه و جذب رضایت داشتند.

نوبیتکس سال ۱۳۹۶ با چهار نفر کارش را شروع کرد و به یکی از اولین پلتفرم‌های تبادل رمزارز در ایران تبدیل شد. حالا بیش از ۲۵۰ نفر در نوبیتکس مشغول به کارند؛ افرادی که بعضی از آنها با توجه به تخصص‌شان ممکن بود به خارج از ایران بروند، اما با ایجاد زمینه‌های اشتغال در ۲۸ حوزه شغلی در نوبیتکس، ماندن را انتخاب کردند. نوبیتکس که یک پلتفرم تبادل رمزارز است، گزارش سال ۱۴۰۰ منابع انسانی خود را منتشر کرده تا تصویری واضح‌تر از سرمایه انسانی این شرکت دانش‌بنیان ارائه دهد. جمعیت نوبیتکس در سال ۱۴۰۰، در حالی که کرونا و شرایط اقتصادی برخی را بیکار کرده بود، ۱۶۰ درصد افزایش یافت. این افزایش همزمان با رشد تعداد کاربران نوبیتکس و عبور از مرز سه میلیون کاربر ایرانی بود.

نوبیتکس در گزارش خود تأکید کرده در بخش سرمایه‌های انسانی، هدف خود را ایجاد موقعیت شغلی برابر برای زنان و مردان می‌داند و با همین رویکرد، در حال حاضر ۴۵ درصد کارکنان آن زن هستند و بخش منابع انسانی نیز با ۷۰ درصد، بیشترین تعداد همکار زن را در خود جای داده است. همچنین میانگین سنی ۲۷ سال برای کارکنان نوبیتکس و میانگین سنی ۳۳ سال برای مدیران این مجموعه، گویای دیدگاه جوان‌گرایی نوبیتکس است.

نکته دیگر اینکه با توجه به امکان دورکاری، نوبیتکس میزبان کارکنانی از سراسر کشور است که در شهرهای خود با این شرکت همکاری می‌کنند. در حال حاضر ۲۵ درصد از همکاران غیرتهرانی نوبیتکس، ساکن استان البرز و ۱۲ درصد ساکن گیلان هستند. از آنجا که توسعه نوبیتکس، همزمان با

قمار السالوادور روی بیت‌کوین

سقوط قیمت بیت‌کوین برای هیچ‌کس همچون رئیس‌جمهور السالوادور ترسناک نیست

اینجا کشوری است که رئیس‌جمهورش به این می‌نازد که از رختخواب با تلفن همراهش ثروت کشورش را مدیریت می‌کند. اینجا کشوری است که نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی آن ۸۴ درصد است و کوینی که رئیس‌جمهور روی آن سرمایه‌گذاری کرده، این هفته به پایین‌ترین ارزش

خود در ماه‌های اخیر رسیده است. بله اینجا السالوادور است؛ جایی که یک سال پیش، رئیس‌جمهورش، نایب بوکله، ارز دیجیتال را قانونی و السالوادور را به زمین بازی برادران فناوری تبدیل کرد. در ژوئن ۲۰۲۱، در یک کنفرانس ارزهای دیجیتال در میامی،

شماره ۲۶
۱۲ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

نگرانی اصلی بابت چیست؟

خسارت‌های احتمالی
بیت‌کوین برای السالوادور

نگرانی‌های بسیاری در مورد بیت‌کوین در بین مردم کشور السالوادور وجود دارد. بسیاری از این نگران‌اند که بیت‌کوین شفافیت را کاهش می‌دهد، برخی بر این باورند که این راهی برای فرار مقامات از تحریم‌های احتمالی آمریکاست. دیگران می‌ترسند بیت‌کوین راه را برای پول شویی و فساد باز کند. قبل از اخراج دادستان کل توسط بوکله، چندین وزیر به دلیل سوءاستفاده از بودجه بیماری همه‌گیر کرونا تحت بازجویی قرار داشتند. امنیت سایبری نیز مسئله دیگری است. مشخص نیست که آیا کسی به جز بوکله، کلیدهای بیت‌کوین السالوادور، کدهای مورد نیاز برای اثبات مالکیت و انجام معاملات را می‌داند یا خیر. بوکله به انگلیسی درباره بیت‌کوین توییت می‌کند. این نشان می‌دهد مخاطبان او خارج از کشور هستند. در واقع رئیس‌جمهور که تیمی برای نظارت بر افکار

کارنگ

رسانه اقتصاد نوآوری ایران

karangweekly.ir

فقیرتر است، از رفتن راه السالوادور و پذیرش بیت کوین در ماه آوریل بازداشت شده است.

صدای کارگر ساختمانی هم درآمد

«افرین گارسیا»، یک کارگر ساختمانی می گوید: «بیت کوین یک روز بالایا می رود، یک روز پایین می آید. این گونه من خیلی ضرر می کنم.» در واقع بسیاری از مردم آفریقای مرکزی با گارسیا هم نظر هستند. در ماه آوریل فقط ۱/۶ درصد از حواله ها از طریق کیف پول های کریپتو وصول شد.

در السالوادور نیز فقط یک پنجم از مشاغل از الزامات پذیرش بیت کوین پیروی می کنند. بانک مرکزی نتوانسته به وعده خود مبنی بر مبادله فوری ارز دیجیتال با دلار و محافظت از مردم در برابر نوسانات عمل کند. ال زوتته با آن همه تبلیغ و داد و بیداد برای پذیرش بیت کوین، در کیوسک های غذا فقط پول نقد می گیرد. مسئول پذیرش یکی از هتل های شهر می گوید اغلب کسانی که برای تسویه حساب از بیت کوین استفاده می کنند، آمریکایی هستند.

هنوز معلوم نیست که بوکله چقدر روی بیت کوین سرمایه گذاری کرده، چون دولت سرمایه گذاری های خود را عمومی نمی کند. کسانی که توپیت های رئیس جمهور را دنبال می کنند و حرف او را می پذیرند، بر این باورند که دولت تقریباً نیمی از سرمایه گذاری خود یا ۵۰ میلیون دلار را تا به امروز از دست داده است. البته این یک فاجعه تلقی نمی شود؛ فقط نشانه ای از یک اشتباه است. معاون رئیس جمهور، استدلال می کند که ارز دیجیتال یک سرمایه گذاری بلندمدت است، اما هیچ تضمینی وجود ندارد که برای کشور سود آور باشد و کشور فقیری مانند السالوادور نمی تواند قمار کند. قانونی کردن چنین دارایی متغیری، چیزهایی زیادی در مورد سبک رهبری بوکله به ما می آموزد. بوکله خود را «باحال ترین دیکتاتور جهان» می نامد. این دیکتاتور باحال یک کشور با ۶/۵ میلیون نفر جمعیت را مانند یک ملک شخصی اداره می کند. او پس از کسب اکثریت آرا در انتخابات سال ۲۰۲۱، وفاداران را در نهادهایی مانند دادگاه قانون اساسی منصوب کرد. «کلودیا اورتیز»، یک قانون گذار مخالف، خاطر نشان می کند که هیچ بحثی در مورد تبدیل بیت کوین به عنوان ارز قانونی وجود نداشت.

بوکله اعلام کرد که السالوادور اولین کشوری خواهد بود که از بیت کوین به عنوان ارز رسمی در کنار دلار آمریکا استفاده می کند. در سپتامبر ۲۰۲۲، یک روز قبل از تصویب قانون بیت کوین که پذیرش ارز دیجیتال را برای مشاغل اجباری می کرد، آقای بوکله استفاده از بودجه عمومی برای سرمایه گذاری در بیت کوین را آغاز کرد.

باحال بودن باریسک زیاد!

اگر با هواپیما به السالوادور سفر کنید و وارد فرودگاه سن سالوادور شوید، با یک دستگاه خودپرداز آبی رنگ مواجه خواهید شد که روی آن نوشته شده است: «Chivo». چیوو یعنی باحال! در واقع چیوو نام کیف پول ارز دیجیتال کشور السالوادور است که با استفاده از آن می توانید بیت کوین بخرید، بفروشید یا آن را به پول نقد تبدیل کنید. حضور بیت کوین فقط محدود به بیت کوین نمی شود. اگر تصمیم بگیرید به هتل های شهر ساحلی ال زوتته بروید، در آنجا حضور بیت کوین را مشاهده خواهید کرد. هتل های این شهر با آغوش باز پذیرای بیت کوین هستند. علاوه بر این موارد، دولت قصد دارد اوراق قرضه ای به نام «ولکانو» (آتش فشان) را منتشر کند. بخشی از این اوراق توسط بیت کوین پشتیبانی می شود تا بودجه ساختمان بیت کوین سیاتی را تأمین کند. تمام انرژی این شهر به وسیله انرژی زمین گرمایی و آتش فشانی تأمین می شود و ماینرها هم برای کار خود از این انرژی استفاده می کنند.

اما با وجود همه هیاهوها، معرفی بیت کوین به عنوان پول قانونی، موفقیت آمیز نبوده است؛ اما چرا؟ دلایل زیادی وجود دارد. اول اینکه فقط تعداد کمی از مردم این کشور از بیت کوین استفاده می کنند. با اینکه دولت برای تبلیغ کیف پول چیوو به تمام بزرگسالانی که آن را دانلود کردند، معادل ۳۰ دلار بیت کوین هدیه داد، اما کمتر از نیمی از آنها پس از صرف این هدیه به استفاده از آن ادامه دادند. برخی کارشناسان می گویند بیت کوین که از نوامبر ۲۰۲۱، ۷۰ درصد ارزش خود را از دست داده، بسیار بی ثبات است و نمی تواند ذخیره خوبی از ارزش باشد، به خصوص در کشوری که تولید ناخالص داخلی آن به ازای هر نفر ۴۴۰۰ دلار است. البته جالب است که این اتفاقات آفریقای مرکزی را نیز که حتی از السالوادور

KARANG

کارنگ

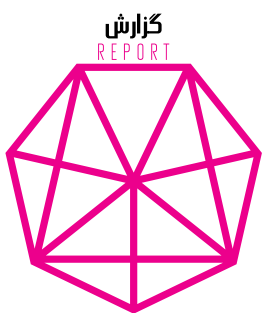
اقتصاد

ECONOMY

شماره ۲۶
۱۲ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

اقتصاد السالوادور مدت ها قبل از به قدرت رسیدن آقای بوکله در سال ۲۰۱۹ در وضعیت وخیمی قرار داشت. این کشور صنایع مولد کمی دارد. در عوض وابسته به حواله هایی است که بیش از ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهند. با وجود بدهی عمومی بالا (۸۴ درصد تولید ناخالص داخلی)، دولت کسری بودجه امسال را ۵/۷ درصد از تولید ناخالص داخلی پیش بینی کرده است. تمایل بوکله به کریپتو و همچنین تمایلات اقتدارگرایانه وی باعث شده که صندوق بین المللی پول مذاکرات در مورد وام ۱/۳ میلیارد دلاری را متوقف کند. آژانس های رتبه بندی اعتبار السالوادور را کاهش داده اند و دریافت وام را برای دولت گران تر کرده اند. صدور اوراق قرضه ولکانو هم به تعویق افتاده است. در واقع سرمایه گذاری های دولت در بیت کوین، باعث سلب اعتماد شده است.

عمومی دارد، اخیراً کمتر در مورد بیت کوین صحبت می کند و تمرکز خود را به باندها معطوف کرده است. از زمان افزایش قتل در ماه مارس، حدود ۴۰ هزار نفر دستگیر شده اند. چنین سیاست های خودکامه ای محبوب هستند. محبوبیت آقای بوکله در حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد است. اما وضعیت اقتصادی هنوز ممکن است رأی دهندگان را ناامید کند. در سال ۲۰۲۱ به لطف رفع محدودیت های مربوط به کرونا، السالوادور رشد ۱۰/۷ درصدی را تجربه کرد، اما در سال ۲۰۲۲ رشد اقتصادی نزولی بوده است. رشد اقتصادی طی امسال ۲/۹ درصد پیش بینی شده است. سرمایه گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۲۱، ۱۲ درصد افزایش یافت، اما همچنان فقط یک درصد از تولید ناخالص ملی را تشکیل می دهد. بعید است که قمار بیت کوین مشاغل زیادی ایجاد کند.

قربانی کردن بیت کوین پای بقیه رمزارزها؟

چرا مایکل سیلور ناگهان طرفدار رگولاسیون شده و اعتقاد دارد همه بازار علیه بیت کوین است

«دیوید زد موریس» (David Z. Morris)، نویسنده و بیت کوینر کهنه کار، این مشکل را با در نظر گرفتن جوانب مختلف در مقاله ای متفاوت در وبسایت کوین دسک مطرح کرده است. او اعتقاد دارد افراد ابتدا «کم کم و سپس به یکباره» ورشکست می شوند؛ درست همان طور که بیت کوین «کم کم و سپس به یکباره» از آزمایشی بنیادین به فناوری پرکاربرد تبدیل شد. اگر فراموش نکرده باشید، در مارس ۲۰۲۰، هر واحد بیت کوین فقط حدود پنج هزار دلار ارزش داشت و این ارز دیجیتال سال ها در رکود قیمت دست و پا می زد. پس از این برهه زمانی، مشکلات ناشی از قرنطینه و خانه نشینی در دوران شیوع کرونا، افراد را به سمت معاملات ارزهای دیجیتال سوق داد. این رفتار با علاقه مردم همراه بود و موجب شد حجم تراکنش های دارایی های دیجیتال افزایش درخور توجهی پیدا کند.

پس از همه گیری کرونا، شرکت های بزرگی مانند مایکرواستراتژی، تسلا و گلکسی دیجیتال به سرمایه گذاری در بیت کوین تمایل پیدا کردند. در عین حال با پیشگامی کشور السالوادور، به نظر می رسد دولت ها نیز در تکاپوی پذیرش رسمی بیت کوین هستند.

اگرچه بیت کوین و طرفدارانش مدت ها منتظر این پذیرش گسترده بودند، اما چنین تحول چشم گیری در رویکرد سازمان ها و دولت ها ممکن است مشکلاتی نیز به دنبال داشته باشد. یکی از این مشکلات احتمالی، تغییر در عملکرد کلی بیت کوین برای هم راستا شدن با اهداف شرکت ها و دولت ها است. به همین دلیل، اعضای جامعه بیت کوین باید از پیامدهای این رویداد و معایب و مزایای آن آگاه باشند.

تغییر آرایش بازیگران بیت کوین

تحولات اخیر بیشتر پای چه کسانی را به بازار رمزارزها باز خواهد کرد؟

NEWS خبر

یک خرید دیگر از السالوادور
دولت السالوادور اعلام کرده در روزهای نزولی بازار بار دیگر به مبلغ ۱٫۵ میلیون دلار بیت کوین خریده است. اگرچه فعلاً سبد این کشور در رمزارزها به شدت قرمز شده است!

خریدهای خرسی بایننس
مدیرعامل بایننس گفته با بیش از ۵۰ شرکت رمزارزی که به دلیل شرایط بازار دچار بحران شده اند، برای خرید یا سرمایه گذاری در حال مذاکره است.

شماره ۲۶
تیرماه ۱۴۰۱
سال دوم

از فیس بوک به وب ۳
ایمیوتیبل؛ یک شرکت بازی سازی وب ۳ به تازگی مدیر سابق بخش جهانی طراحی محصول فیس بوک را استخدام کرده تا پروتکل های طراحی آن را رهبری کند.

فروش بلاکفای قطعی شد
معامله خرید شرکت بلاکفای که روی وام دهی رمزارزی به کاربران تمرکز دارد، توسط صرافی غیرمتمرکز اف تی ایکس به رقم ۲۴۰ میلیون دلار نهایی شد.

باید برای یک پدیده جدید پولی قانون و ابزار جدید معرفی کرد

رمزریال شکل جدیدی از ریال است

در بحث فنی رمزریال دو سناریوی یک لایه و دولایه مطرح است. در سناریوی اول بانک مرکزی یک شبکه بلاکچینی راه می‌اندازد و عموم مشتریان در آن شبکه افتتاح حساب می‌کنند. یعنی بر خلاف حساب‌های بانکی فعلی، مشتریان نه نزد بانک‌ها، بلکه نزد خود بانک مرکزی (که همان شبکه بلاکچینی بسته بانک مرکزی است)، حساب باز می‌کنند. در سناریوی دوم که دولایه است، بانک مرکزی صرفاً نقش صادرکننده را دارد و در لایه اول خودش رمزریال را صادر می‌کند و در لایه دوم بانک‌ها آن را در زیست‌بوم‌های دیجیتالی متفاوت عرضه می‌کنند.

ما آرزو می‌کنیم که سناریوی دوم پیگیری شود، اما متأسفانه طبق شنیده‌های ما، آنچه در عرصه عمل اتفاق خواهد افتاد، به سناریوی اول نزدیک‌تر است. حالا ممکن است برخی بگویند این به معنای ورود بانک مرکزی به بانکداری خرد است و بانک‌ها با آن مخالفت خواهند کرد که با توجه به اساسنامه بانک‌های تجاری کشور، بانک‌های تجاری مستقل از منافع‌شان در این حوزه تمکین خواهند کرد و این فرصت فناوری نیز به تهدید جدی برای بانک‌های تجاری تبدیل خواهد شد.

در مصوبه شورای پول و اعتبار نکاتی درباره رمزریال وجود دارد که با هیچ منطقی قابل پذیرش نیست. به عنوان مثال استفاده از رمزریال خارج از مرزهای ایران مجاز نیست! آیا برای محدودسازی یک پدیده دیجیتالی از محدوده جغرافیایی استفاده می‌شود؟! یا اصلاً چرا باید چنین محدودیتی وجود داشته باشد؟! اساساً بانک‌های مرکزی در همه جای دنیا در تلاش هستند تا برای پول ملی کشورشان تقاضا ایجاد کنند و تقاضای ایجاد شده برای ریال می‌تواند در بهبود ارزش آن مؤثر باشد، اما از این فرصت رمزریال نیز صرف‌نظر شده است؛ بنابراین به نظر می‌رسد با رمزریالی خالی از مفهوم و کاربرد مواجه خواهیم بود.

از نظر من رمزریال بانک مرکزی یا CBDC شکل جدیدی از اسکناس یک کشور است. رمزریال در واقع شکل جدید همان اسکناس ریالی ماست. در هیچ کجای دنیا قرار نیست به واسطه رمزریال بانک مرکزی واحد پول جدیدی به شکل دیجیتال منتشر شود؛ همچنان که آمریکا به دنبال دلار دیجیتال رفت و یوروی دیجیتال و یوان دیجیتال هم از اتحادیه اروپا و کشور چین سربرآورد. بنابراین باورهای غلط درباره اینکه یک واحد پول جدید به عنوان رمزریال داریم، از اساس غلط است.

نکته دوم درباره کارایی این پدیده است. رمزریال بانک مرکزی به دنبال این است که در اکوسیستم‌های دیجیتالی بتوان از واحد پول ملی که قابل برنامه‌ریزی است، استفاده کرد. حالا این پول دیجیتال می‌تواند کاربرد پرداخت کلان داشته باشد، یا پرداخت خرد. به این معنا که یک کاربرد آن می‌تواند برای تسویه بین بانکی (کلان/ عمده) استفاده شود یا به صورت خرد یعنی در فضای دسترسی عمومی و به عنوان ابزار پرداخت.

رفتار رگولاتور باید به گونه‌ای باشد که طرف مشورت خود را فعالان عرصه فناوری مالی در نظر بگیرد، اما هر چند مشورت می‌گیرد، اما مشخص نیست در عرصه عمل از این مشورت‌ها استفاده می‌کند یا خیر. آنچه فعلاً درباره رمزریال با قطعیت می‌دانیم، این است که رمزریال شکل جدیدی از ریال است، اما اینکه کارکرد آن کلان است یا خرد؟ هنوز چیزی نمی‌دانیم. دوستان حقوقی ما نظرشان این است که در قانون به صراحت آمده شکل پول ملی، سکه و اسکناس است. حالا اگر رگولاتور بخواهد یک شکل جدید یعنی ریال دیجیتال هم وارد کند، قاعدتاً به قانون‌گذاری جدید نیاز دارد، چون قانون پیشین این اجازه را نداده است. کارشناسان حقوقی معتقدند رگولاتور می‌تواند به نوعی از ضوابط گواهی سپرده یا قانون چک استفاده کند و رمزریال را به عنوان گواهی سپرده بانکی یا نوعی چک پول الکترونیکی تلقی کند؛ بنابراین رگولاتور باید برای این چالش قانونی ابزاری پیشنهاد دهد. در مصوبه ارائه شده شورای پول و اعتبار، این موضوع شفاف نشده و از بعد قانونی و حقوقی رمزریال معرفی شده جای سؤال دارد.

عین حال جالب توجه است که تلاش‌ها و فراخوان‌های رگولاتوری سیلور هیچ‌کدام در خصوص بیت‌کوین، رمزریالی که پشتوانه مالی شرکت او یعنی مایکرواستراتژی را تأمین می‌کند، نیستند.

سیلور در بخشی دیگر چنین گفت: «باورکردنی نیست که دولت در وضع فعلی کماکان برای ایجاد قانون مؤثر تلاش نمی‌کند؛ وضعی که در آن هر روز یک «ارز» جدید به وجود می‌آید، وضعی که در آن هر روز مردم دست به خرید میلیون‌ها دلار اوراق بهادار ثبت‌نشده می‌زنند، آن هم از شرکت‌هایی که در قالب شبکه‌های فعالیتهای می‌کنند که ممکن است فردا با پس‌فردا ناپدید شوند.»

سیلور تحت فشار؟

برخی فکر می‌کنند که شاید بیانات اخیر مایکل سیلور به خاطر فشاری باشد که شرکت سرمایه‌گذاری او متحمل شده است. هر چه باشد شرکت‌های

مشابه مانند شرکت سلسیوس همین اواخر با بلوکه کردن دارایی مشتریان تحت فشار شدید بازار جنجالی به پا کردند و دور از ذهن نیست شرکت سیلور که در این توفان کریپتویی به تعهدات خود پایبند مانده، نیاز موجهی برای رگولاسیون گسترده‌تر احساس کند. بر اساس آمار وب‌سایت خزانه بیت‌کوین (Bitcoin Treasuries) شرکت سیلور بزرگ‌ترین مالک شرکتی بیت‌کوین در جهان است که بیش از دو میلیارد دلار بیت‌کوین به نام خود سدارد. طی سال اخیر روند خرید بیت‌کوین توسط مایکرواستراتژی افزایش شدیدی داشته و شواهد نشان می‌دهد یکی از این خریدها توسط یک وام ۲۰۵ میلیون دلاری محقق شده است. در ماه می گذشته، «فونگ لی»، سخنگوی بخش مالی مایکرواستراتژی بیان کرد که در صورت ورود بیت‌کوین به کانال زیر ۲۱ هزار دلار، ممکن است مایکرواستراتژی به تزریق مالی جدید متوسل شود.

با این حال سیلور نقش وضع فعلی بازار و شرکت خود را به بیانات اخیر خود مربوط نمی‌داند. او در این مورد گفت: «به ازای هر قرض شرکتی، ۱۰ برابر آن را در قالب بیت‌کوین وثیقه‌سازی کرده‌ایم و نگرانی‌ای نداریم. وضع فعلی برای ما قابل پیش‌بینی بوده و آمادگی برخورد با آن را داریم. چیزی که الان می‌گویم تناقضی با صحبت‌های گذشته‌ام ندارد. بخش‌هایی از بازار افسارگسیخته است و به قانون‌گذاری نیاز دارد.»

استفاده کنند، این ارز دیجیتال ارزشمندتر خواهد شد، این رویدادها همکاری‌های آتی را جذاب‌تر می‌کند. علاوه بر این، مشارکت کلان شرکت‌های بزرگ راه را برای سرمایه‌گذاری سازمانی هموارتر می‌کنند و به نظریه پوشش تورمی بیت‌کوین پروبال می‌دهند.

در عین حال، این باز یکنان تازه‌وارد خطرات جدیدی نیز به دنبال دارند؛ خطراتی که جهان تا به حال نمونه آن را ندیده است. برای درک این خطرات، کافی است مجموعه‌ای از نهادهای بسیار قدرتمند را تصور کنید که به صورت مرکزی اداره می‌شوند و هر کدام منافع شخصی در طراحی و رشد این سیستم دارند. تاریخ نشان داده که دیر یا زود منافع آنها از هم جدا خواهد شد و در این میان، برخی سعی می‌کنند بیت‌کوین را مطابق میل‌شان تغییر دهند.

در طول سال‌های اخیر مایکل سیلور و شرکت سرمایه‌گذاری او با نام مایکرواستراتژی به یکی از اصلی‌ترین و نامی‌ترین سرمایه‌گذاران و حامیان رمزرها تبدیل شده‌اند. شهرت سیلور برای کسانی که بازار را از دید سرمایه‌گذاران خارجی دنبال می‌کنند، محرز است. شاید از نظر صاحب‌نظر بودن و داشتن صدایی در بازار تنها امثال ایلان ماسک و ویتالیک بوتورین از او تأثیری بیشتر داشته باشند؛ بنابراین مهم است که نظرات او جدی گرفته شوند، زیرا صرف‌نظر از درستی و غلطی آنها حرف او کماکان توسط میلیون‌ها نفر از سرمایه‌داران کوچک و بزرگ شنیده می‌شود.

بیت‌کوین قربانی؟

حالا سیلور با یک اظهارنظر جنجالی یک بار دیگر راه خود را به اخبار باز کرده است. سیلور روز سه‌شنبه گذشته در مصاحبه‌ای خواستار تشدید روند رگولاسیون و قدم‌گذاری دولت در بازاری شد که به گفته او «در حال

قربانی کردن» بیت‌کوین به سود باقی‌رمزرهاست. دلیل او هم این است که بیت‌کوین که به خودی خود خطری ندارد، در تلاطم یک بازار عظیم تنظیم‌نشده که مواردی دیگر مانند ان‌افتی‌های کلاهبردارانه و شرکت‌های غیرمستول را هم شامل می‌شود، گیر افتاده است. البته باید به یاد داشته باشیم که سیلور همواره یکی از انحصارطلبان بیت‌کوین بوده و هست. طرز فکری که جک دوسری، مدیرعامل سابق توییتر و حال حاضر اسکوتر نیز به آن باور دارد.

سیلور در حرف‌های خود، جمعی از رمزرها را دیگر به غیر از بیت‌کوین را به «ابری ۴۰۰ میلیارد دلاری از اوراق بهادار ثبت و تنظیم‌نشده» تشبیه کرد که به هیچ قانون مربوط به شفافیت بازار نیز پایبند نیستند. او در ادامه گفت که انتخاب بسیاری از این رمزرها مبنی بر قرار دادن بیت‌کوین به عنوان ارز میدا و پشتوانه، ضربه مهلکی را در سقوط اخیر بازار به بیت‌کوین زده است. به عبارت دیگر، وضع فعلی بیت‌کوین، توسط سقوطی رقم خورده که توسط دیگر رمزرها کلید خورده است. سیلور اما در گذشته همواره یکی از مخالفان و منتقدان دخالت دولت در سازوکارهای صنعت کریپتو بود. حالا با حمایت او از روند رگولاسیون و دعوتش از دولت فدرال آمریکا برای تنظیم‌کردن بخش‌هایی از بازار، مهم است در بایامی که قشر رگولاتورها موفق شده یکی از تأثیرگذارترین چهره‌های رگولاسیون را به سوی خود متمایل کند. اما در

مجموعه‌ای از اتفاقات تأثیرگذار در جهان بیت‌کوین رخ داد. از سرمایه‌گذاری عظیم شرکت تسلا در بیت‌کوین گرفته تا شروع همکاری با توییتر، بحث‌های جنجالی درباره قوانین بیت‌کوین در ایالات متحده، قرارداد ۷۰۰ میلیون دلاری برای نام‌گذاری یکی از ورزشگاه‌های آمریکا به نام «کریپتودات کام» و پذیرش بیت‌کوین در السالوادور به عنوان پول رسمی، همگی موجب شد هیاهوی زیادی برپا شود.

ورود دولت‌ها و شرکت‌های فناوری به سرزمین بیت‌کوین نقطه عطف مثبتی خواهد بود. توییتر و دولت السالوادور هر دو به جای تمرکز بر سفته‌بازی، مستقیماً عموم مردم را به استفاده از ارزهای دیجیتال تشویق می‌کنند. از آنجا که طبق اثر شبکه (Network Effect)، هر چه افراد بیشتری از بیت‌کوین

شماره ۲۶
۱۴۰۱
سال دوم

آیا شفافیت ذاتی رمزارزها محافظ سرمایه گذاران خواهد بود؟

شفافیت؛ برگ برنده رمزارزها

بود، چنین گفت: «بلاکچین‌ها ممکن است ذاتاً دارای شفافیت باشند، اما درک آنها نیز ذاتاً دشوار است.» برومر اضافه کرد که حفاظت از سرمایه‌گذار باید در اولویت قرار گیرد و درک آسان‌تر چگونگی شفافیت رمزارزها بخش مهمی از پیشبرد این دستور کار است.

به گفته «وینسنت مک گوناگل»، مدیر بخش نظارت بر بازار کمیسیون معاملات آتی کالا (CFTC)، این کمیسیون زمان و منابع زیادی را صرف حصول اطمینان از عملکرد شرکت‌های ارز دیجیتال در چهارچوب دستورالعمل‌های مناسب می‌کند.

مک گوناگل در ادامه چنین گفت: «یک برنامه اجرایی قوی از یکپارچگی بازار و حفاظت از مشتری پشتیبانی می‌کند. ما در حال بررسی تقلب، دستکاری برنامه‌های فشار به بازار و قراردادهای غیرقانونی هستیم که نه تنها در داخل ایالات متحده، بلکه از سوی نهادهای خارج از ایالات متحده به شهروندان ما ارائه می‌شود. اگر هر ردی از نقض قانون مقرر وجود داشته باشد، CFTC باید قدرت اجرایی قوی‌ای را برای جلوگیری از این رفتارهای نادرست داشته باشد. ما با شرکای اجرایی همکاری خود در وزارت دادگستری و همچنین دفاتر دادستانی ایالات متحده همکاری نزدیک داریم.» «چارلز هاسکینسون»، یکی از بنیان‌گذاران شرکت مهندسی بلاکچین Input Output Global و بلاکچین کاردانو، با لاین موافق است که شفافیت کریپتو یک نیروی کمکی برای قانون‌گذاران است. هاسکینسون چنین گفت: «یکی از قدرتهای صنعت ما این واقعیت است که مقررات می‌تواند الگوریتمی شود. پس لازم نیست فکر کنید که چه کسی قرار است بنشیند و بر این توده بزرگ رمزارزی نظارت کند.» او افزود که فناوری بلاکچین می‌تواند کارایی بسیاری از سازمان‌های دولتی را به میزان قابل توجهی افزایش دهد. هاسکینسون ادامه داد: «به اداره مالیات کشور و اظهارنامه‌های مالیاتی فکر کنید. ما می‌توانیم اندازه این نهادها و ظرفیت‌های عملیاتی آنها را با استفاده از بلاکچین چهاربرابر کنیم.»

در روزهایی که گفت‌وگو و بحث در خصوص قانون‌گذاری بر فضای رمزارزی ایالات متحده از همیشه داغ‌تر است، عاملی که بیش از دیگر جوانب مثبت می‌تواند به کمک رمزارزها بیاید، بدون شک شفافیت ذاتی آنها به واسطه فناوری بلاکچین است. کسانی که اخبار رمزارزی را دنبال می‌کنند، به خوبی می‌دانند که رمزارزها در ایالات متحده در نبرد گیر کرده‌اند که بیش از یک جبهه دارد. در حالی که اوضاع برای رمزارزها در وزارت خزانه‌داری، کمیسیون اوراق بهادار و فدرال رزرو چندان خوب پیش نمی‌رود، در دیگر بدنه‌های رگولاتوری وضع چندان هم بد نیست.

این روزها کمیته مجلس نمایندگان آمریکا که دغدغه اصلی اش مصرف انرژی و محیط زیست است نیز به فهرست نهادهای رگولاتوری که باید نگران‌شان باشیم، اضافه شده است. سؤال اصلی آنها در وهله اول در کمال تعجب ربطی به مصرف انرژی بالای ماینینگ نداشت. سؤال اصلی که مطرح شد این بود که آیا شفافیت رمزارزها به اندازه کافی برای محافظت از سرمایه‌گذاران کافی است یا خیر. در جریان جلسه شهادتی که روز سه‌شنبه در مجلس نمایندگان به رهبری این کمیته فرعی برگزار شد، عموم شاهدان احضار شده شهادت دادند که شفافیت ذاتی کریپتو - که در آن همه تراکنش‌ها به صورت عمومی و برای همیشه در بلاکچین ثبت می‌شوند - یک موهبت برای مدیریت ریسک و امنیت و همچنین برای محافظت از منافع و حقوق سرمایه‌گذار است.

«جاناتان لوین»، یکی از بنیان‌گذاران و مدیر ارشد استراتژی شرکت چین آنالیسیس که برای شهادت راهی مجلس نمایندگان آمریکا شده بود، در شهادت خود چنین گفت: «شفافیت بلاکچین‌ها توانایی سیاست‌گذاران و سازمان‌های دولتی را برای شناسایی، اخلال و در نهایت جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی در بازار ارزهای دیجیتال افزایش می‌دهد. بلاکچینی که بسیاری آن را دشمن قانون‌گذاران می‌دانند، در واقع بهترین دوست آنهاست.»

«کریستوفر برومر»، پروفیسور مرکز حقوق دانشگاه مشهور جورج تاون که او هم از شاهدان

شماره ۲۶
۱۳ تیر ۱۴۰۱
سال دوم

G7 و رمزارزها مرددها و مصمم‌ها

آیا قدرتمندترین گروه سیاسی جهان پا به عرصه رگولاسیون رمزارزها خواهد گذاشت؟ برخی از آنها نگاه مطمئنی به این ماجرا ندارند و برخی دیگر تصمیم‌هایی گرفته‌اند...

باید در برخورد با رمزارزها همان استانداردها و پروتکل‌هایی استفاده کنند که در خصوص دیگر دارایی‌ها و ارزها به کار می‌رود.» کمی پس از انتشار این بیانیه بود که ستاد ثبات مالی گروه G7 اعلام کرد برای ایجاد زمینه‌های اقدام فراگیر در خصوص ثبات بخشیدن به بازار رمزارزها، کارگروهی جدید تشکیل خواهد داد که هدف آن ایجاد هماهنگی بین‌المللی خواهد بود.

پارسا خاک‌نژاد
Parsa.khaknezhad@gmail.com

استیبل کوین‌ها برای رمزارز ملی فدا می‌شوند؟

با فاصله زیاد یکی از حساس‌ترین حوزه‌های تمرکز رگولاتورها در بسیاری از کشورها، استیبل کوین‌ها هستند. به‌طور همزمان میل بارز قدرتهای عضو G7 برای ایجاد و به‌کارگیری رمزارزهای ملی تا حدی بوده که بسیاری بر این باورند که هدف نهایی این دوروند زمین‌گیر کردن استیبل کوین‌ها برای قوت‌بخشیدن به رمزارزهای ملی اعضای G7 است. حتی اگر به‌طور مستقیم شواهدی مبنی بر صحت این ادعا موجود نباشد، سخت است که بگوییم

از زمان آخرین سقوط بازار رمزارزها، تقاضا برای رگولاسیون در سطحی گسترده‌تر از همیشه بیشتر شده است. یکی از نمونه‌های بارز این روند، بیانیه‌های جنت یلن، وزیر خزانه‌داری آمریکا مبنی بر نیاز مبرم جامع جهانی برای رگولاسیون از طریق همکاری بین‌المللی بود. حالا به نظر می‌آید رؤیای یلن و بسیاری دیگر از رگولاتورهای سرشناس این روزهای صنعت رمزارزی یک قدم به واقعیت نزدیک‌تر شده است. گروه G7 تا پیش از سال ۲۰۱۴ به واسطه عضویت روسیه با عنوان G8 شناخته می‌شد که متشکل از هفت اقتصاد پیشرو جهان یعنی آمریکا، فرانسه، بریتانیا، آلمان، کانادا، ژاپن و ایتالیا است. حالا به نظر می‌رسد یکی از حوزه‌های جدید مورد توجه این گروه، نظارت اعضای آن بر بازار رمزارزها به شیوه‌ای هماهنگ است.

اولین نشانه این روند توجه به بازار رمزارزها، بیانیه منتشره این گروه در تاریخ ۲۰ می ۲۰۲۲ بود. در این بیانیه چنین گفته شده بود: «بانک‌های مرکزی و نهادهای مسئول اعضای گروه

چه کسی چه چیزی را قانون گذاری می کند؟

جنگ داخلی رگولاتورهای آمریکایی

اگر یک دارایی، اوراق بهادار باشد، سرمایه گذاران و شرکت های مرتبط باید از مقررات SEC پیروی کنند. اگر دارایی یک کالا باشد، توسط CFTC تنظیم می شود و سرمایه گذاران باید از مجموعه قوانین و مقررات متفاوتی پیروی کنند. بنابراین چرایی تلاش صنعت کریپتو در سال های اخیر برای طبقه بندی شدن در میان کالاها واضح تر می شود؛ چراکه CFTC در رگولاتسیون به مراتب نرم تر از SEC عمل می کند.

برخ قانونی

CFTC در ایالات متحده بیت کوین و اتریوم را به عنوان کالا طبقه بندی می کند و نظارت بر این دارایی ها را برای خود محفوظ می داند. از سوی دیگر به نظر می رسد SEC و رئیس آن آماده هستند تا بر کل فضای رمزارزی، از جمله اتریوم که مورد مناقشه بسیار است، نظارت خود را ادامه داده و در نهایت به حق قانون گذاری در این زمینه دست یابند. گنسلر ادامه داد: «برخی بیت کوین را دوست دارند و این تنها چیزی است که می خواهم بگویم. رئیس پیشین SEC که قبل از من خدمت می کرد، به خوبی بیان کرد بیت کوین یک دارایی اوراق بهادارگونه است.» اگر SEC صلاحیت نظارت بر اتریوم را به دست آورد، اندازه وسیع بلاکچین این رمزارز و نفوذ بالای آن بر خدمات مالی غیرمتمرکز می تواند صنعت کریپتو را وادار به پیروی گسترده تر از اراده گنسلر کند. در گذشته، CFTC همواره SEC را عقب انداخته بود؛ زیرا آنها اتریوم را یک کالای ساده می شمارند، همان طور که «برایان کوینتس»، رئیس سابق CFTC چنین بیان کرد: «قرارداد آتی اوراق بهادار هم در حوزه قضایی SEC و هم CFTC است. اما قرارداد آتی روی یک کالای خالص فقط در نظارت ماست. در حال حاضر شیوه کار اتریوم بر اساس قرارداد آتی وجود دارد. این تنها در حیطه اختیارات ماست و اتریوم را به یک کالای غیرامنیتی تبدیل می کند.

کوینتس از آن زمان از نقش خود در کمیسیون کناره گیری کرده است. با اظهارات اخیر گنسلر، مشخص نیست که آیا CFTC در نهایت تسلیم خواهد شد و حق نظارت رمزارزها را به SEC تسلیم خواهد کرد یا خیر. صنعت کریپتو به دنبال شفافیت قانونی بوده و این ممکن است نشانه ای باشد که این شفافیت از آنچه ما فکر می کنیم توسط رگولاتورها و اختلافات میان آنها از همیشه دورتر از دسترس شده باشد.

«گری گنسلر»، سوپرستار رگولاتسیون آمریکا و رئیس کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده یا همان SEC به تازگی در بیانیه هایی اشاره به آینده مقررات بیت کوین و رمزارزها در این کشور کرده است. گنسلر که در یک کنفرانس مطبوعاتی صحبت می کرد، بار دیگر به بخش هایی از بازار رمزارزی که از نظر او بر مبنای «گمانه زنی» و «نوسان شدید» استوار هستند، اشاره کرد و همچنین به نقش به خصوص بیت کوین در میان سایر رمزارزها پرداخت. این بیانیه ها از سوی گنسلر چندان هم تازگی ندارد. پیش تر، او فضای رمزارزی را با غرب وحشی مقایسه کرده بود و کمیسیون خود را مانند کلانتری که از حقوق مردم در این فضا محافظت می کند، به تصویر کشیده بود، اما چیزی که در بیانیه های جدید او تازه است و ارزش پرداختن دارد، نظر او در خصوص بیت کوین است.

گنسلر همچنین به دلیل تدریس یک کلاس در مورد بیت کوین و ارزهای دیجیتال در مؤسسه فناوری ماساچوست قبل از انتصاب به عنوان رئیس SEC مشهور بود؛ بنابراین سرمایه گذاران کریپتو او را فردی می دانستند که می تواند مقررات را به نفع صنعت تغییر دهد، اما حالا خیلی ها ناامید شده اند.

دارایی یا کالا؟

در این مصاحبه، گنسلر اظهار داشت که ۹۹ درصد از «صدها توکن موجود» در بازار کریپتو توسط سرمایه گذاران به عنوان وسیله ای برای سوددهی استفاده می شوند. این ویژگی یکی از مواردی است که باعث می شود تا درست مانند اوراق بهادار تحت نظر قرار بگیرند و به همین دلیل آنها تحت نظارت SEC قرار گرفته اند. گنسلر چنین گفت: «عموم سرمایه گذاران رمزارزی به بازدهی امید دارند، درست مانند زمانی که در سایر دارایی های مالی سرمایه گذاری می کنند. ما (این دارایی های مالی) را اوراق بهادار می نامیم و بسیاری از این دارایی های مالی رمزارزی حائز ویژگی های کلیدی یک اوراق بهادار هستند. برخی از آنها نیز زیر نظر کمیسیون بورس و اوراق بهادار (صلاحیت قضایی) هستند.»

مورد دومی که گنسلر ذکر می کند، یکی از موارد اصلی بحث و جدل در داخل دولت ایالات متحده و بازار رمزارزی بوده است. کمیسیون اوراق بهادار به رهبری گنسلر بارها با چنین استدلالی بر سر حق قانون گذاری با دیگر سازمان نظارت مالی این کشور یعنی CFTC به جدل پرداخته است.

رسیده است. در ادامه این بیانیه گفته شد که رمزارزهای ملی ظرفیت و توانایی عمل کردن به عنوان «یک واحد امن نقدینگی و دارایی» و همچنین به عنوان «اهرم هایی برای سامانه های پرداختی» را دارد. به عبارتی، بانک های مرکزی کشورهای عضو، از همین حالا در راستای به کارگیری رمزارزهای ملی قدم های جدی برداشته اند؛ قدم هایی که از نظر آنها بدون حذف رقبای استیبل کوین به سرانجام دلخواه نخواهد رسید.

بریتانیا و قانون گذاری همدلانه تر با رمزارزها

اینکه بیانیه های کلی G7 پیام های بالا را منعکس می کند، به معنای آن نیست که مقاومتی در برابر این ایده ها وجود ندارد یا تمام اعضا از این ایده ها پشتیبانی می کنند. نمونه بارز این مقاومت، بریتانیا است. ماه آوریل امسال و پیش از انتشار بیانیه های مذکور بود که بریتانیا اعلام کرد تا حد امکان چهارچوب رگولاتوری خود را به شکلی تنظیم خواهد کرد که استفاده مستمر از استیبل کوین ها به عنوان یک شیوه قابل اطمینان پرداختی در آن تسهیل شود. این اعلامیه تنها به واسطه ساز مخالف زدن با رویکرد کلی G7 در خصوص استیبل کوین ها مورد توجه نیست. مهم تر از آن پافشاری بریتانیا بر ادامه چنین سیاستی حتی پس از انتشار بیانیه های کلی G7 است؛ امری که به خوبی نمایانگر شکاف های موجود میان اعضای G7 در زمینه رگولاتسیون رمزارزهاست. تلاش بریتانیا برای تنظیم امکانات موجود برای به کارگیری امن و مؤثر رمزارزها به عنوان بخشی از سیستم مالی این کشور، تفاوت قابل توجهی با استراتژی اعضای دیگر G7 مبنی بر تشدید یا تضعیف یکباره قوانین دارد.

تلاش های بریتانیا در این زمینه، بخشی از تقلائی گسترده تر این کشور برای ایجاد تعادل میان یک بازار رمزارزی امن و تسهیل به کارگیری گسترده آنهاست؛ روندی که در آنها نه تنها استیبل کوین ها به عنوان یک عامل ثبات بخش قلمداد می شود، بلکه تلاش هایی در خصوص تبدیل شدن به یکی از مراکز مهم خدمات مالی غیرمتمرکز یا دیفای نیز در آن مشهود است.

استراتژی رگولاتوری بریتانیا تنها عاملی نیست که باعث می شود گمان کنیم G7 آن قدرها هم که می گوید، در زمینه رگولاتسیون رمزارزها جدی نیست. کشورهای دیگر این گروه مانند فرانسه، آلمان و ایتالیا همگی در بیانیه هایی عمومی حمایت کلی خود را از رمزارزها اعلام کرده اند. این کشورها نه تنها رمزارزها را تهدیدی برای نظام مالی خود نمی دانند، بلکه از ظرفیت های آن برای یک شیوه جابه جایی ساده و ارزان تر سرمایه نیز سخن گفته اند. البته تعجب هم ندارد؛ زیرا این سه کشور در ماه قبل به بزرگترین صرافی رمزارزی جهان (بایننس) مجوز فعالیت و مهر تأیید رگولاتوری دادند.

G7 رمزارزها را دوست دارد اما...

حتی در بیانیه های خود G7 در گذشته نیز شاهد حمایت از رمزارزها بوده ایم. برای مثال در یکی از اعلامیه های این گروه بر ظرفیت کلان رمزارزها به عنوان سامانه ای برای کمک به میلیون ها فرد محروم از خدمات بانکی تأکید شده بود. در ادامه همین بیانیه اشاره شده بود که چگونه قانون گذاری کورکورانه و شدید می تواند شعله خلاقیت و نوآوری رمزارزی را به طور برگشتناپذیری خاموش کند. با وجود ترس ها، نگرانی ها و امیدها، در نهایت می توان گفت که رگولاتسیون بین المللی از طریق گروه هایی مانند G7، نزدیک است. اما به نظر می رسد که با وجود نگرش بیش از حد منفی کشورهایمانند ژاپن و آمریکا که در راستای رگولاتسیون کریپتو سریع تر از بقیه حرکت کرده اند، این منفی گرایی به وسیله نگرش مثبت تر کشورهایمانند بریتانیا، آلمان و فرانسه تعدیل شده است؛ تا حدی که می توان به شکل گیری استانداردهای بین المللی معقولی که در آن امنیت سرمایه گذار و مصرف کنندنده بر سایر موارد جزئی ارجحیت دارد، امیدوار بود.

تمرکز قدرت ها بر این دو موضوع که در هماهنگی کامل با هم هستند، تصادفی است. هر چه باشد، استیبل کوین ها در عمل کار رمزارزهای ملی را انجام می دهند، بدون آنکه تحت کنترل ساختارهای متمرکز مانند بانک های مرکزی باشند. درک شایع در میان عموم رگولاتورهای فعال در کشورهای G7 این است که استیبل کوین ها رقیبی مستقیم برای ارزهایی هستند که توسط این رمزارزها نمایندگی می شوند. خصوصاً در ایالات متحده آمریکا ترس زیادی وجود دارد که فراوانی و دسترسی آسان به ارزهایی مانند تتر توانایی و قدرت دلار این کشور را به عنوان ارز جهانی زیر سؤال می برد. با سقوط اخیر ترا یواس دی، استیبل کوین الگوریتمی لونا که ارزش آن از یک دلار به ۰.۰۴ سنت رسید، قدرت رگولاتورها برای اقدام جدی تر در این زمینه بیشتر شده است.

استیبل کوین ها و اعتماد خدشه دار شده

«مکس کوردک»، بنیان گذار شرکت توسعه دهنده بلاکچین لیسک در خصوص این روند حرف های جالبی دارد. او می گوید: «برای آنهایی که تا حدی از چگونگی کارکرد بازار رمزارزها و خصوصاً استیبل کوین ها آگاهی دارند، می توان گفت که اعتمادشان به استیبل کوین های الگوریتمی به شدت کاهش یافته است. اما مشکل اصلی اینجاست که برای آمریکایی معمولی که فرق بین چنین استیبل کوین هایی و امثال تتر را نمی داند، بمب رسانه ای اخیر ترا یواس دی اعتماد عموم به مفهوم استیبل کوین ها را به طور کامل از بین برده است. از آنجایی که این قشر عموم بازار هستند، دور از ذهن نیست که بگوییم استیبل کوین ها - چه الگوریتمی و چه دارای پشتوانه - به قدری ضربه خورده اند که رگولاتورها برای محدود یا حتی ممنوع کردن آنها دندان تیز کرده اند. اما این پایان ماجرا نیست و روی دیگر سکه تلاش سیاستمداران برای توجیه، نیاز جدی جهان برای رمزارزهای ملی خواهد بود. واقعی ماجرا این است که نیازی به رمزارزهای ملی نداریم. نیاز ما استیبل کوین های غیرمتمرکز و قابل اتکاست.»

گمانه زنی های کوردک از واقعیت دور نیست. ابتدای ماه جاری میلادی بود که رؤسای بخش مالی G7 اعلام کردند که تلاش های آنها برای ایجاد یک درک مشترک در راستای ساخت پلتفرم های مالی میزبان رمزارزهای ملی به سرانجام

شماره ۲۶
۱۳۰۱
سال دوم

رمزارز ۲۰

زمانی که قیمت بیت کوین در حوالی ۶۰ هزار دلار می‌چرخید، کمتر کسی بود که به این بازار به چشم فرصتی استثنایی نگاه نکرده و اطرافیانش را به سرمایه‌گذاری در این بازار تشویق نکرده باشد. اما این روزها که حرف از حمایت ۲۰ هزار دلاری است، بزرگ‌ترین کسب و کارهای حوزه کریپتو دست به اخراج‌های گسترده زده‌اند، برای رمزارزها مراسم ترحیم می‌گیرند و کار این بازار را تمام شده می‌دانند.

نه آن نگاه معجزه‌گون به رمزارزها با درایت همراه بود و نه انتشار این موج ناامیدی کار عاقلانه‌ای به نظر می‌رسد. در دوره‌ای که اکثر بازارهای سرمایه و شرکت‌های چند میلیارد دلاری مطرح جهان با بحران‌ها و رکود دست به گریبان‌اند، نمی‌توان انتظار وقوع معجزه در کریپتو داشت. نه آن زمان که بیت کوین ۶۰ هزار دلار بود، عاقلانه بود که بدون آگاهی تمام سرمایه‌مان را روی رمزارزها شرط ببندیم، نه حالا که بیت کوین در حوالی ۲۰ هزار دلار دست‌وپا می‌زند، قرار است دست‌وپایمان را گم کنیم.

شرط اول و آخر برای ورود به بازاری که روز خوش و ناخوشش را حرفه‌ای‌ها هم نمی‌توانند پیش‌بینی کنند، افزایش آگاهی و رعایت احتیاط است. پس لطفاً با احتیاط وارد یا خارج شوید.

۶۳۳ میلیون

۳۰۰ میلیارد دلار

۲۰۰ میلیارد دلار

۱۰۰ میلیارد دلار

مکانیسم اجماع	ارزش	نوع	بازدهی (هفته)	ارزش بازار (میلیارد دلار)	قیمت (تومان)	نماد	دارایی	نماد	رتبه
اثبات کار	طلای دیجیتال	ارز	٪ ۹,۰۵	۳۶۷	۶۳۳ میلیون	BTC	بیت‌کوین		۱
اثبات کار	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪ ۱۲,۲۹	۱۲۷,۷	۳۴۸,۵ میلیون	ETH	اتریوم		۲
-	پول نقد دیجیتال	استیبل کوین	٪ ۰,۰۵	۶۶,۱	۳۲۸ هزار	USDT	تتر		۳
-	پول نقد دیجیتال	استیبل کوین	٪ ۰,۰۱	۵۵,۸	۳۲,۹ هزار	USDC	یواس‌دی کوین		۴
قابل سفارشی‌سازی	پرداخت	ارز	٪ ۱۳,۳۱	۱۵	۱۰,۹ هزار	XRP	ریپل		۵
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪ ۷,۴۳	۱۵,۳	۱۴,۷ هزار	ADA	کاردانو		۶
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪ ۱۸,۵۷	۱۱,۳	۱,۰۸ میلیون	SOL	سولانا		۷
قابل سفارشی‌سازی	پرداخت	ارز	٪ ۱۴,۱۱	۲,۷	۳,۵ هزار	XLM	استلار		۸
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪ ۱۵,۰۴	۶,۷	۲۲۳ هزار	DOT	پولکادات		۹
اثبات کار	میم‌کوین	ارز	٪ ۰,۶۱	۸,۹	۲,۲ هزار	DOGE	دوج‌کوین		۱۰
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪ ۲۰,۰۵	۴,۶	۵۳۴ هزار	AVAX	آوالانچ		۱۱
-	شبکه اوراکل	پلتفرم نرم‌افزاری	٪ ۱۱,۴۹	۲,۹	۲۰۲,۴ هزار	LINK	چین‌لینک		۱۲
اثبات کار	میم‌کوین	ارز	٪ ۱۰,۳۴	۵,۵	۳۳ ریال	SHIB	شیبا اینو		۱۳
اثبات سهام	شبکه لایه ۲	توکن کاربردی	٪ ۱۸,۸۳	۳,۸	۱۵,۵ هزار	MATIC	پلی‌گان		۱۴
-	-	-	۱۲,۰۲	۳۶۷,۴ میلیون	۱,۷ هزار	GALA	گالا		۱۵
اثبات سهام	اپلیکیشن‌های بین‌زنجیره‌ای	پلتفرم نرم‌افزاری	۱,۳۵	۲,۳	۲۶۵ هزار	ATOM	کازموس		۱۶
-	-	توکن کاربردی	٪ ۱۳,۴۲	۱,۵	۲۷,۱ هزار	MANA	دیسنترالند		۱۷
-	-	توکن کاربردی	٪ ۱۱,۵۵	۵۰۰,۵ میلیون	۱۲,۴ هزار	LRC	لوپرینگ		۱۸
اثبات سهام	صدور استیبل‌کوین	توکن کاربردی	٪ ۱۱۷,۷	۸۳۲ میلیون	۴ تومان	LUNC	لونا کلاسیک		۱۹